

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR

Bengtsfors, Dals Ed, Färgelanda, Mellerud, Vänersborg, Åmål

Missionshusinventering inom Equmeniakyrkan
i Västra Götaland av Stig Florén

Missionshusinventeringen inom Svenska Missionskyrkan i Västra Götaland

Arkitekt Stig Florén, Uddevalla, har sedan 1997 inventerat missionshus, missionskyrkor, sommarhem, ungdomsgårdar och lägergårdar tillhöriga församlingar anslutna till Svenska Missionskyrkan (SMK) i Västra Götalands län.

Arbetet med inventeringen har utförts på ideell basis. Svenska Missionskyrkan (numera Equmeniakyrkan), Västra Götalandsregionen/Västarvet och Länsstyrelsen i Västra Götalands län/kulturmiljöenheten har på olika sätt stöttat arbetet med inventeringen.

De enskilda objekten finns registrerade i Riksantikvarieämbetets Bebyggelseregister. Inventeringsmaterialet är arkiverat hos Västarvet. Rapporterna publiceras och tillgängliggörs i PDF-format genom Länsstyrelsens rapportserie.

Byggnadsdokumentära färgbilder i rapporterna är generellt tagna av Stig Florén. Övriga bilder och illustrationer utgörs av material från föreningsarkiv och från privatpersoner.

Rapportnr: 2014:34, bilaga 10

ISSN: 1403-168X

Rapportansvarig: Mats Herklint

Omslagsfoto: Brålanda missionskyrka, Vänersborgs kommun, historisk bild

Utgivare: Länsstyrelsen i Västra Götalands län, kulturmiljöenheten

Rapporten finns som pdf på www.lansstyrelsen.se/vastragotaland under Publikationer/Rapporter.

Förord

I takt med den ökade religionsfriheten växte under 1800-talet fram en stark svensk frikyrkorörelse. Så framgångsrik blev väckelsen att dess fysiska uttryck – missionshusen, bönehusen, frikyrkorna – kom att bli utmärkande inslag i landskapet såväl på landsbygden som i städerna. Störst bland frikyrkosamfunden är Svenska Missionskyrkan, numera en del av Ekuмениkyrkan.

Till skillnad mot Svenska Kyrkans kyrkobyggnader som omfattas av kulturmiljölagen, har frikyrkorna inte getts någon uppmärksamhet i bevarandelagstiftningen. Många missionshus och missionskyrkor har försvunnit genom rivning eller försäljning. Det har inte heller gjorts några systematiska försök att dokumentera dessa innan det varit för sent. I själva verket förvaltar frikyrkan ett värdefullt kulturarv bestående av såväl anspråkslösa gamla missionshus som konstnärligt påkostade och arkitektoniskt gestaltade kyrkorum. Frikyrkans kulturarv berättar viktig samhällshistoria om hur väckelserörelsens folk levde och arbetade, bad och firade sin gudstjänst.

På initiativ av arkitekt Stig Florén och förre distriktsföreståndaren för Svenska Missionskyrkan i Västra Götaland, Pär Sandstedt, påbörjades 1997 ett arbete med att inventera missionsbyggnaderna. Varken Stig Florén eller Pär Sandstedt kunde då ana hur omfattande och tidskrävande detta arbete skulle komma att bli. I början av 2000-talet vände sig Stig till Regionmuseet (numera Västarvet) för att få hjälp med att systematisera dokumentationen. Länsstyrelsens kulturmiljöenhet har stöttat genomförandet med bl a bidrag till vissa omkostnader.

Samarbetet, men framför allt tack vare Stig Floréns enastående ideella arbetsinsats, har resulterat i att inte mindre än 627 missionshus och missionskyrkor inom Västra Götalandsdelen av distriktet kunnat identifieras och dokumenteras. Inventeringen är kommunvis uppställd och följer huvudsakligen de gamla länsområdena inom Västra Götaland; Göteborgs- och Bohus län, Älvsborgs län samt Skaraborgs län.

Tillägg till förordet: Av länets 49 kommuner ligger samtliga utom Mellerud, Färgelanda, Åmål, Bengtfors, Dals-Ed samt Tranemo och Svenljunga kommuner inom Svenska Missionskyrkans Västra Götalandsdistrikt. Eftersom Ekuмениkyrkans västra region numera även omfattar Dalsland har inventeringen under 2014 och 2015 kompletterats med 107 anläggningar. Totalt har således 734 missionshus och missionskyrkor dokumenterats av Stig Florén.

Originalhandlingarna från inventeringen finns deponerade i Västarvets arkiv i Vänersborg, tillgängliga för intresserade. Större delen av materialet är även inlagt i Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Västra Götaland, vintern 2016

Mats Herklint
Länsstyrelsen

Karl-Arne Karlsson
Västarvet

Urban Erestam
Ekuмениkyrkan

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

BENGTSFORS KOMMUN del 1, sid 4

BENGTSFORS METODISTKAPELL
BENGTSFORS MISSIONSHUS
BENGTSFORS MISSIONSKYRKA
GREAGÅRDEN BENGTSFORS
MISSIONSHUSET BETANIA, ÄRTEMARK
HOLTANE MISSIONSHUS ÄRTEMARK
ORSBYNS MISSIONSHUS, ÄRTEMARK
HERRENÄS MISSIONSHUS, ÄRTEMARK
SKOGBY KAPELL, TORRSKOG
FLOLANDA MISSIONSHUS
GUSTAVSFORS MISSIONSHUS, TORRSKOG
GUNNEBYNS MISSIONSHUS, VÅRVIK
KLIPPANS MISSIONSHUS, VÅRVIK

BENGTSFORS KOMMUN del 2, sid 34

KALLHEMS MISSIONSHUS, LAXARBY
RUDS MISSIONSHUS, LAXARBY
HEDENS MISSIONSHUS, LAXARBY
BILLINGSFORS MISSIONSKYRKA
ASSLEBYNS MISSIONSHUS
LÅNGBRONS MISSIONSHUS
MUSTADFORS MISSIONSHUS
MUSTADFORS/DALS-LÅNGEDS MISSIONSKYRKA
HÖGSBYGÅRDENS SOMMARHEM, TISSELSKOG
TISSELSKOGS MISSIONSHUS
TISSELSKOGS BAPTISTKAPELL
HENNEVIKENS BAPTISTKAPELL, TISSELSKOG
BÄCKEFORS MISSIONSKYRKA
ÖDSKÖLTS UNGDOMSGÅRD

DALS-EDS KOMMUN, sid 70

VÄSTRA EDS MISSIONSSAL
DALS-EDS MISSIONSHUS
HÖKEDALENS MISSIONSSAL
DALS-EDS MISSIONSKYRKA
RÖLANDA VÄSTRA MISSIONSHUS (ÖKNA
MISSIONSHUS)
RÖLANDA ÖSTRA MISSIONSHUS (BETEL)
FREDLUNDS SAMLINGSLOKAL, GESÄTER
GESÄTERS MISSIONSGÅRD (HÅLLANS
MISSIONSHUS)
STOMMENS MISSIONSHUS, TÖFTEDAL
BÅSTORPS MISSIONSHUS, TÖFTEDAL
GUNNARSBYNS SAMLINGSLOKAL, TÖFTEDAL
MONS KAPELL, TÖFTEDAL
RÄVMARKENS MISSIONSHUS
BACKENS MISSIONSHUS, NÖSSEMARK
NÖSSEMARKS KAPELL, BETEL
ÄNGS MISSIONSHUS, HÅBOL

MELLERUDS KOMMUN, sid 106

MELLERUDS FÖRSTA BAPTISTKAPELL (BETANIA)
MELLERUDS ANDRA BAPTISTKAPELL (BETANIA)
DALS ROSTOCKS BAPTISTKAPELL, BETEL
MELLERUDS MISSIONSKYRKA
SOMMARHEMMET FURUSAND
DALSKOGS MISSIONSHUS
BRÄNNA BAPTISTKAPELL

HÅVERUDS MISSIONSHUS
KÖPMANNEBRO MISSIONSHUS
KÖPMANNEBRO BAPTISTKAPELL (FRIDHEM)
GRINSTADS MISSIONSHUS
BETELKAPELLET I GRINSTAD
KLÖVESKOGS MISSIONSHUS
ERIKSTADS MISSIONSHUS

DALSLANDSDELEN AV VÄNERSBORGS KOMMUN OCH FÄRGELANDA KOMMUN, sid 136

BRÅLANDA MISSIONSKYRKA
BETELKAPELLET I BRÅLANDA
BOLLERUDS MISSIONSHUS
GESTADS MISSIONSHUS
RÖRVIKSGÅRDEN
BERGS MISSIONSHUS, FRÄNDEFORS
FRÄNDEFORS MISSIONSKYRKA
DISINGSTAKANS MISSIONSHUS
NORMANSTORPETS FÖRSTA OCH ANDRA
MISSIONSHUS
FAGERSKOGS MISSIONSHUS
RÖSEBO MISSIONSHUS
ÖDEBORGS BAPTISTKAPELL
FÄRGELANDA SMU-GÅRD
LÄGERGÅRDEN VID NYCKELVATTNET

ÅMÅLS KOMMUN del 1, sid 169

ÅMÅLS 1:A och 2:A METODISTKYRKA
ÅMÅLS BAPTISTKYRKA
ÅMÅLS FÖRSTA MISSIONSKYRKA
ELIMKYRKAN
KUNGSBERGSKYRKAN
VÄNERSVIKS SOMMARHEM
HAGA MISSIONSSAL
KILARNE MISSIONSHUS
JAKOBSBYNS MISSIONSHUS
SPAKEBOLS MISSIONSHUS
BERGA MISSIONSHUS
LÅBYNS MISSIONSHUS, MO
PERSBYNS BAPTISTKAPELL, MO
RÖSTIGENS MISSIONSHUS, EDSLESKOG
RÅDANE MISSIONSHUS, EDSLESKOG

ÅMÅLS KOMMUN del 2, sid 204

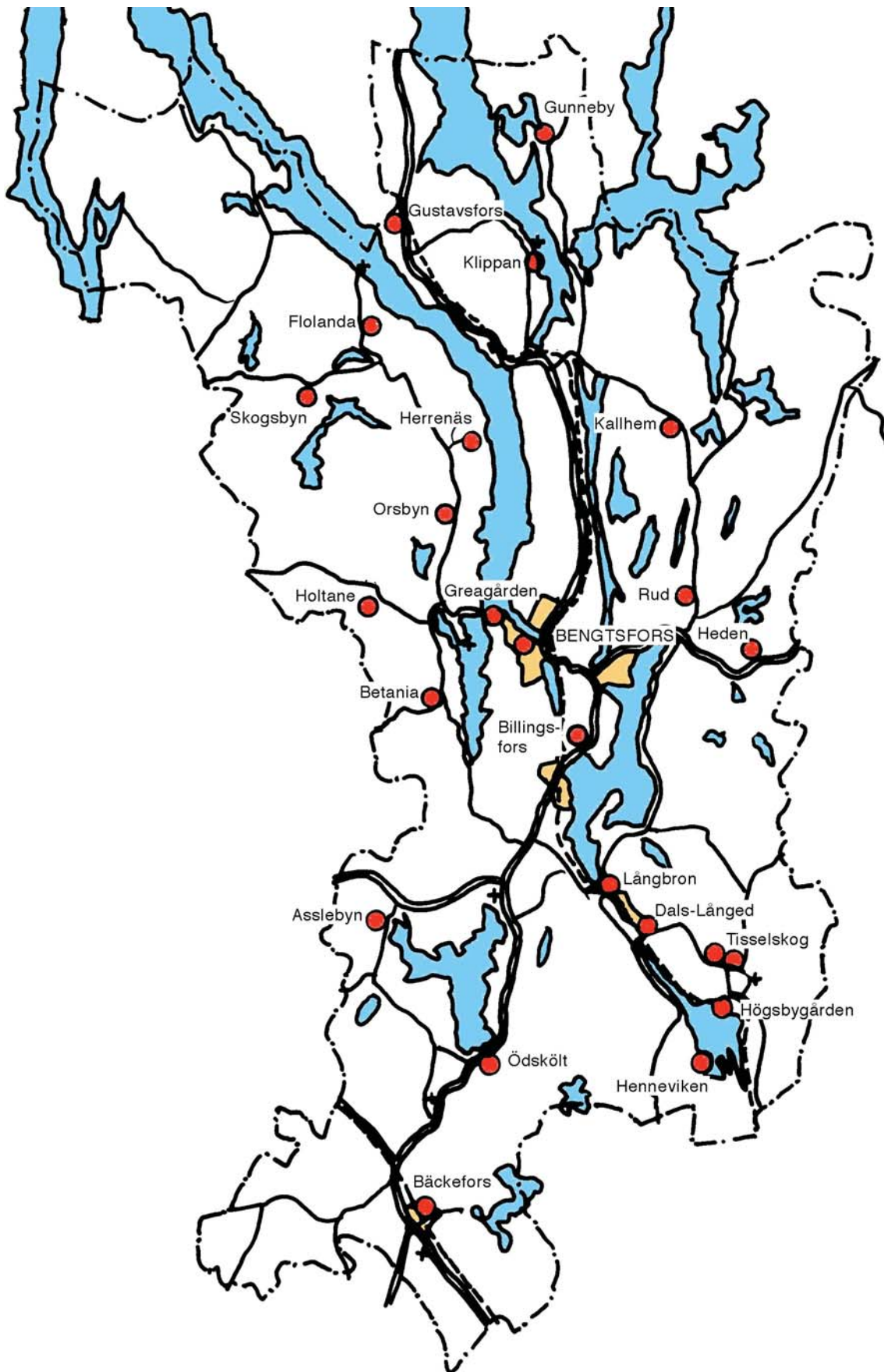
FENGERFORS MISSIONSHUS, FRÖSKOG
BOCKLARUDS MISSIONSHUS, FRÖSKOG
ÖSTERBYNS MISSIONSHUS
STORA STRANDS LÄGERGÅRD
HANNEBOLS METODISTKAPELL
SÖRBODANE MISSIONSHUS
SOTEBYNS MISSIONSHUS
FÖRSTA MISSIONSKYRKAN I TÖSSE
ANDRA MISSIONSKYRKAN I TÖSSE
TÖSSE TREDJE MISSIONSKYRKA
ELIMKAPELLET I TYDJE
HULTS BAPTISTKAPELL (BETANIA)
ÖSTRA BERGS MISSIONSHUS
LUNDS MISSIONSHUS
SKÅLLEBYNS MISSIONSHUS

KAPELL OCH MISSIONSHUS I **BENGTSFORS** KOMMUN del 1

Bengtsfors Baptistkapell
Bengtsfors Metodistkapell
Bengtsfors Missionshus
Bengtsfors Missionskyrka
Greagårdens Sommarhem
Gamla Betania
Nya Betania
Holtane Missionshus
Orsbyns Missionshus
Herrenäs Missionshus
Skogsby Kapell
Flolanda Missionshus
Gustavsfors Gamla Missionshus
Gustavsfors Nya Missionshus
Gunnebyns Missionshus
Klippans Missionshus

*Byggnadsinventering inom Equmeniakyrkan region väst
Stig Florén 2014*

Bengtsfors kommun
Kapell och missionshus

Bengtstors kommun

Kapell och missionshus som är ägda eller har ägts av församlingar anslutna till Ekumeniska kyrkan eller något av dess bildarsamfund: Svenska Baptistsamfundet, Svenska Metodistkyrkan eller Svenska Missionskyrkan (tidigare Svenska Missionsförbundet).

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggt år	Nedlagt år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Bengtstors Baptistkapell	1892	1977	?	Rivet
2	Bengtstors Metodistkapell	1908	?	?	Bostad o skola
3	Bengtstors Missionshus	1876	1957	500	Rivet
4	Bengtstors Missionskyrka	1958	-	290	I bruk
5	Greagårdens Sommarhem	1945	-	-	I bruk
6	Gamla Betania	1905	1963	?	Rivet
7	Nya Betania	1963	?	<100	Bostad
8	Holtane Missionshus	1910	1960-t	<100	Bostad
9	Orsbyns Missionshus	1894	-	100	I bruk
10	Herrenäs Missionshus	1907	?	100	Privat ägo
11	Skogsby Kapell	1920-t	1968	?	Rivet
12	Flolanda Missionshus	1880	1988	100	Rivet
13	Gustavstors gamla mh	1895	1925	?	Nedbrunnet
14	Gustavstors nya mh	1926	1970-t	100	Bostad
15	Gunnebyns Missionshus	1882	1910	100	Museum
16	Klippans Missionshus	1907	-	100	I bruk
17	Kallhems Missionshus	1902	-	<100	I bruk
18	Ruds Missionshus	1891	?	100	Bostad
19	Hedens Missionshus	1902	2000-t?	<100	Samlingslokal
20	Billingsstors Missionskyrka	1889	-	100	I bruk
21	Asslebyns Missionshus	1908	1992	<100	Bostad
22	Långbrons Missionshus	1891	1912	<100	Pingstkyrka
23	Mustadstors Missionshus	1902	1912	?	Rivet
24	Dals-Långeds Missionsk:a	1912	-	100	I bruk
25	Högsbygårdens Sommarhem	1941	2002	-	Fritidscenter
26	Tisselskogs Missionshus	1905	1970-t	100	Bostad
27	Tisselskogs Baptistkapell	1905	?	100	Bostad
28	Hennevikens Baptistkapell	1889	2005	?	Privatägt
29	Bäckestors Missionskyrka	1907	-	130	I bruk
30	Ödskölts Ungdomsgård	1955	-	50	I bruk

1-16 redovisas i del 1 17-30 redovisas i del 2

BENGTSFORS BAPTISTKAPELL

Kapellet låg i området Olympen i Bengtsfors.

Läge

Bengtsfors kommun, Ärtemarks socken, Olympen i Bengtsfors.
Ägare: Bengtsfors Baptistförsamling.
Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors och Gordon Skoglund, Bengtsfors.
Besök: 2014 03 31.

Bengtsfors, kapellet markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades 1900 av 10 personer. 1901-1902 uppfördes ett kapell som fick namnet Betel där församlingen kunde flytta in. Det hade bekostats av baptistpionjären August Skoglund, som även skänkte tomten. Den låg i

direkt anslutning till hans egen tomt i området Olympen i Bengtsfors. I det nya kapellet upplevde församlingen en stor väckelse och ett hundratal personer omvändes. Den unge Lewi Petrus hade en tid Betel som sin hemförsamling innan han med Skoglunds hjälp kom in på Betelseminariet i Stockholm 1904.

Församlingen lades ner på 1950-talet. Kapellet revs 1977 och tomten bebyggdes med flerbostadshus.

Byggnadsmaterial

Grund av natursten, stomme av trä, fasad av stående träpanel.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola, kör.

Källor

- *På Bengtsfors, en krönika i ord och bild 1875 - 1999* av Nils Josefsson.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- *Ärtemark, en dalslandssocken* av Ivan Löfgren 1955.

BENGTSFORS METODISTKAPELL

Metodistkapellet ombyggt till bostad 2014.

Läge

Bengtsfors kommun, Ärtemarks socken.
Olympiavägen i Bengtsfors.

Ägare: Bengtsfors Metodistförsamling.

Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors
och Gordon Skoglund, Bengtsfors.

Besök: 2014 03 31.

Bengtsfors, metodistkapellet markerat med rött.

Byggnadens historia

Bengtsfors Metodistförsamling bildades 1879 av 6 personer. 1887 invigde församlingen sin första möteslokal, ett kapell som uppförts mitt i skogen vid Bolldalen. 1908 flyttades kapellet till Olympen i Bengtsfors där det byggdes till med en pastorsbostad.

Verksamheten är numera nedlagd och huset sålt. Byggnaden finns kvar och används nu som bostad och undervisningslokal.

Byggnadsmaterial

Grund av natursten, stomme av trä, utvändig klädsel av stående och liggande panel, tak av plåt.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor

- På Bengtsfors, en krönika i ord och bild 1875-1999 av Nils Josefsson, 2004.
- Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963 av Brynte Martinsson.
- Ärtemark, en dalslandssocken av Ivan Löfgren, 1955.

Metodistkapellet i Bolldalen 1908.

Kapellet före ombyggnad till bostad.

BENGTSFORS MISSIONSHUS

Bengtsfors Missionshus byggt 1876.

Läge

Bengtsfors kommun, Ärtemarks socken.
Centrumvägen 6, Bengtsfors.
Fastighetsbeteckning: Bengtsfors 3:45 och Postiljonen 2.
Ägare: Bengtsfors Friförsamling, som 1943 ändrade namnet till Bengtsfors Missionsförsamling.
Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors.
Besök: 2014 03 31.

Bengtsfors, missionshuset markerat med rött.

Missionshuset sett från Nygårdsgatan.

Byggnadens historia

Norra Dalslands Missionsförening bildades 1871 av medlemmar från 14 socknar. Till att börja med samarbetade traktens präster med kringresande kolportörer, och då uppläts skolbyggnaderna för kolportörernas möten. När verksamheten senare tog sig friare former utan prästernas medverkan stängdes skolorna för verksamheten och då började ett intensivt byggande av missionshus. 1876 uppfördes Bengtsfors Missionshus. Huset var stort med två läktare och torde ha rymt cirka 500 besö-

kare. Under lång tid saknades värmekaminer, och 1892 beslutade man att missionshuset bara skulle användas sommartid och andra lokaler vintertid. När uppvärmningsanordningar senare anskaffades kunde huset nyttjas hela året. 1896 togs läktarna bort.

Norra Dalslands Missionsförening delades efter hand i flera lokala föreningar, och 1902 bildades Bengtsfors Friförsamling som hade sin verksamhet i missionshuset. Huset ägdes emellertid gemensamt av Bengtsfors och Årtemarks friförsamlingar, men 1903 löste Bengtsforsförsamlingen ut Årtemark med 500:- kronor för att bli ensam ägare till huset. I samband med detta blev också tomten avstyckad och inköptes av församlingen.

1905 beslutade församlingen att bygga om predikoplatzformerna som var trång och ansågs vara mindre vackra. 1908 inrättades en predikantbostad i andra våningen och 1914 tillkom lilla salen. Senare gjordes också ombyggnader av huset för att tillgodose behovet av lokaler för bl a ungdomsarbetet. Ombyggnaderna medförde att den stora samlingslokalen i missionshuset minskades, men fortfarande under 1950-talet rymde den inte mindre än 300 personer.

Redan 1926 upplevde församlingen behov av ett nytt missionshus, och en fond bildades för detta ändamål. Församlingens syförening betalade in 100:- som en första grundplåt. Först 1958 kunde dock önskemålen förverkligas, och församlingen kunde flytta till den nya missionskyrkan som uppförts på samma tomt som missionshuset stått på.

Byggnadsmaterial

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt klädd av stående träpanel, tak av tegel?

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola, scouter, juniorer, ungdomsförening, bibelskola, barnkör, ungdomskör, blåsorkester, musikförening, blandad kör, syförening, bönesamlingar.

Källor

- 40-årsberättelse för Bengtsfors Friförsamling av F O Myrén och Petrus Wallinder, 1942.
- Minnesskrift vid 50-årsjubileet av F O Myrén m fl, 1952.
- Minnesskrift vid 100-årsjubileet av Gordon Skoglund, 2002.

Missionshusets estrad 1955 med pastor Olle Olofsgård, kören och musiker.

BENGTSFORS MISSIONSKYRKA

Bengtsfors Missionskyrka sedd från söder.

Läge

Bengtsfors kommun, Ärtemarks socken.
Centrumvägen 6, Bengtsfors.
Fastighetsbeteckning: Bengtsfors 3:45 och Postiljonen 2.
Ägare: Bengtsfors Missionsförsamling.
Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors.
Besök: 2014 03 31.

Missionskyrkan från nordväst.

Bengtsfors, missionskyrkan markerad med rött.

Byggnadens historia

Bengtsfors Missionsförsamling upplevde under 1920-talet att dess missionshus som byggt 1876 inte längre kunde motsvara behoven som församlingen hade på lokaler för de många grenarna av sin verksamhet. 1926

bildades därför en fond för byggande av ett nytt missionshus. Det dröjde dock till 1951 innan en kommitté tillsattes med uppdrag att arbeta med frågan. Efter grundliga utredningar kunde byggnadsarbetena påbörjas 1957, och 1958 stod kyrkan klar på samma tomt som det gamla missionshuset legat på. Arkitekt var Janne Feldt från Karlstad. Byggnadskostnaderna uppgick till 341.000 kronor.

De ökade kraven på tillgänglighet för rörelsehindrade var en väsentlig anledning till att en tillbyggnad mot norr genomfördes 1981. Den gav plats för handikapptalett, hiss, rullstolsgarage, utvidgat kök och utvidgat ungdomsrum i bottenvåningen samt ungdoms- och pastorsexpedition och rum för musikinstrument m m på kyrksalens plan. Byggnadskostnaderna uppgick denna gång till närmare 500.000 kronor.

Kyrksalen.

En omfattande renovering utfördes i slutet av 1900-talet omfattande kyrksalen, ungdomsvåningen, köket, lekrummet och SMU-stugan. Expeditionen flyttades till det som tidigare varit en bostadslägenhet, och utrymmet gjordes om till andakts- och samtalsrum. Allt stod klart år 2000.

Byggnadsmaterial

Grund och stomme av betong, fasad av tegel och puts.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola, scouter, tonårsverksamhet, konfirmandundervisning, barnkör, ungdomskör, blåsorkester, musikförening, blandad kör, syförening, onsdagskaffe, studiecirklar, bibelstudiegrupper och fritidsaktiviteter som biljardspel, idrott och promenader.

Källor

- 40-årsberättelse för Bengtsfors Friförsamling av F O Myrén och Petrus Wallinder, 1942.
- Minnesskrift vid 50-årsjubileet av F O Myrén m fl, 1952.
- Minnesskrift vid 100-årsjubileet av Gordon Skoglund, 2002.

Kyrksalen från estraden.

Predikstolen.

I trapphuset hänger den målning som var altartavla i det gamla missionshuset.

Barnens lekvrå.

Biljardrummet.

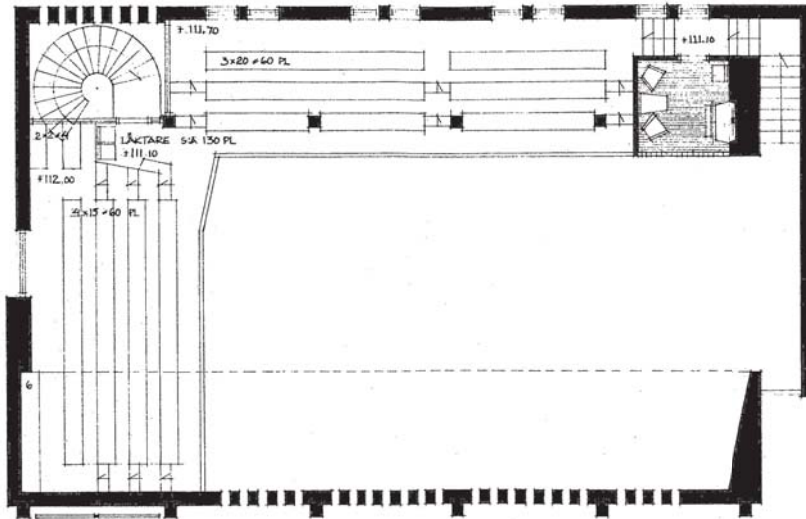
Mysvrå i ungdomsrummet.

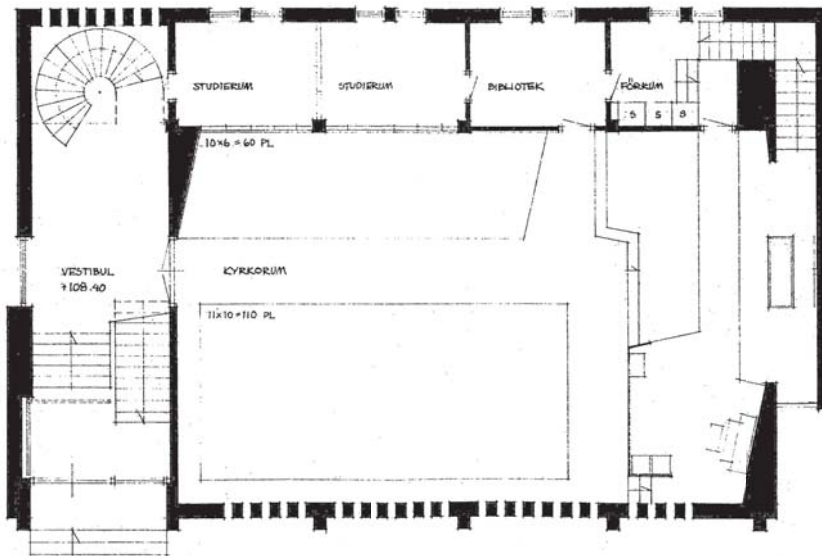
Fikavrån.

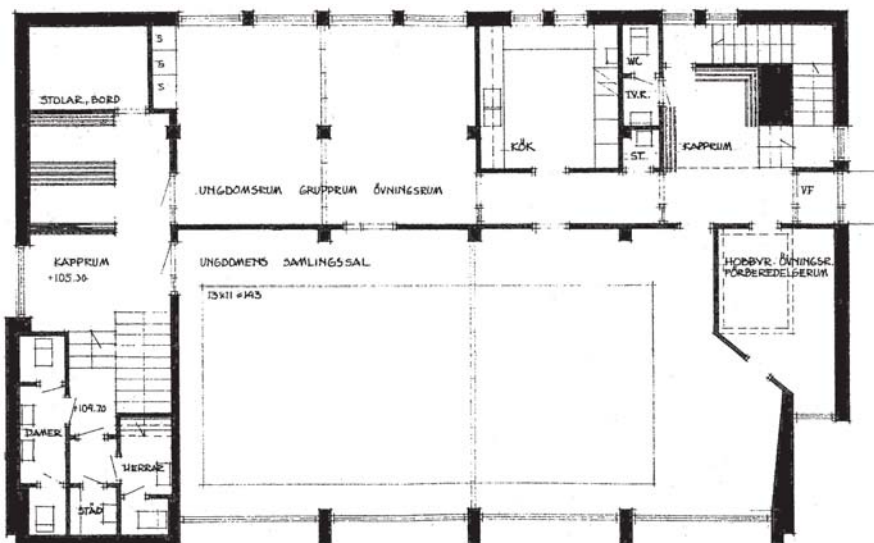
Samling kring kaffebordet.

Övervåning

Mellanvåning

Undervåning

Bengtsfors Missionskyrka
Bygglovritning 1 nov. 1956 Janne Feldt

GREAGÅRDEN BENGTSFORS

Greagården sedd från stranden.

Läge

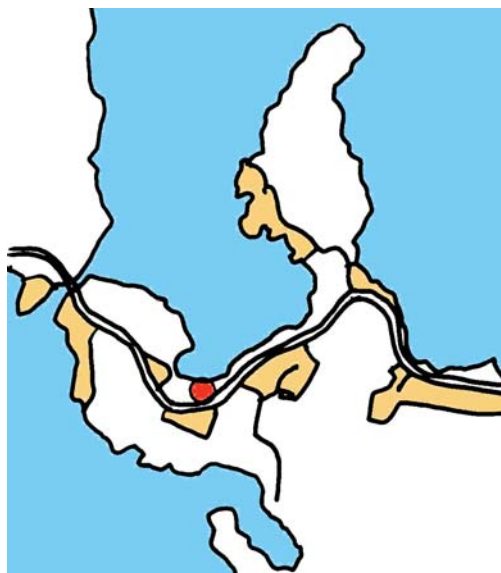
Bengtsfors kommun, Ärtemarks socken.
3 km nordväst Bengtsfors centrum vid stranden av sjön Lelången.

Fastighetsbeteckning: Grean 1:99 m fl.

Ägare: Bengtsfors Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors.

Besök: 2014 03 31.

Greagården markerad med rött.

Byggnadens historia

1943 köpte församlingen för ungdomsföreningens räkning en tomt vid sjön Lelången

för att uppföra ett sommarhem. Tomten utökades året därpå med ytterligare ett område och byggandet av gården påbörjades. 1945 kunde gården invigas för sitt ändamål. Gården har utnyttjats för församlingens barn- och ungdomsarbete, men den har även varit en omtyckt mötesplats för barnfamiljer och pensionärer. Sommartid har församlingens söndagsgudstjänster varit förlagda till gården. Läger för barn och ungdomar har anordnats, och gården har också hyrts ut till andra föreningar för lägerverksamhet.

1993 - 94 genomfördes en radikal ombyggnad av gården då samlingsalen vändes och fick utsikt mot sjön samtidigt som verandan byggdes in.

Byggnadsmaterial

Grund av betong, stomme av trä, utvändig klädsel av liggande träpanel, tak av tegelmönstrad plåt.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, barn- och ungdomsverksamhet, programkvällar för hela familjen och läger.

Källor

- Minnesskrift vid 50-årsjubileet av F O Myrén m fl, 1952.
- Minnesskrift vid 100-årsjubileet av Gordon Skoglund, 2002.

Samlingssalen med utsikt mot Lelången.

Foto: Sune Olsson.

Sammanträdesrummet. Foto: Sune Olsson.

Gästrum på vinden. Foto: Sune Olsson.

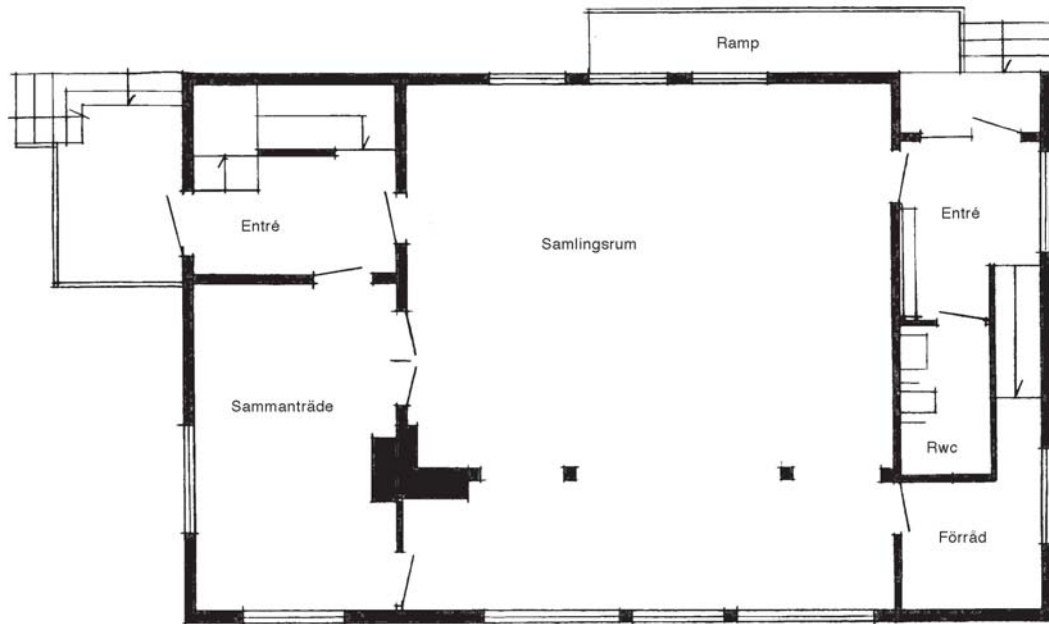
Serveringen i undervåningen.
Foto: Sune Olsson.

Utsikt mot badplatsen. Foto: Sune Olsson.

Greagården från väster.

Övervåning

Undervåning

GREAGÅRDEN Bygglösvritning 1994

MISSIONSHUSET BETANIA, ÄRTEMARK

Missionshuset före ombyggnad till bostad.

Foto: Brynte Martinsson.

Läge

Bengtsfors kommun, Ärtemarks socken, 3 km sydväst om Ärtemarks kyrka.

Fastighetsbeteckning: Edsviken 1:40.

Ägare: Ärtemarks Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors.

Besök: 2014 03 31.

Grönt anger det första missionshusets läge .
Rött anger det andra missionshusets läge.

Byggnadens historia

300 meter söder om det nuvarande missionshuset låg tidigare ett missionshus uppfört av församlingen 1905. 1963 uppfördes det nuvarande missionshuset och var i bruk fram till ?? då verksamheten lades ner och huset såldes till bostad. Missionshuset projekterades av Janne Feldt, Karlstad.

Byggnadsmaterial

Grund av betongsten, stomme av trä, utvändig klädsel av stående panel, tak av plåt och asbestcementskivor.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster.

Källor

- *Ur Ärtemarks Missionsförsamlings historia* utgiven vid 80-årsjubileet 1959.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

Missionshuset 2014 ombyggt till bostad.

Söndagsskolläraren Andreas Martinsson med sina elever framför gamla Betania, som brann i slutet av 1950-talet. Det kallades "Nävens bönehus" av ungdomarna, eftersom en vägvisare i form av en hand visade vägen till missionshuset. Bilden är troligen från 1920-talet.

HOLTANE MISSIONSHUS ÄRTEMARK

Missionshuset ombyggt till bostad 2014.

Läge

Bengtfors kommun, Ärtemarks socken, Holtane, 5 km nordväst Ärtemarks kyrka.

Ägare: Ärtemarks Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtfors.

Besök: 2014 03 31.

Holtane, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Huset byggdes 1910 av Hedalens Blåbandsförening, och sedan denna upphört övergick det i missionsförsamlingens ägo. Byggnaden finns fortfarande kvar, men sedan verksamheten lagts ner på 1960-talet såldes huset och är numera bostad.

Byggnadsmaterial

Grund av natursten, stomme av trä, utvändig klädsel av stående locklistpanel, tak av korrugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster.

Källor

- *Ur Ärtemarks Missionsförsamlings historia* utgiven vid 80-årsjubileet 1959.

- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

Fasaden mot vägen.

ORSBYNS MISSIONSHUS, ÄRTEMARK

Orsbyns Missionshus.

Läge

Bengtsfors kommun, Ärtemarks socken, Orsbyn, 5 km norr om Ärtemarks kyrka.

Fastighetsbeteckning: Orsby 1:9

Ägare: Ärtemarks Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors.

Besök: 2014 03 31.

Orsbyn, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades 1879 och missionshuset byggdes 1893-1894 av bröderna Janne och Elis Jansson som fick 400 kronor för sitt arbete. Huset har senare byggts till i flera etapper och är fortfarande i bruk.

Byggnadsmaterial

Grund av natursten, stomme av trä, utvändig klädsel av stående locklistpanel, tak av korrugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola, SMU-junior, SMU-senior.

Källor

- *Ur Ärtemarks Missionsförsamlings historia* utgiven vid 80-årsjubileet 1959.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- Minnesskrift vid Bengtsfors Missionsförsamlings 50-årsjubileum av F O Myrén m fl, 1952.
- *Ärtemark, en dalslandssocken* av Ivan Löfgren 1955 (Gammal bild av mh).

Kyrksalen.

Kyrksalen från estraden.

Sittgrupp.

*Altartavlan kommer från gamla Betania.
Konstnär: Emil Aronsson, Edsviken.*

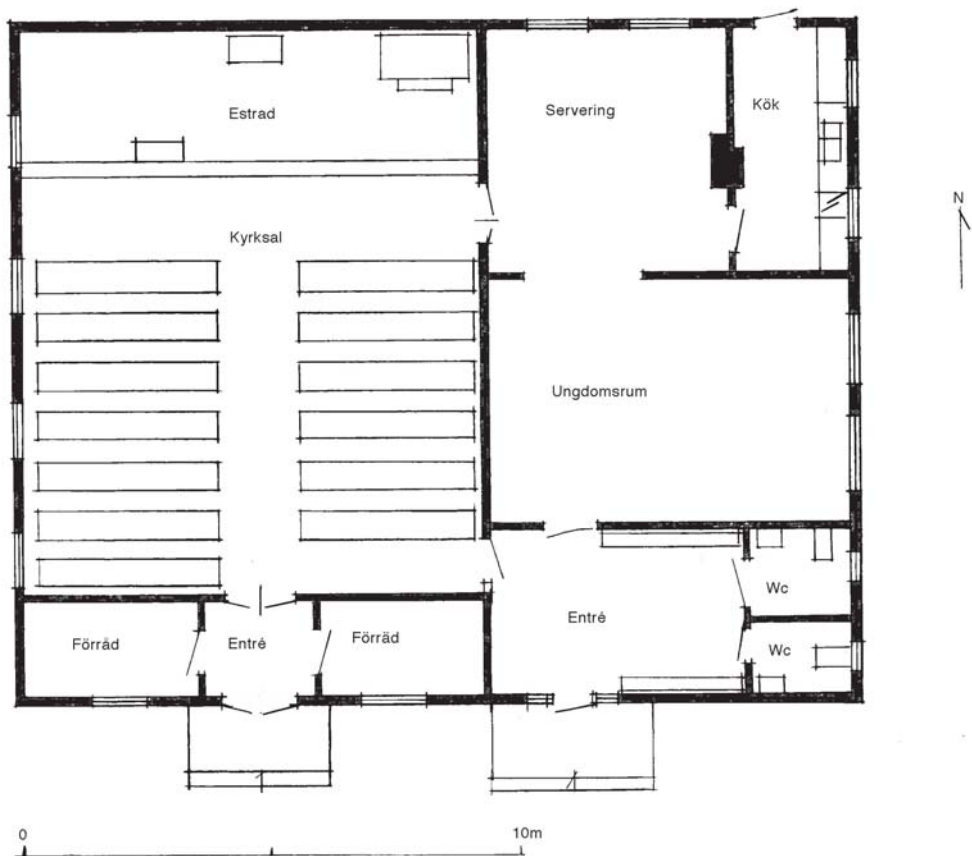
Församlingslokal.

Gammal bild av missionshuset.

Sångare och musikanter på missionshusets estrad på 1950-talet.

ORSBYNS MISSIONSHUS ÄRTEMARK
Efter bygglovritning av Bertil Pettersson 1978

HERRENÄS MISSIONSHUS, ÄRTEMARK

Herrenäs Missionshus 2014.

Läge

Bengtsfors kommun, Ärtemarks socken, Herrenäs, 8 km norr om Ärtemarks kyrka.
Fastighetsbeteckning: Herrenäs 3:2
Ägare: Ärtemarks Missionsförsamling.
Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors.
Besök: 2014 03 31.

Herrenäs, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Huset byggdes 1907 som ordenslokal för Ärtemarks Blåbandsförening. Byggnaden övergick senare till Ärtemarks Missionsförsamling. Byggnaden finns fortfarande kvar men numera i privat ägo.

Byggnadsmaterial

Grund av natursten, stomme av trä, utvändig klädsel av stående locklistpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster.

Källor

- *Ur Ärtemarks Missionsförsamlings historia* utgiven vid 80-årsjubileet 1959.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

Missionshusets baksida.

SKOGSBY KAPELL, TORRSKOG

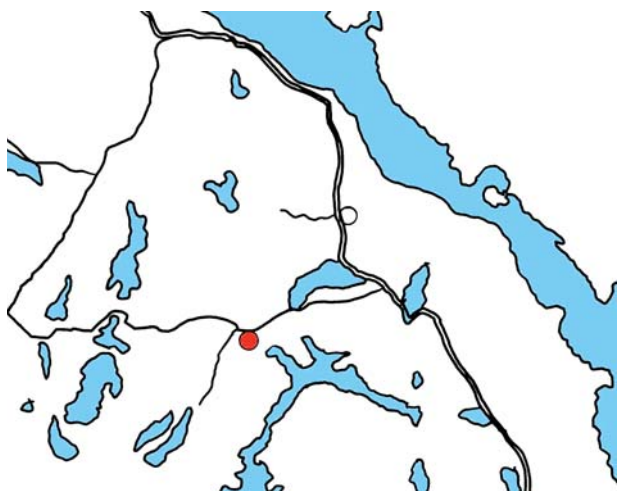
Läge

Bengtsfors kommun, Torrskogs socken, Skogsby, 6 km sydväst Torrskogs kyrka.

Ägare: 1952 - 1968 Torrskogs Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors.

Besök: 2014 03 31.

Södra delen av Torrskogs socken, Skogsby kapell markerat med rött.

Byggnadens historia

Huset byggdes på 1920-talet och en baptistförsamling hade sin verksamhet här fram till 1952 då kapellet lämnades över till Torrskogs Missionsförsamling, som höll möten i kapellet fram till 1968. Önskemål framfördes då av baptistförsamlingen att återfå kapellet för att om möjligt kunna återuppta verksamheten där. Kapellet är numera rivet.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster.

Källor

- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

FLOLANDA MISSIONSHUS

Flolanda Missionshus.

Foto: Olof Hallgren.

Läge

Bengtstors kommun, Torrskogs socken, Flolanda, 2,5 km söder om Torrskogs kyrka.

Fastighetsbeteckning: Flolanda 1:37.

Ägare: Torrskogs Missionsförsamling, senare Bengtstors Missionsförsamling

Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtstors.

Besök: 2014 03 31.

Flolanda, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Torrskogs Missionsförsamling bildades 1876. Till att börja med kunde församlingen hålla sina möten i kyrkan och i skolan, men när församlingen anslutit sig till Svenska Missionsförbundet, som brutit med Svenska Kyrkan i synen på nattvarden och försoningen, stängdes både skolorna och kyrkorna. Det blev nu nödvändigt för församlingen att bygga ett eget missionshus, och 1880 byggdes Flolanda Missionshus under folkskollärare Jörlins driftiga ledning.

Ursprungligen kallades missionshuset Fridhem. Det har renoverats vid flera tillfällen: 1897, 1925, 1949 och 1963. Den sista renoveringen innebar en helomvändning av missionshuset så att ingång och estrad bytte plats. 1975 målades kyrksalen om efter att oljekaminen "sprungit i luften" och sotat ner hela lokalen. I samband med detta installerades en elektrisk värmeanläggning.

1988 upplöstes församlingen och missionshuset överläts till Bengtstors Missionsförsamling. När vägen skulle breddas 1996 inköptes huset av Vägverket och revs. En minnessten över missionshuset restes 1999.

Byggnadsmaterial

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt klädsel av stående locklistpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola, juniorer, ungdomsförening, syförening,

Källor

- *Torrskogs Missionsförsamling 90 år* av Carl-Olof Lindkvist 1966.
- *Torrskogs Missionsförsamling 100 år* av Anders Bernspång 1976.
- *Frikyrkorörelsen i Torrskog*, odaterad och osignerad redogörelse.
- *Ur Årtemarks Missionsförsamlings historia* utgiven vid 80-årsjubileet 1959.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

GUSTAVSFORS MISSIONSHUS, TORRSKOG

Missionshuset sett från nordväst.

Läge

Bengtsfors kommun, Torrskogs socken, Gustavsfors.

Fastighetsbeteckning: Nästegård 1:34.

Ägare: Gustavsfors och Bön Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors.

Besök: 2014 03 31.

Gustavsfors, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades 1885. Ett missionshus byggdes 1895 men brann ner 1925. Ett nytt byggdes 1926. Församlingen lades ner i början av 1970-talet och missionshuset såldes. Det är idag ett bostadshus.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av stående locklistpanel, tak av svarta betongtakpannor.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor

- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

- SMF:s årsberättelser.

Fasad mot sydost.

Gavel mot nordost.

GUNNEBYNS MISSIONSHUS, VÅRVIK

Gunnebyns Missionshus på sin ursprungliga plats i Vårvik.

Läge

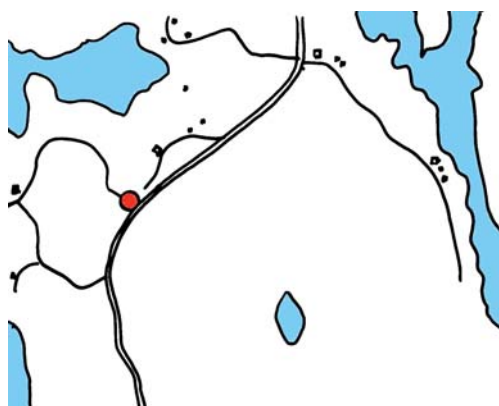
Bengtsfors kommun, ursprungligen Vårviks socken, numera Gammelgården Bengtsfors.

Fastighetsbeteckning: Gunnebyn 1:10.

Ägare: Ursprungligen Vårviks Missionsförsamling, numera Bengtsfors Hembygdsförening.

Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors.

Besök: 2014 03 31.

Gunnebyn, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

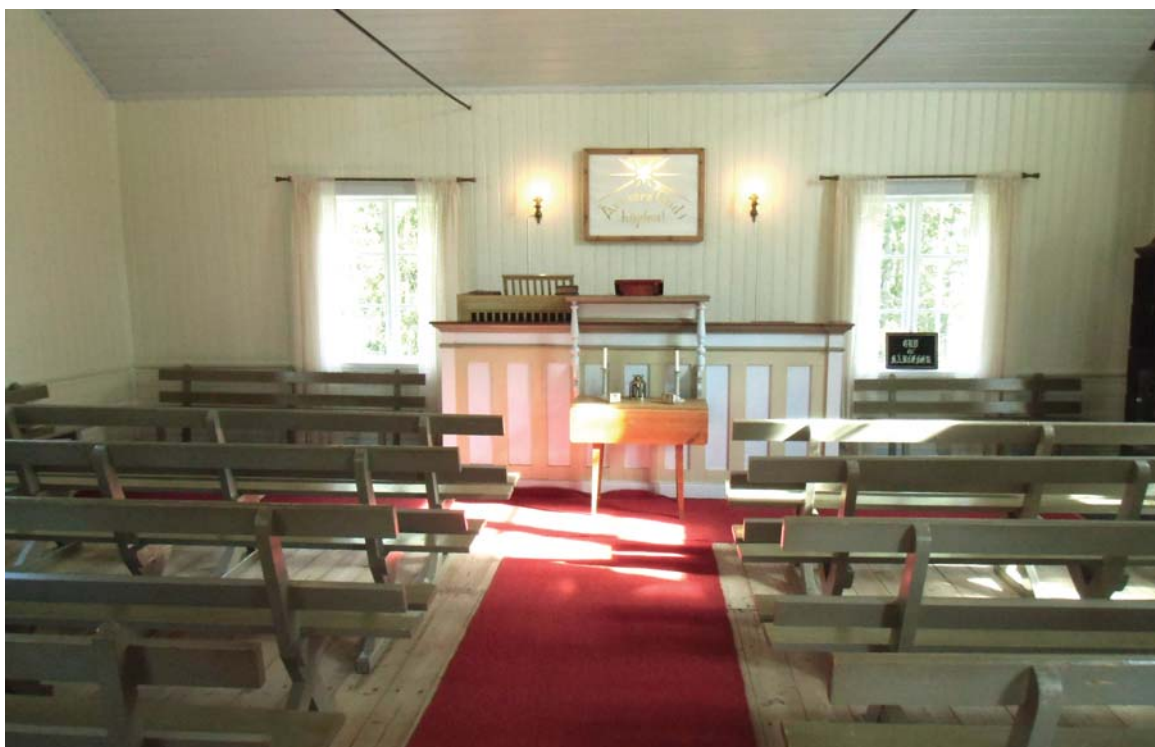
Församlingen bildades 1883, missionshuset byggdes 1882 i Gunnebyn, Vårviks socken.

Gunnebyns Missionshus efter flyttningen till Bengtsfors.

För att få fram pengar till bygget letade man reda på bortsprungna får i skogarna. Enligt den lag som då gällde fick den som hittade fåret sälja det och behålla pengarna. På så vis lyckades man samla in extra pengar till församlingen. Man hoppades kunna sälja får för 2100:- kronor och planen lyckades och man sa att fåren byggt missionshuset i Vårvik.

1990 gick Vårviks Missionsförsamling upp i Bengtsfors Missionsförsamling som därigenom blev ägare till missionshuset i Gunnebyn.

Kyrksalen. Estraden ligger mellan långsidans båda fönster.

Missionshusets baksida.

På Gammalgården i Bengtsfors har Bengtsfors Hembygdsförening samlat ett tjugotal gamla byggnader, och tanken uppstod att även Gunnebyns Missionshus skulle flyttas till Gammalgården. I samarbete med många frivilliga krafter kunde Hembygdsföreningen, Bengtsfors Missionsförsamling och studieförbundet Sensus genomföra en flyttning av missionshuset 2010-2012.

Byggnadsmaterial

Grund av natursten, stomme av trä, fasad av stående locklistpanel, tak av korrugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor

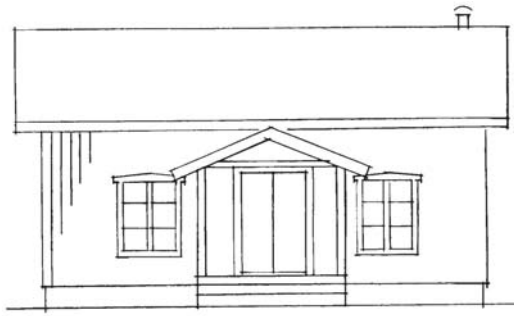
- Hur Gunnebyns Missionshus flyttades till

- Gammalgården av Åke Eklöf 2013.
- Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963 av Brynte Martinsson.
- SMF:s årsberättelser.

Kyrksalen.

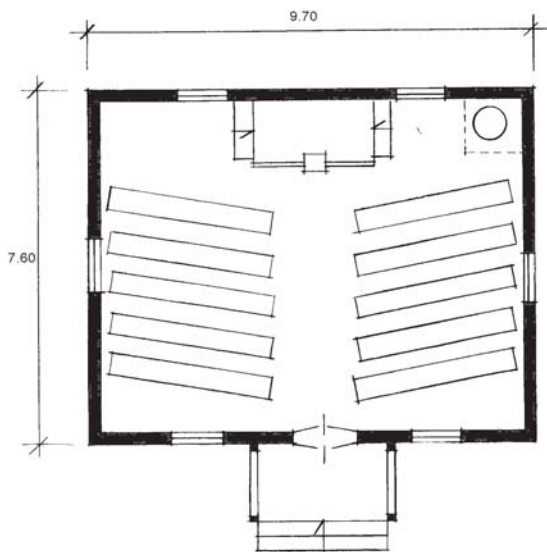

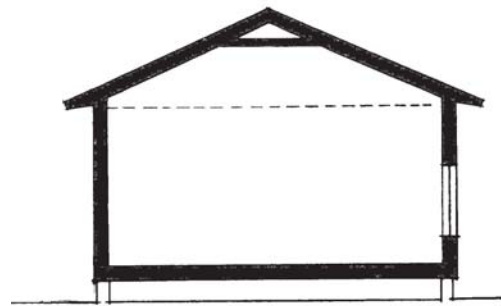
Fasad

Gavel

Plan

Sektion

GUNNEBYNS MISSIONSHUS
Efter ritning av Sven Pettersson 1999
/ SF 2014 05 26

KLIPPANS MISSIONSHUS, VÅRVIK

Klippans Missionshus 2014.

Läge

Bengtsfors kommun, Vårviks socken, 2,5 km söder om Vårviks kyrka.

Fastighetsbeteckning: Vårviks Stom 1:23.

Ägare: Ursprungligen Vårviks Missionsförsamling, efter 1989 Bengtsfors Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors.

Besök: 2014 03 31.

Trakten söder om Vårviks kyrka, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

I början av 1900-talet upplevde Vårviks missionsförsamling en väckelsetid, och många människor sökte sig till församlingens möten som hölls i stugorna. Snart kändes stugorna för trånga och 1906 samlades åtta missionsvänner och beslutade att bygga ett missionshus. Hemmansägare Petter Olsson skänkte en lämplig tomt och byggnadsmaterial skänktes. Som byggmästare anlätades Edvard Grönberg från Gustavsfors, som själv byggde hela huset och för detta begärde endast 200 kronor. Huset invigdes 1907. Eftersom huset stod

på en klippa fick det namnet Klippan.

1989 beslöt Vårviks Missionsförsamling att uppgå i Bengtsfors Missionsförsamling, som därigenom blev ägare till missionshuset. Huset har renoverats och möten anordnas i huset vid enstaka tillfällen.

Byggnadsmaterial

Grund av natursten, stomme av trä, fasaden är klädd med stående träpanel och taket är täckt med korrugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster.

Källor

- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- *Klippans Missionshus i Vårvik 50 år* av signaturen A B 1957.
- *Klippans Missionshus 100 år* av Gordon Skoglund 2007.

Missionshusets gavel.

Missionshuset utan bänkar 2014.

Läktaren.

Köksspisen.

Kyrksalen från läktaren.

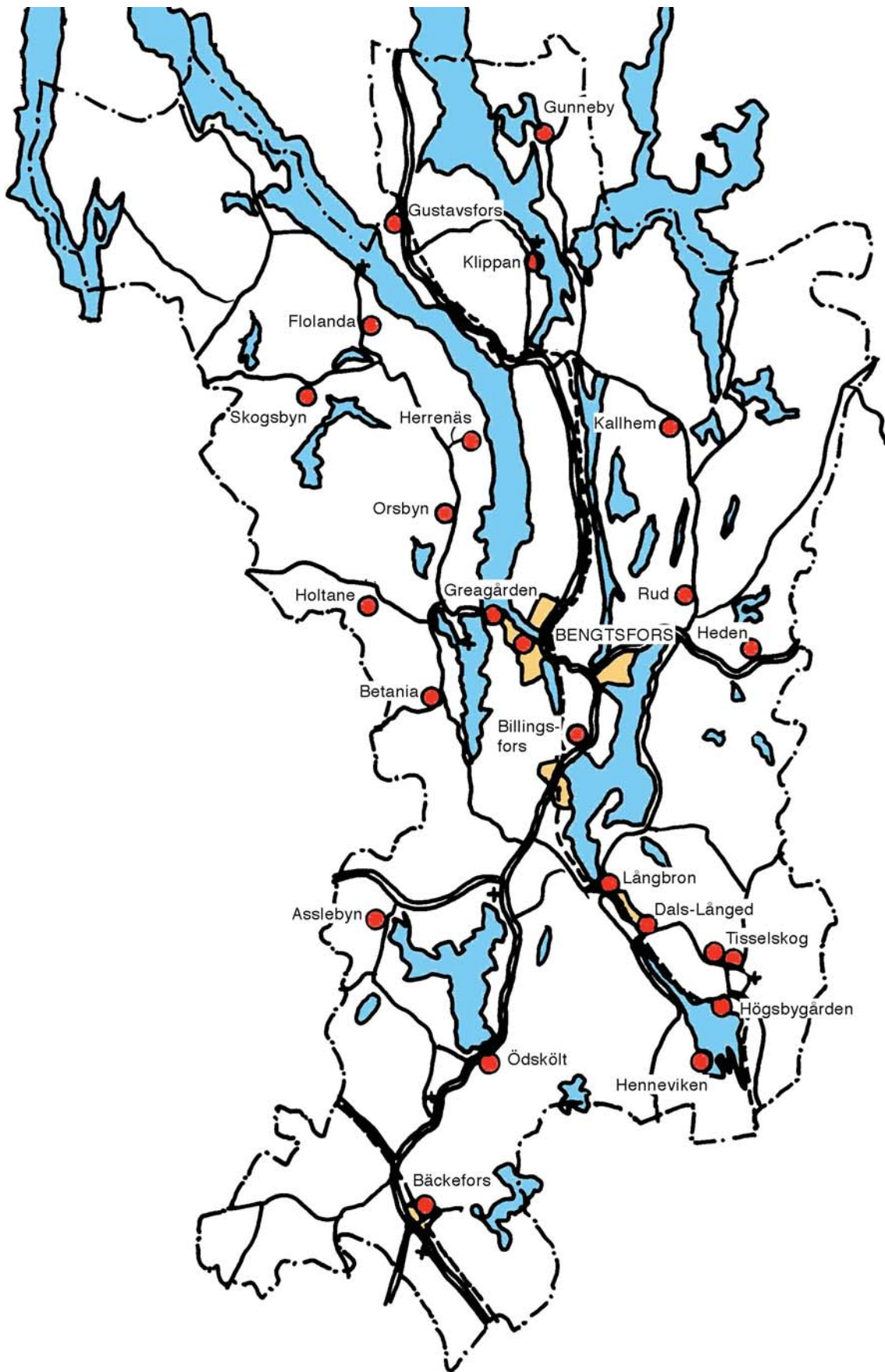
Kaminen står i en nisch i murstocken.

KAPELL OCH MISSIONSHUS I BENGTSFORS KOMMUN del 2

Kallhems Missionshus
Ruds Missionshus
Hedens Missionshus
Billingsfors Missionskyrka
Asslebyns Missionshus
Långbrons Missionshus
Mustadfors Missionshus
Dals-Långeds Missionskyrka
Högsbygårdens Sommarhem
Tisselskogs Missionshus
Tisselskogs Baptistkapell
Hennevikens Baptistkapell
Bäckefors Missionskyrka
Ödskölts Ungdomsgård

*Byggnadsinventering inom Equmeniakyrkan region väst
Stig Florén 2014*

Bengtsfors kommun
Kapell och missionshus

Bengtsfors kommun

Kapell och missionshus som är ägda eller har ägts av församlingar anslutna till Equmeniakyrkan eller något av dess bildarsamfund: Svenska Baptistsamfundet, Svenska Metodistkyrkan eller Svenska Missionskyrkan (tidigare Svenska Missionsförbundet).

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggt år	Nedlagt år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Bengtsfors Baptistkapell	1892	1977	?	Rivet
2	Bengtsfors Metodistkapell	1908	?	?	Bostad o skola
3	Bengtsfors Missionshus	1876	1957	500	Rivet
4	Bengtsfors Missionskyrka	1958	-	290	I bruk
5	Greagårdens Sommarhem	1945	-	-	I bruk
6	Gamla Betania	1905	1963	?	Rivet
7	Nya Betania	1963	?	<100	Bostad
8	Holtane Missionshus	1910	1960-t	<100	Bostad
9	Orsbyns Missionshus	1894	-	100	I bruk
10	Herrenäs Missionshus	1907	?	100	Privat ägo
11	Skogsby Kapell	1920-t	1968	?	Rivet
12	Flolanda Missionshus	1880	1988	100	Rivet
13	Gustavsfors gamla mh	1895	1925	?	Nedbrunnet
14	Gustavsfors nya mh	1926	1970-t	100	Bostad
15	Gunnebyns Missionshus	1882	1910	100	Museum
16	Klippans Missionshus	1907	-	100	I bruk
17	Kallhems Missionshus	1902	-	<100	I bruk
18	Ruds Missionshus	1891	?	100	Bostad
19	Hedens Missionshus	1902	2000-t?	<100	Samlingslokal
20	Billingsfors Missionskyrka	1889	-	100	I bruk
21	Asslebyns Missionshus	1908	1992	<100	Bostad
22	Långbrons Missionshus	1891	1912	<100	Pingstkyrka
23	Mustadfors Missionshus	1902	1912	?	Rivet
24	Dals-Långeds Missionsk:a	1912	-	100	I bruk
25	Högsbygårdens Sommarhem	1941	2002	-	Fritidscenter
26	Tisselskogs Missionshus	1905	1970-t	100	Bostad
27	Tisselskogs Baptistkapell	1905	?	100	Bostad
28	Hennevikens Baptistkapell	1889	2005	?	Privatägt
29	Bäckefors Missionskyrka	1907	-	130	I bruk
30	Ödskölts Ungdomsgård	1955	-	50	I bruk

1-16 redovisas i del 1 17-30 redovisas i del 2

KALLHEMS MISSIONSHUS, LAXARBY

Kallhems Missionshus från nordväst 2014.

Läge

Bengtsfors kommun, Laxarby socken, Kallhem, 9 km norr om Laxarby kyrka.
Ägare: Laxarby Missionsförsamling.
Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors.
Besök: 2014 03 31.

Kallhem, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades 1891, missionshuset byggdes 1902 och är fortfarande i bruk.

Byggnadsmaterial

Grund av natursten, stomme av trä, fasad av stående locklistpanel, tak av korrugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola, SMU-junior och SMU-senior.

Källor

- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- SMF:s årsberättelser.

Missionshuset från sydost.

Missionshuset från sydväst.

Kyrksalen.

Estraden.

Kyrksalen från estraden.

Altartavlan.

Lilla salen.

Köket.

Bibelspråkstavla.

På väggen i lilla salen hänger ett gammalt psalmodikon.

RUDS MISSIONSHUS, LAXARBY

Ruds Missionshus 2014, ombyggt till bostad.

Läge

Bengtsfors kommun, Laxarby socken,
2,3 km NO om Laxarby kyrka.

Fastighetsbeteckning: Långbyn 1:48

Ägare: Laxarby Missionsförsamling, numera
privatperson.

Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors.

Besök: 2014 03 31.

Byggnadens historia

Församlingen bildades 1891, missionshuset
byggdes samma år. Det är numera sålt och
används som bostad.

Byggnadsmaterial

Grund av natursten, stomme av trä, fasad av
stående locklistpanel, tak av korrugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden: Gudstjänster.

*Laxarby, Ruds Missionskyrka markerad
med rött.*

Källor

- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av
Brynte Martinsson.
- SMF:s årsberättelser.

Gammal bild av missionshuset.

HEDENS MISSIONSHUS, LAXARBY

Hedens Missionshus 2003.

Foto: Brynte Martinsson.

Läge

Bengtsfors kommun, Laxarby socken, Heden, 4 km öster om Laxarby kyrka.

Fastighetsbeteckning: Heden 3:45

Ägare: Ursprungligen Laxarby Missionsförsamling, numera byalaget i Laxarbyn.

Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors.

Besök: 2014 03 31.

Laxarby, Hedens Missionshus markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades 1891, missionshuset byggdes 1902 och var i bruk tills det för en tid sedan övertogs av byalaget. Det används nu till vävstuga och kafélokal.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av stående locklistpanel, tak av korrugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola, SMU-junior och SMU-senior.

Källor

- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- SMF:s årsberättelser.

Missionshuset 2014.

BILLINGSFORS MISSIONSKYRKA

Missionshuset från norr.

Läge

Bengtsfors kommun, Steneby socken, Loftmans Backe, Billingsfors.

Ägare: Billingsfors Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors.

Besök: 2014 04 28.

Norra delen av Billingsfors, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades 1885. Till att börja med var man hänvisad till stugmöten och friluftsmöten, men församlingen var angelägen om att få en egen lokal för sina sammankomster. 1888 påbörjades därför bygget av ett eget

missionshus, som stod klart året därpå och fick namnet Betania. Inberäknat inventarierna kostade det 2.463 kronor.

Från sydväst.

Från sydost.

Kyrksalen.

1918 ändrade man missionshuset så att man även fick en liten sal för mindre samlingar, sångövningar m m. Under 1940-, 1950- och 1960- talen togs delar av missionshuset i anspråk till bostäder för pastor och vaktmästare. I början av 1960-talet renoverades serveringslokalen, och i början av 1970-talet byggdes övervåningen om för att användas i ungdomsverksamheten. 1994 gjordes en omfattande renovering av lilla salen och köket, och hela byggnaden försågs med nytt tak. Kyrksalens estrad har byggts om vid flera tillfällen. Byggnadens namn har ändrats till Billingsfors Missionskyrka. Församlingen har gått samman med Bengtsfors Missionsförsamling och verksamheten drivs vidare, i mindre omfattning.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av stående locklistpanel, tak av korrugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola, juniorer, ungdomsförening, blandad kör, damkör, musikförening och syförening. Under senare år har även kafékvällar anordnats tillsammans med Svenska Kyrkan och Pingstförsamlingen.

Källor

- *Gamla Steneby*, av Steneby Hembygdsförening 1989.
- *Billingsfors Missionsförsamling 116 år*, av missionsförsamlingen 2001.
- *Billingsfors Missionsförsamling 120 år*, av Göte Ödman 2005.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

Altartavlan.

Kyrksalen från estraden.

Ljusstake i kyrksalen.

Servering.

Kakelugn i övervåningen.

Mysvrå i övervåningen.

Köket i övervåningen.

Kristusbild av M. Dahlman.

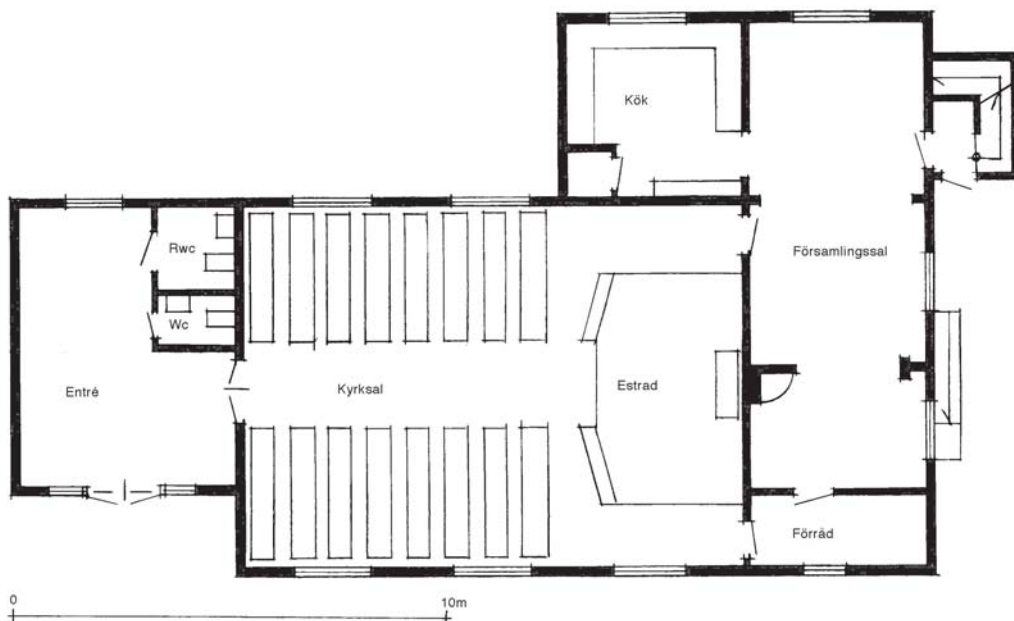
Gammal bild av missionshuset.

Foto: Henry Junstrand.

Gammal bild av kyrksalen.

Foto: Henry Junstrand.

Bottenvåning

BILLINGSFORS MISSIONHUS
Efter bygglovritning från 1983

ASSLEBYNS MISSIONSHUS

Missionshuset ligger på en hög kulle.

Läge

Bengtsfors kommun, Steneby socken, Asslebyn 5,5 km väster om Steneby kyrka.

Fastighetsbeteckning: Asslebyn 1:20.

Ägare: Ursprungligen Steneby Missionsförsamling, numera privatägt.

Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors.

Besök: 2014 04 28.

Asslebyn, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

1879 bildade de troende i Steneby och Tisselskogs socknar en missionsförening med namnet Stenebys och Tisselskogs Missionsförening. Troligen 1894 bildades Steneby Västra Missionsförsamling, vars namn senare ändrades till Steneby Missionsförsamling. Till

Fasaden mot norr.

att börja med höll församlingen sina sammankomster i hemmen och större möten brukade hållas i någon loge. Men snart uppstod behov av mer ändamålsenliga lokaler, och på förslag av en medlem inköptes 1907 Asslebyns skolhus, för 660 kronor. Efter några mindre ändringar togs det i bruk 1908. Förslagsställaren skänkte också bänkar till lokalen, och senare köpte han även tomten som huset stod på och skänkte denna till församlingen.

1935 gjordes en renovering och tillbyggnad av huset. I början av 1970-talet gick församlingen upp i Dals-Långeds Missionsförsamling. Huset såldes 1992. Det är numera privatbostad.

Missionshuset från sydost.

Juniorläger i Asslebyns Missionshus på 1950-talet.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av stående locklistpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster.

Källor

- *Minnesskrift över Mustadfors-Långbrons Missionsförsamling 1877 - 1947.*
- *Gamla Steneby*, av Steneby Hembygdsförening 1989.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- SMF:s matrikel.

LÅNGBRONS MISSIONSHUS

Missionshuset 2014, omändrat till pingstkyrka.

Läge

Bengtsfors kommun, Steneby socken, Dals-Långed, Tallmovägens norra ände, Långbron.
Ägare: Ursprungligen Baldersnäs-Långeds Missionsförsamling.
Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors och Philip Joelsson, Dals-Långed.
Besök: 2014 04 28.

Långbron, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Väckelsen nådde Steneby socken på 1870-talet och de troende började känna behov av en inbördes gemenskap. 1871 bildades Norra Dalslands Missionsförening och 1877 slöt sig de troende på Baldersnäs samman och bildade Baldersnäs Friförsamling. Namnet ändrades senare till Baldersnäs-Långeds Brödrarförsamling. Under den första tiden var det naturligt att samlas i hemmen till bön och andakt, men snart blev det för trångt och man började planera för att bygga ett "bönehus". Norra Dalslands Missionsförening begärde att få bygga ett missionshus i Långed, men blev nekade att få inköpa en tomtplats. Ytterligare några år måste därför församlingen samlas i hemmen, men 1891 fick församlingen tillgång

till en vackert belägen tomt i Långbron. Församlingsmedlemmarna och ortsbefolkningen bidrog med material och frivilliga arbeten och snart stod missionshuset klart. 1908 gjordes en tillbyggnad inrymmande en bostadslägenhet. 1934 gjordes en grundlig reparation av stora salen varvid den delvis byggdes om.

Många församlingsmedlemmar bodde i Mustadfors (nuvarande Dals-Långed), och redan 1906 hade de bildat Mustadfors Missionsförsamling. 1944 skedde ett samgående mellan församlingarna och man antog namnet Mustadfors-Långbrons Missionsförsamling. Församlingen bedrev verksamhet både i missionshuset i Långbron och missionskyrkan i Mustadfors fram till 1968 då verksamheten koncentrerades till Mustadfors, och missionshuset i Långbron såldes till ortens pingstförsamling, som fortfarande har det i bruk.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av korrugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola, scouter, juniorer, ungdomsförening, bibelskola, sång och musik, syförening.

Källor

- *Minnesskrift över Mustadfors-Långbrons Missionsförsamling 1877 - 1947.*
- *Gamla Steneby*, av Steneby Hembygdsförening 1989.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

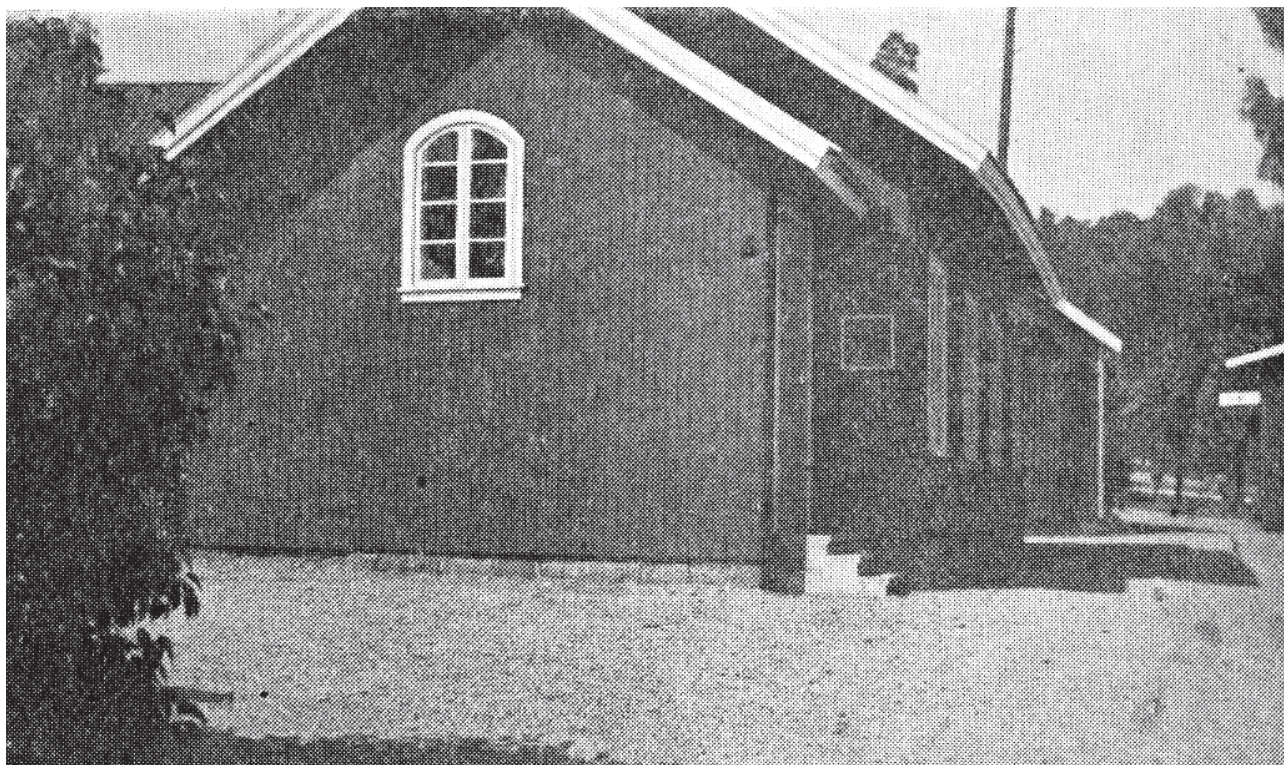
Missionshuset från sydost.

Gammal bild av missionshuset.

Foto: Olov Hallgren.

MUSTADFORS MISSIONSHUS

Gamla missionshuset i Mustadfors.

Läge

Bengtsfors kommun, Steneby socken, Dals Långed (Mustadfors), Kyrkbacken.

Ägare: Mustadfors Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors och Philip Joelsson, Dals-Långed.

Mustadfors, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Redan 1902 byggdes det första missionshuset i Mustadfors av enskilda personer tillsammans med ortens Blåbandsförening. Många medlemmar i Baldersnäs-Långeds missionsförsamling bodde i samhället Mustadfors, och 1906 bildade de Mustadfors Missionsförsamling. Församlingen övertog missions-

huset, men lokalen visade sig snart vara för liten och olämpligt belägen varför den 1912 såldes. I stället inköpte man en centralt belägen tomt där en ny missionskyrka (Dals-Långeds Missionskyrka) uppfördes samma år.

Missionshuset kom också att tjäna som epidemisjukstuga vid nervfeber- och mässlingsepidemier. I missionshuset fanns en vaktmästarbostad om ett rum och kök, det blev också samhällets första läkarmottagning.

Det gamla missionshuset revs efter tillkomsten av missionskyrkan.

Byggnadsmaterial

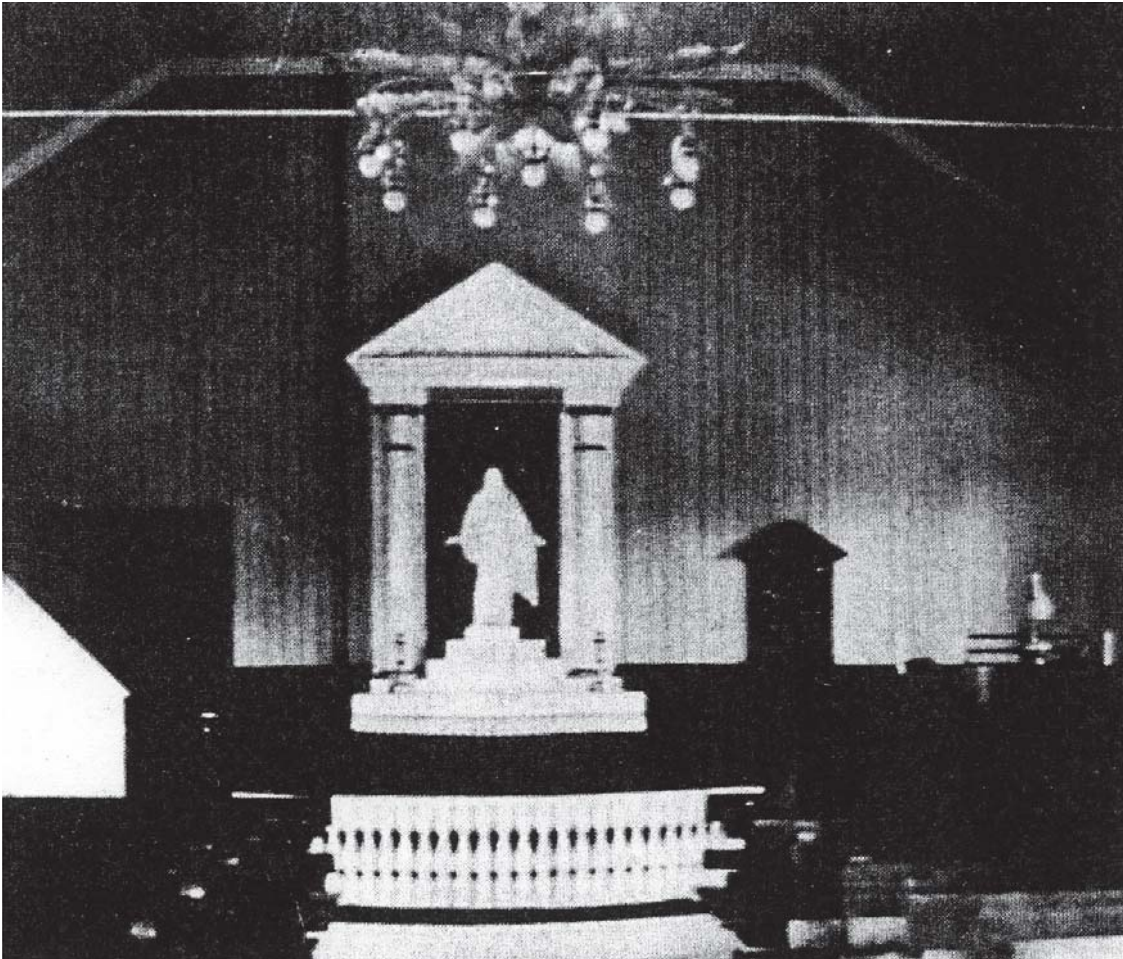
Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av stående träpanel.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster.

Källor

- *Minnesskrift över Mustadfors-Långbrons Missionsförsamling 1877 - 1947*
- *Gamla Steneby*, av Steneby Hembygdsförening 1989.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

Interiör av kyrksalen. Ljuskrönan tillkom 1916. Den var troligen ritad av disponent Christian Aarsrud och tillverkad av smeden Viktor Bryntesson. Den var smidd i grovplåt som formats som stora eklöv och under dessa hängde koltrådslampor.

Missionshuset var placerat mitt i en grupp av arbetarbostäder.

MUSTADFORS / DALSLÅNGEDS MISSIONSKYRKA

Missionskyrkan sedd från söder.

Läge

Bengtstors kommun, Steneby socken, Skogsvägen 17, Dals-Långed (Mustadfors).
Fastighetsbeteckning: Enet 1:24.
Ägare: Dals-Långeds Missionsförsamling.
Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtstors och Philip Joelsson, Dals-Långed.
Besök: 2014 04 28.

Södra Dals-Långed, missionskyrkan markerad med rött.

Byggnadens historia

Mustadfors Missionsförsamling bildades 1906 och hade sitt första hem i Mustadfors Missionshus som dock visade sig vara för litet, och 1912 byggde därför församlingen på en centralt belägen tomt en kyrka som fick

Kyrkan från öster.

Kyrkan från väster.

namnet Mustadfors Missionskyrka. Byggnaden bestod av en större och en mindre sal samt några mindre rum på bottenvåningen. På ett övre plan anordnades en vaktmästarbostad. Tomten var rymlig och 1931 uppförde församlingen en pastorsbostad invid kyrkan.

Kyrksalen.

1932 härjades kyrkan av en eldsvåda och blev delvis förstörd. Vid återuppbyggnaden gjordes en tillbyggnad av lilla salen och ett mindre rum samt en slöjdsal för juniorarbetet. Man anordnade också centralvärme och byggde en källare under lilla salen.

På senare år har en omfattande om- och tillbyggnad gjorts av kyrkan. Arkitekt var Olle Gottfridsson från Åmål. Byggnadens namn är numera Dals-Långeds Missionskyrka.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av korrugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola, nyingar, scouter, tonår, konfirmandskola, barnkör, ungdomskör, sångkör, musikförening, pensionärsverksamhet, syförening.

Källor

- *Minnesskrift över Mustadfors-Långbrons Missionsförsamling 1877 - 1947.*
- *Dals-Långeds Missionsförsamling 125 år av Ulla Josefsson 2002.*
- *Gamla Steneby*, av Steneby Hembygdsförening 1989.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

Kyrksalen från estraden.

Lilla salen kan öppnas mot kyrksalen.

Serveringsutrymmet.

Biljardbordet.

Loppmarknad i källarplanet.

Soffgrupp.

Bibelskola vid estraden 1930.

Gammal bild av missionskyrkan.

Bottenvåning

Övervåning

Källarvåning

DALS-LÅNGEDS MISSIONSKYRKA
 Efter ritning av Olle Gottfridsson, Åmål
 2014/ SF

HÖGSBYGÅRDENS SOMMARHEM, TISSELSKOG

Gammal bild av sommarhemmet.

Läge

Bengtsfors kommun, Tisselskogs socken, Högsby vid sjön Råvarpen.

Fastighetsbeteckning: Högsbyn 1:35.

Ägare: Ursprungligen Dals-Långeds Missionsförsamling, numera privatpersoner.

Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors och Philip Joelsson, Dals-Långed.

Besök: 2014 04 28.

Tisselskog, Högsbygården markerad med rött.

Byggnadens historia

Den omfattande ungdomsverksamheten i Dals-Långeds Missionsförsamling krävde en lämplig lokal för sin sommarverksamhet. 1941 byggdes därför ett sommarhem i Högsbyn. Tomten uppläts gratis och byggnadskostnaderna kunde begränsas till 6.800 kronor tack

vare ett omfattande frivilligarbete. Ett lån togs för att täcka kostnaderna, men genom gåvor och bidrag från de egna medlemmarna kunde lånet avbetalas redan 1946.

1962 uppfördes en logementbyggnad med kök i en undervåning.

Gården ligger vid sjön Råvarpen och har blivit en samlingsplats för bygdens ungdomar och har även tjänat som lägerplats för junior- och scoutläger under många år. 2002 avvecklades verksamheten och gården såldes till privatpersoner som nu bedriver turistverksamhet på gården.

Byggnadsmaterial

Grund och bottenvåning av betongmaterial, övervåning av trä med fasad av stående träpanel.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, barn- och ungdomsverksamhet, lördagskvällar med programverksamhet och servering. Läger och samlingar har förekommit i stor omfattning samt uthyrning till andra föreningar.

Källor

- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- *Minnesskrift över Mustadfors-Långbrons Missionsförsamling 1877 - 1947.*

Logementbyggnaden efter omändring till fritidscenter.

Klockstapeln är kvar men utan klocka.

Västfasaden.

Utsikten över sjön Råvarpen.

TISSELSKOGS MISSIONSHUS

Bild av missionshuset före försäljningen.

Läge

Bengtfors kommun, Tisselskogs socken, Gullungebyn, 1 km väster om Tisselskogs kyrka.

Fastighetsbeteckning: Gullungebyn 1:16.

Ägare: Ursprungligen Tisselskogs Missionsförsamling, numera en privatperson.

Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtfors och Philip Joelsson, Dals-Långed.

Besök: 2014 04 28.

Tisselskog, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades 1903 och missionshuset uppfördes 1905. Församlingen gick upp i

Dals-Långeds Missionsförsamling i början av 1970-talet. Huset har därefter sålts och är ombyggt till bostad.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening.

Källor

- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- SMF:s årsberättelser.

Missionshuset före ombyggnad.

Gammal bild från missionshusets kyrksal.

Missionshuset 2014 ombyggt till bostad.

Huset sett från sydväst.

TISSELSKOGS BAPTISTKAPELL

Kapellet sett från öster.

Läge

Bengtsfors kommun, Tisselskogs socken, strax nordost om Tisselskogs kyrka.

Fastighetsbeteckning: Stommen 1:19.

Ägare: Ursprungligen Tisselskogs Baptistförsamling, numera en privatperson.

Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors och Philip Joelsson, Dals-Långed.

Besök: 2014 04 28.

Tisselskog, kapellet markerat med rött.

Byggnadens historia

Missionshuset uppfördes 1905. Verksamheten är numera nedlagd och huset har sålts till en privatperson som använder det som bostad.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster.

Källor

- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

Kapellet från sydväst.

HENNEVIKENS BAPTISTKAPELL, TISSELSKOG

Hennevikens Baptistkapell.

Foto: Clas Olsson, Skara 2006

Läge

Bengtstors kommun, Tisselskogs socken, vid Henneviken mellan sjöarna Råvarpen och Lill - Erve.

Fastighetsbeteckning: Ramdalen 1:20?

Ägare: Ursprungligen Hennevikens Baptistförsamling, numera en privatperson.

Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtstors och Philip Joelsson, Dals-Långed.

Henneviken, kapellet markerat med rött.

Byggnadens historia

Missionshuset uppfördes 1889. Verksamheten är numera nedlagd och huset såldes 2005 till en privatperson.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av liggande träpanel, tak av korrugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster. SBUF har även använt huset i samband med läger.

Källor

- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

Kapellet är i behov av underhåll.

Kyrksalen.

Foton: Clas Olsson, 2006

Kamin.

Bibelspråkstavla.

Orgeln.

Foto: Clas Olsson, 2006

BÄCKEFORS MISSIONSKYRKA

Missionskyrkan sedd från sydväst.

Läge

Bengtsfors kommun, Bäcke socken, Skolgatan 2, Bäckefors.

Fastighetsbeteckning: Vättunen 1:199.

Ägare: Bäckefors Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Roland Hesselroth, Bäckefors.

Besök: 2014 09 23.

Bäckefors, missionskyrkan markerad med rött.

Byggnadens historia

Den evangeliska väckelsen nådde Bäckefors-trakten på 1870-talet. De första sammankomsterna hölls som stugmöten i hemmen. I ett av hemmen, det Kronstedtska, fanns en mindre orgel, som fraktades med häst till det hus där stugmöte skulle hållas. Varje år efter julhelgen var det stormöte hos Kronstedts, då bars de vanliga möblerna undan och plankor och bräder bars in och hemmet förvandlades till en gudstjänstlokal med plats för 30 - 40 personer. Efter mötet bjöds alla på förtäring av

Kyrkan sedd från norr.

Kyrkan sedd från nordost.

familjen Kronstedt, ofta risgrynsgröt och smörgåsar.

Behovet av en egen samlingslokal kändes angeläget, och omkring 1875 anordnade bröderna Chytreaus, som drev en färgerirörelse i nya bruket i Bäckefors, en lokal genom att slå samman två rum som ursprungligen var avsedda som bostäder. Här kunde verksamheten få fastare former, och 1880 bildade tolv personer Bäckefors Kristna Friförsamling. Snart kändes emellertid samlings-

Kyrksalen.

Kyrksalen från estraden.

lokalen för trång, och 1888 beslöt församlingen att uppföra ett missionshus strax nedanför Bäcke kyrka, ett centralt läge i den dåvarande samhällsbilden. Detta missionshus stod färdigt 1892.

Snart kom dock Bäckefors stations-samhälle att bli centrum för bygden, och redan 1906 sålde församlingen sitt missionshus och byggde ett nytt inne i Bäckefors. Det stod klart 1907. Byggnaden har byggts om och till vid flera tillfällen, senast 1993 då en tillbyggnad uppfördes innehållande serveringslokal och kök. I källarvåningen finns rymliga lokaler för barn- och ungdomsarbetet. I övervåningen finns en bostad.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av eternitplattor på

den gamla delen och tegelmönstrad plåt på tillbyggnaden.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola, nyingar, scouter, tonåringar, barnkör, ungdomskör, musikförening, syförening, bibelstudier, studiecirklar.

Källor

- *Bäckefors Kristna Friförsamling 70 år* av J Balder m fl 1950.

Bäckefors Missionsförsamling 1880 - 1980 utgiven av församlingen.

Altartavlan är målad av Johan Eliasson.

Kronstedts orgel står på estraden.

Den gamla balustraden, som under flera årtionden varit inklädd med släta skivor, har åter fått bli synlig.

Predikstolen har ett vackert antipendium.

Ungdomsrum i undervåningen.

Rum för bordtennis m m.

Tillbyggnadens serveringsutrymme.

Missionskyrkan före tillbyggnaden.

Plan av bottenvåning efter 1993 års tillbyggnad.

BÄCKEFORS MISSIONSKYRKA
Efter bygglovritning

ÖDSKÖLTS UNGDOMSGÅRD

Ungdomsgården sedd från norr.

Läge

Bengtsfors kommun, Ödskölts socken, Ödskölt, söder om Ivägssjön.

Ägare: Bäckefors Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Roland Hesselroth, Bäckefors.

Besök: 2014 09 23.

Ödskölt, ungdomsgården markerad med rött.

Byggnadens historia

1955 köpte församlingen ett äldre hus vid Ivägssjön i första hand för barn- och ungdomsarbetet och gav det namnet ungdomsgården. Senare har huset även använts för mötesverksamhet även i ekumenisk form. Huset har byggts om och till. Från husets serveringslokal och veranda har man en vacker utsikt över Ivägssjön.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasaden är klädd med stående träpanel, tak är belagt med korrugerad plåt.

Verksamhet

Gudstjänster, barn- och ungdomsverksamhet.

Källor

Bäckefors Missionsförsamling 1880 - 1980 utgiven av församlingen.

Ungdomsgården från nordväst.

Utsikt över Ivägssjön från verandan.

Samlingssalen.

Samlingssalen från estraden.

Köket.

Serveringslokalen.

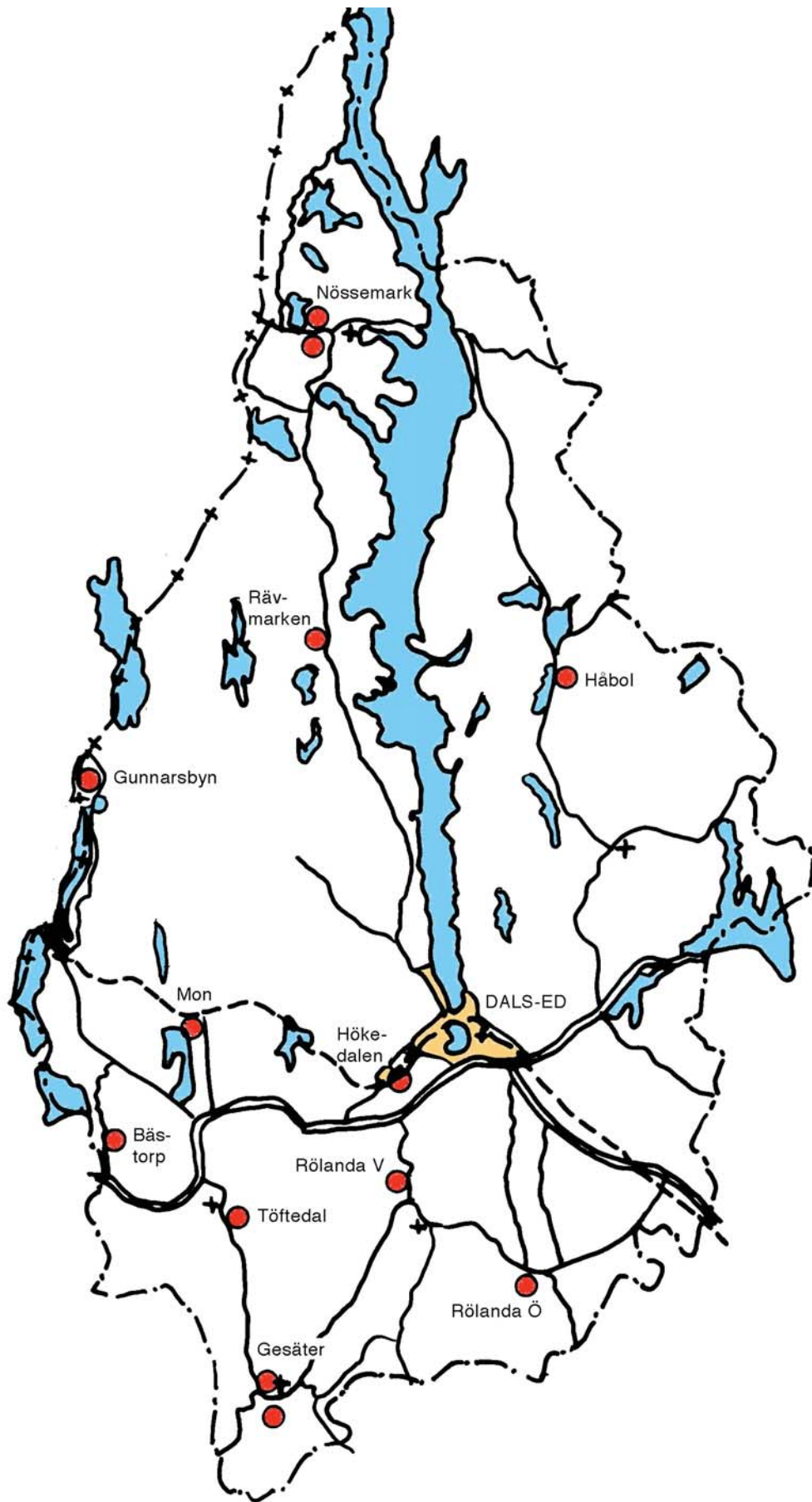
Övernattningsrum.

KAPELL OCH MISSIONSHUS I **DALS-EDS** KOMMUN

Västra Eds Missionssal
Dals-Eds Missionshus
Hökedalens Missionssal
Dals-Eds Missionskyrka
Rölanda V Missionshus
Rölanda Ö Missionshus
Fredlunds Samlingslokal
Gesäters Missionsgård
Töftedals Missionshus
Bästorps Missionshus
Gunnarsbyns Samlingssal
Mons Kapell
Rävmarkens Missionshus
Backens Missionshus
Nössemarks Kapell
Ängs Missionshus, Håbol

*Byggnadsinventering inom Equmeniakyrkan region väst
Stig Florén 2014*

Dals-Eds kommun
Kapell och missionshus

Dals-Eds kommun

Kapell och missionshus som är ägda eller har ägts av församlingar anslutna till Ekumeniakyrkan eller något av dess bildarsamfund: Svenska Baptistsamfundet, Svenska Metodistkyrkan eller Svenska Missionskyrkan (tidigare Svenska Missionsförbundet).

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggt år	Nedlagt år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Västra Eds missionssal	1890-t	1901	80	Hembygdsmuseum
2	Dals-Eds Missionshus	1891	1964	150	Rivet
3	Hökedalens Missionssal	1940	1974	60	Bostad
4	Dals-Eds Missionskyrka	1964	-	130	I bruk
5	Rölunda V Missionshus	1913	1917	60	Bostad
6	Rölunda Ö Missionshus	1921	1990	100	Fritidsbostad
7	Fredlunds samlingslokal	1897	1961	100	Bostad
8	Gesäters Missionsgård	1961	1980-t	100	Bostad
9	Stommens Missionshus	1886	2000	100	Bostad
10	Båstorps Missionshus	1936	2000-t	100	Fritidsbostad
11	Gunnarsbyns Samlingssal	1912	1982	60?	Bostad
12	Mons Kapell	1930	1974	60	Bostad
13	Rävmarkens Missionshus	1920	1982	100	Bygdegård
14	Backens Missionshus	1888	-	100	I bruk
15	Nössemarks Kapell	1912	2012	100	Bostad
16	Ängs Missionshus	1914	-	100	I bruk

VÄSTRA EDS MISSIONSSAL

Hembygdsmuseet som en gång inrymde Västra Eds Missionssal. Byggnaden går även under namnet Karl XII-stugan.
Foto: Gunnar Olsson 2014.

Läge

Dals-Eds kommun, Dals-Eds socken,
Hembygdsmuseet, Storgatan, Dals-Ed.
Fastighetsbeteckning: Ed 2:60.
Ägare: Dals-Eds kommun.
Uppgiftslämnare: Gunnar Olsson, Dals-Ed.

Byggnaden, markerad med rött, ligger i centrala Dals-Ed.

Byggnadens historia

Den evangeliska väckelsen nådde trakten av Dals-Ed under 1860-talet. 1885 bildades Eds Friförsamling som senare fick namnet Dals-Eds Missionsförsamling. Verksamheten bestod huvudsakligen av stugmöten i hemmen. Ibland ordnade man också större friluftsmöten med servering. Efterhand som antalet medlemmar ökade uppstod behov av en större samlingslokal. I slutet av 1890-talet hyrde församlingen därför en lokal i gården Västra Ed i den byggnad som senare blev hembygdsmuseum.

Lokalen var ett gavelrum i övre våningen och inredningen var enkel. Bänkarna bestod av plankor lagda på bockar och i fonden stod endast ett enkelt bord. Lokalen var dock endast ett provisorium, och 1901 flyttade församlingen sin verksamhet till det nybyggda missionshuset i Dals-Ed.

Byggnadsmaterial

Grund av natursten, stomme av timmer, utvändigt klädd av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor

- *Dals-Eds Missionsförsamling 1885 - 1985* av Gunnar Holm.

Missionssalen låg i byggnadens övervåning.
Foto: Gunnar Olsson 2014.

DALS-EDS MISSIONSHUS

Missionshuset 1910.

Läge

Dals-Eds kommun, Dals-Eds socken, Nössemarksvägen, Ed.

Ägare: Dals-Eds Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Gunnar Olsson, Dals-Ed.

Besök: 2014 07 16.

Eds samhälle, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

1885 bildades Eds Friförsamling som senare fick namnet Dals-Eds Missionsförsamling. Församlingens första samlingslokal låg i

Vinterbild av missionshuset 1963.

Västra Ed, den var dock endast ett provisorium, och församlingen tillsatte 1898 en kommitté med uppgift att utreda och bygga ett missionshus. Under tre år samlade man pengar till bygget och sökte efter en lämplig tomt. Man lyckades till slut arrendera en tomt vid Nössemarksvägen i Ed, och i juni 1901 startades bygget efter en ritning som kommittén tagit fram. När arbetet pågått i tre månader kom distriktsföreståndaren på besök, och på hans förslag ändrades planlösningen

Det nybyggda missionshuset julen 1901.

så att estraden flyttades från östra kortväggen under läktaren till norra långväggen. I november stod missionshuset klart och kunde invigas. Byggnadskostnaden uppgick till 7.200 kronor. I missionshuset fanns även två bostadsrum.

Missionshuset har byggts om och till vid flera tillfällen under årens lopp. 1914 byggde man ut läktaren till en mindre sal med en glasad vägg mot stora salen. 1929 förvärvade församlingen tomten där missionshuset låg till ett pris av cirka 1.400 kronor. På tomten hade man tidigare byggt ett uthus med stall och vedbod.

Under andra världskriget utnyttjades huset som militärförläggning vid ett par tillfällen. Därefter krävdes en renovering av missionshuset, och i samband med detta gjordes även några ombyggnader. Estraden flyttades till västra kortväggen där den ursprungligen var planerad, och väggen förlängdes med en absid. Ingången flyttades från västra fasaden till den norra fasaden.

Missionshuset tjänade församlingen till 1964 då den nya missionskyrkan stod färdig och församlingen flyttade sin verksamhet dit. Missionshuset revs senare för att ge plats för ett bostadsområde.

Byggnadsmaterial

Grund av natursten, stomme av trä, utvändig klädsel av stående träpanel och tak av tegel.

Verksamhet

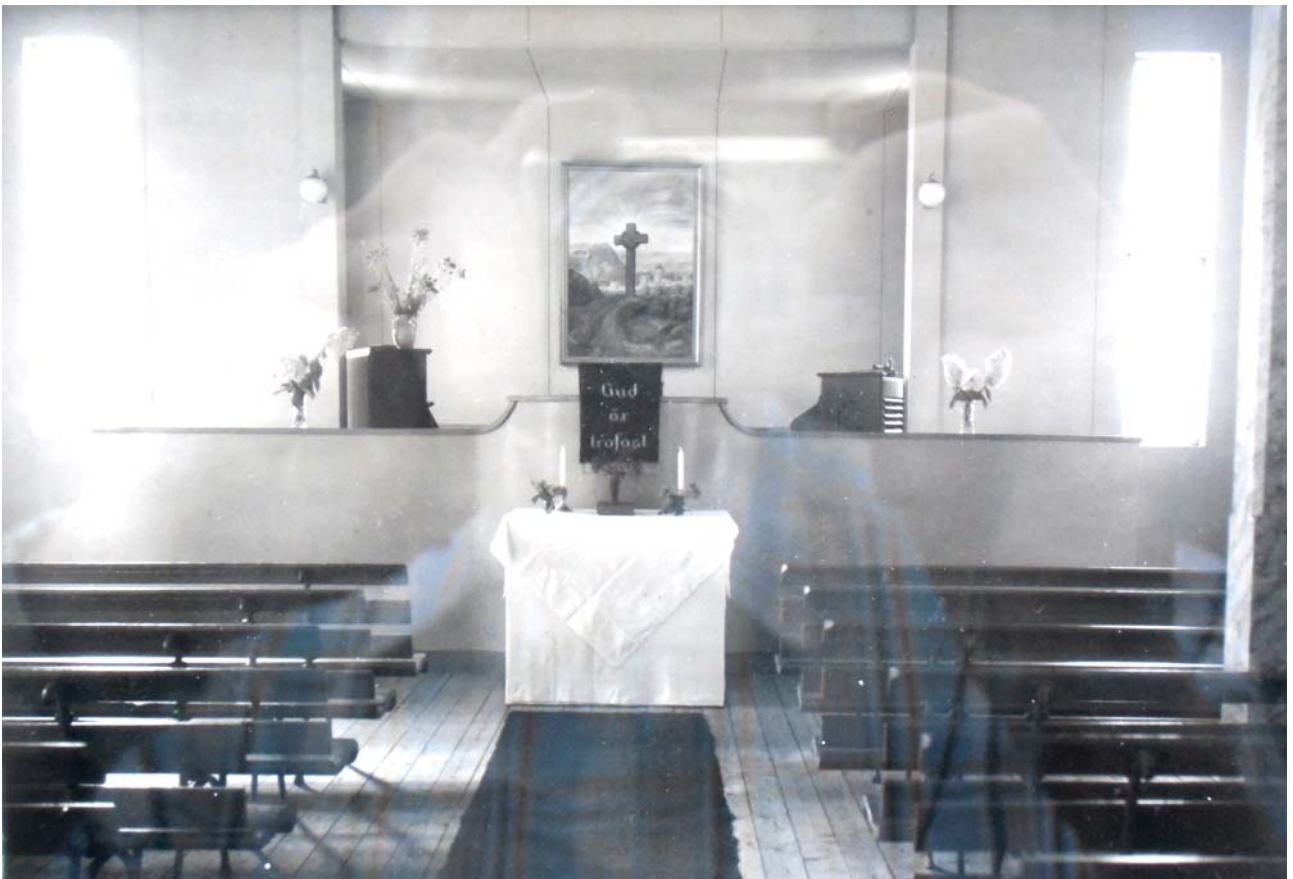
Gudstjänster, söndagsskola, scouter, juniorer, ungdomsförening, konfirmandundervisning, kör, musikförening, ungdomskör, manskör, musikgrupper, syförening, studiecirklar.

Källor

- *Dals-Eds Missionsförsamling 1885 - 1985* av Gunnar Holm.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- Bilder från föreningsarkivet i Dals-Ed genom Jonte Eriksson.

Bibelskoleavslutning 1946.

Interiör av kyrksalen på 1930-talet?

Altartavlan.

Juniorföreningen 1958.

HÖKEDALENS MISSIONSSAL

Missionssalen 1975.

Läge

Dals-Eds kommun, Dals-Eds socken, Hökedalen

Ägare: Dals-Eds Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Gunnar Olsson, Dals-Ed.

Missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Inom Dals-Eds Missionsförsamling bodde sedan 1920-talet en krets av församlingens medlemmar i trakten av Hökedalens järnvägsstation. Kretsen var aktiv och hade en regelbunden egen verksamhet för gamla och unga. Så småningom blev behovet av en egen lokal allt större, och 1940 inredde en av medlemmarna en missionssal i sitt eget hus och hyrde ut den till församlingen. 1969 togs

lokalen över av församlingen och 1974 lades verksamheten ner och huset såldes.

Byggnadsmaterial

Grund av sten, stomme av trä, fasaden klädd med stående locklistpanel, tak av tegel.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola, syförening.

Källor

- *Dals-Eds Missionsförsamling 1885 - 1985* av Gunnar Holm.
- Bilder från föreningsarkivet i Dals-Ed genom Jonte Eriksson.

*Huset 2014, ombyggt till bostad.
Foto: Gunnar Olsson.*

DALS-EDS MISSIONSKYRKA

Missionskyrkan från sydost.

Läge

Dals-Eds kommun, Dals-Eds socken, Marebacken 2, Ed.

Fastighetsbeteckning: Ed 4:45.

Ägare: Dals-Eds Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Gunnar Olsson, Dals-Ed.

Besök: 2014 07 16.

Eds samhälle, missionskyrkan markerad med rött.

Byggnadens historia

Dals-Eds Missionsförsamling bildades 1885 och hade under många år sin verksamhet i Eds Missionshus byggd 1901. Under 1950-talet upplevde församlingen att missionshuset inte längre svarade mot församlingens lokalbehov och började planera för en nybyggnad.

Entrén.

Man tog kontakt med myndigheterna 1957 för att få köpa tomtmark till en nybyggnad. Den gamla vattenverkstomten, ett stycke öster om missionshuset, ansåg församlingen skulle kunna bli en utmärkt plats för en ny kyrka. Till att börja med fick församlingen nej på sin förfrågan, men några år senare, 1961, omprövade kommunen frågan och fann att tomten skulle vara lämplig för ett kyrkbygge, och församlingen fick förvärva tomten för det symboliska priset av en krona. Församlingen

Kyrksalen.

Predikstolen och nattvardsbordet.

kontaktade arkitekt Janne Feldt från Karlstad, som fick i uppdrag att utforma en kyrka lämpad för platsen. För att kunna förverkliga planerna samlade församlingen in löften om gåvor av pengar, byggnadsmaterial och dagsverken för den nya kyrkan. 1963 påbörjades arbetena, och 1964 kunde den nya kyrkan invigas och församlingen kunde flytta sin verksamhet till den vackra och ändamålsenliga kyrkan. Byggnadskostnaden uppgick till 511.000 kronor. Allmänna Arvsfonden bidrog med 65.000 kronor och lånebehovet kunde inskränkas till 130.000 kronor.

1973 gjordes en om- och tillbyggnad varvid kyrkan försågs med hiss och handikapptolett.

Byggnadsmaterial

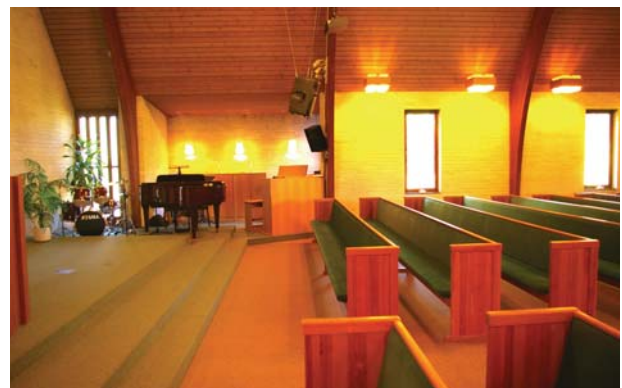
Grund av betong, stomme av betong och limträ, fasader av kalksandsten, tak av asbestcementplattor.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola, scouter, tonårsverksamhet, kör, ungdomskör, sång- och musikgrupper, syförening, studiegrupper.

Källor

- *Dals-Eds Missionsförsamling 1885 - 1985* av Gunnar Holm.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

Kyrksalens främre del.

Församlingsalen.

Foajén med utsikt mot Stora Le.

Konstverk i kyrkan.

Rum i källarplanet för servering och ungdoms-samlingar.

Sittgrupp.

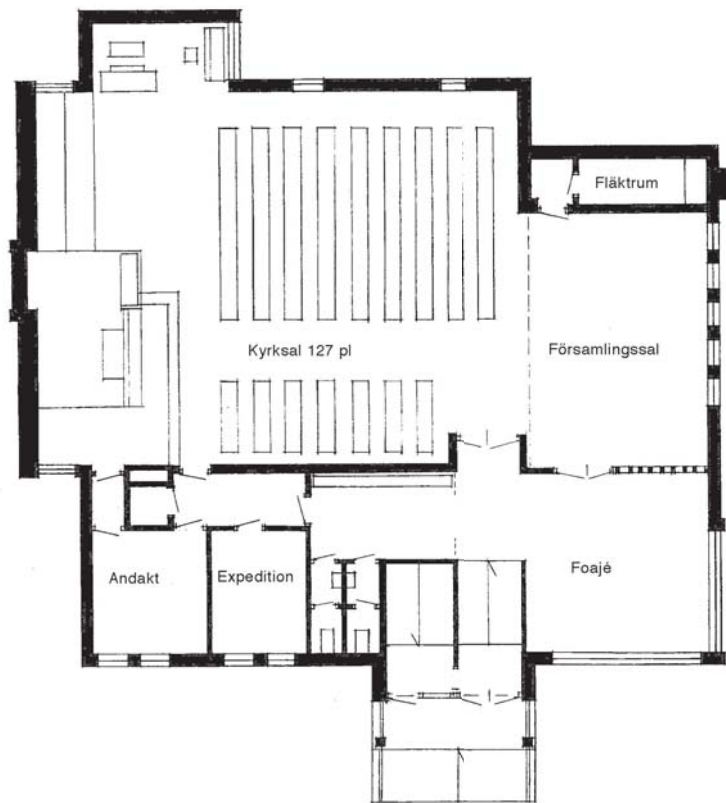
Köket.

Hobbyrummet.

Kyrkan från norr.

Bottenvåning

Skala

Källarvåning

DALS-EDS MISSIONSKYRKA
Efter bygglovritning 1963 av Janne Feldt

RÖLANDA VÄSTRA MISSIONSHUS (ÖKNA MISSIONSHUS)

Missionshuset är sedan 1920-talet återställt till bostadshus.

Läge

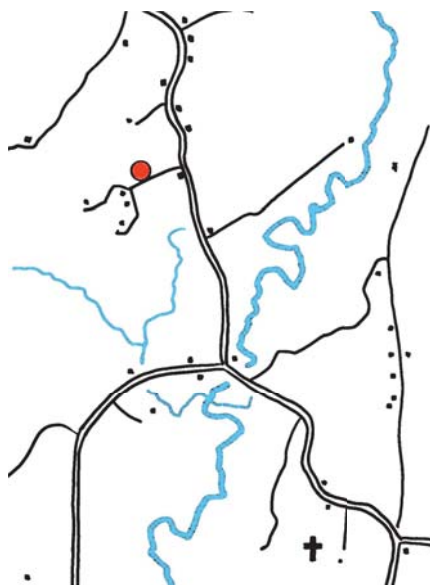
Dals-Eds kommun, Rölanda socken, Ökna, 2 km nordväst om Rölanda kyrka.

Fastighetsbeteckning: Ökna 1:35.

Ägare: Rölanda Västra Friförsamling, numera privatperson.

Uppgiftslämnare: Gunnar Olsson, Dals-Ed.

Besök: 2014 07 16.

Trakten norr om Rölanda kyrka, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Den evangeliska väckelsen nådde Rölanda på 1860-talet. Kringresande kolportörer höll möten i hemmen eller i det fria sommartid. Vid ett par tillfällen ställdes Rölanda kyrka till förfogande vid större missionsmöten. 1879 bildades Eds och Rölanda Friförsamling. Församlingen delades senare och 1906 bildades Rölanda Västra Friförsamling. Behovet av en lokal för församlingens verksamhet uppstod efter hand, och under 1890-talet samrådde man med friförsamlingen i Rölandas östra del om att uppföra ett gemensamt missionshus men utan resultat. 1913 tog församlingen därför saken i egna händer och inköpte ett bostadshus i Ökna där en samlingssal anordnades i husets övervåning genom att man tog ner en vägg mellan två rum. Inredningen var enkel, den bestod av bänkar tillverkade av golvplankor och ett bord i fonden.

1917 bildades en pingstförsamling i Rölanda och de flesta av friförsamlingens medlemmar gick över till den nya församlingen och friförsamlingen upphörde. Frågan uppstod nu vad man skulle göra med Rölanda Missionshus. Efter segslitna förhandlingar beslöt man 1923 att sälja missionshuset till föreståndaren för pingstförsamlingen och behållningen delades i tre delar. En del tillföll pingstför-

samlingen, en del tillföll missionsvännerna i östra Rölunda och en del fonderades för ett eventuellt framtida bygge av ett mindre missionshus i västra Rölunda eller vid Hökedalens järnvägsstation. Fonden kom med tiden att förvaltas av styrelsen för Dals-Eds Missionsförsamling.

Samlingssalen i Ökna Missionshus kom under några år att användas av pingstvännerna, men i slutet av 1920-talet återställdes huset i sin helhet till bostadshus.

Byggnadsmaterial

Sockel av sten, stomme av trä, fasad av stående och liggande träpanel, tak av betongtakpannor.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsförening.

Källor

- *Rölunda socken i forntid och nutid* av Gunnar Holm.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

Samlingssalen låg i husets övervåning.

RÖLANDA ÖSTRA MISSIONSHUS (BETEL)

Missionshuset 1971.

Foto: Olov Hallgren.

Läge

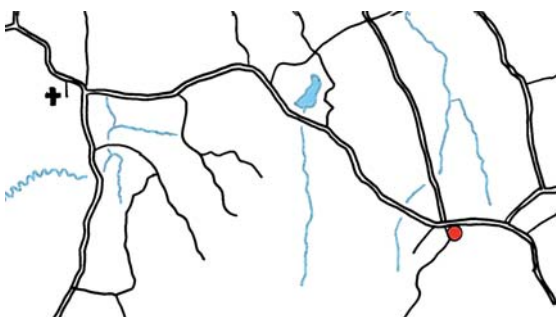
Dals-Eds kommun , Rölunda socken, Torp, 5 km sydost om Rölunda kyrka.

Fastighetsbeteckning: Rölunda Torp 1:25.

Ägare: Rölunda Östra Friförsamling, namnet ändrades senare till Rölunda Missionsförsamling. Huset är numera privatägt.

Uppgiftslämnare: Gunnar Olsson, Dals-Ed.

Besök: 2014 07 16.

Området öster om Rölunda kyrka, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Den evangeliska väckelsen nådde Rölunda på 1860-talet. 1879 bildades Eds och Rölunda Friförsamling. Den delades senare och verksamheten i östra Rölunda förde en tynande tillvaro fram till 1918 då, efter ett intensifierat arbete av Dalslands Missionsförenings pre-

dikanter, församlingen återuppstod under namnet Rölunda Östra Friförsamling. Redan vid det första mötet i den nya församlingen beslöts att ett missionshus skulle byggas. Församlingen fick fyra erbjudanden om gratis tomt och valde en tomt i Torp. 1920 påbörjades bygget, och församlingen hade då ett startkapital på närmare 2.900 kronor. En byggmästare anlätades för 83 öre i timmen, men det mesta arbetet utfördes av frivilliga. Församlingsmedlemmar och närboende skänkte pengar och virke. 1921 kunde missionshuset invigas under namnet Betel. Missionshuset har även gått under namnet Missionshuset i Torp.

Huset målades 1928 och renoverades 1933 och 1959. 1985 var huset åter i behov av en grundlig reparation, men församlingen, som då endast hade ett fåtal medlemmar, beslöt att sälja huset och i fortsättningen hålla sina möten i hemmen. 1990 lades församlingen ner.

Byggnadsmaterial

Sockel av sten, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, ungdomsförening.

Söndagsskolan samlad utanför missionshuset 1933.

Missionshuset 2014 i privat ägo.

Källor

- *Rölanda socken i forntid och nutid* av Gunnar Holm.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

FREDLUNDS SAMLINGSLOKAL, GESÄTER

Samlingslokalen låg i husets övervåning.

Läge

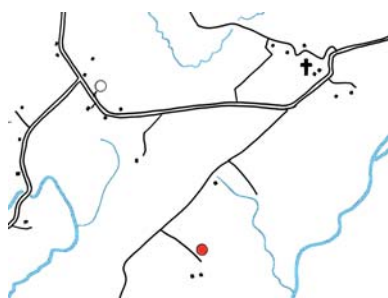
Dals-Eds kommun, Gesäters socken, Fredlunds gård, 1 km sydväst om Gesäters kyrka.

Fastighetsbeteckning: Gesäter Stom 1:52.

Ägare: Thomas Lundberg.

Uppgiftslämnare: Gunnar Olsson, Dals-Ed och Bertil Lundberg, Kungsbacka.

Besök: 2014 07 16.

Trakten kring Gesäters kyrka, Fredlunds samlingslokal markerad med rött.

Byggnadens historia

Gesäters Missionsförening bildades 1897. En samlingslokal anordnades i övervåningen i predikanten L F Lundbergs privata hus för missionsföreningens verksamhet. Efter att föreningen 1958 gått upp i Töftedals Missionsförsamling ersattes samlingslokalen 1961 av Missionsgården i Gesäter.

Byggnadsmaterial

Grund av natursten, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak ursprungligen tegel, senare ersatt med korrugerad plåt.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor

- *Töftedals mf 100 år minnesskrift 1986* av Gunnar Holm.

I övervåningen finns en kamin kvar som minner om tiden som samlingslokal.

GESÄTERS MISSIONSGÅRD (HÄLLANS MISSIONSHUS)

Missionsgården sedd från vägen 1981.

Läge

Dals-Eds kommun, Gesäters socken, Hällan, en km väster om Gesäters kyrka.

Fastighetsbeteckning: Gesäter Stom 1:32.

Ägare: Töftedals Missionsförsamling, numera privatperson.

Uppgiftslämnare: Gunnar Olsson, Dals-Ed.

Besök: 2014 07 16.

Trakten kring Gesäters kyrka, missionsgården markerad med rött.

Byggnadens historia

Gesäters Missionsförening, bildad 1897, gick upp i Töftedals Missionsförsamling 1958. Församlingens gamla samlingslokal i Fredlund ersattes med Missionsgården i Gesäter som stod klar 1961. När missionsgården planerades och uppfördes var det församlingens pastor, Folke Larsson, som var den drivande kraften. I augusti 1957 beslöt församlingen att uppföra gården och en stor insamling anordnades som resulterade i både kontanter och löften om gåvor av byggnadsmaterial. Även tomten skänktes av markägaren. I maj 1959 påbörjades bygget och i april 1961

skedde invigningen. Gården inrymde en större och en mindre sal, vaktmästarbostad och en hel källare. Byggnadskostnaden uppgick till 70.000 kronor förutom alla gåvor i form av material och frivillig arbetskraft.

Verksamheten lades ner och huset såldes under 1980-talet.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasader av tegel och eternitskivor, teglet har senare klätts med träpanel, tak av korrugerad plåt.

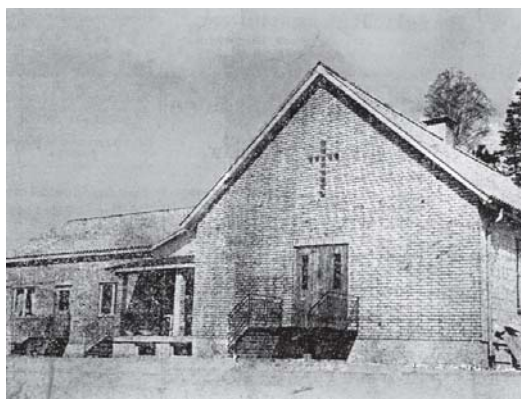
Verksamhet

Gudstjänster, ungdomsverksamhet.

Källor

- *Töftedals mf 100 år minnesskrift 1986* av Gunnar Holm.

- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

Gammalt foto från sydväst.

Foto från söder 2014.

Vaktmästarbostaden. Tegelfasaderna är nu klädda med trä.

STOMMENS MISSIONSHUS, TÖFTEDAL

Missionshuset 2014 sett från sydväst.

Läge

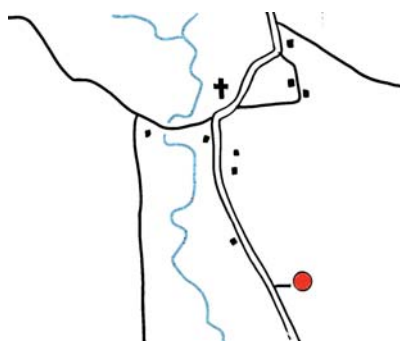
Dals-Eds kommun, Töftedals socken, Kyrkomon, Stommen, 1/2 km sydost om Töftedals kyrka.

Fastighetsbeteckning: Stommen 1:5.

Ägare: Töftedals Missionsförsamling, numera privatperson.

Uppgiftslämnare: Gunnar Olsson, Dals-Ed.

Besök: 2014 07 16.

Trakten kring Töftedals kyrka, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Väckelsen nådde Töftedals socken vid slutet av 1870-talet. Församlingen bildades 1882 under namnet Sällskapet Guds församling i Töftedal, senare ändrades namnet till Töftedals Missionsförsamling. Möten hölls i stu-

Från nordväst 2014.

gorna, men tillströmningen var stor och snart krävdes rymligare lokaler. Varken kyrkan eller skolan uppläts för frikyrkliga samlingar, och församlingen beslöt därför att bygga ett eget missionshus. Man diskuterade var missionshuset skulle byggas, socknen var vidsträckt och medlemmar fanns i alla delar av socknen. Man brukade samlas till möten både i de norra delarna, i Bästorp och i de sydligaste gårdarna. 1884 enades man emellertid om att i första hand bygga i närheten av kyrkan och att "framdeles bygga ett missionshus på norska gränsen". Det senare kom dock aldrig till genomförande. 1886 uppfördes ett missionshus på Kyrkomon i Stommen söder om Töftedals kyrka.

1929 gjordes en omfattande renovering, likaså 1955 och 1968. 1940 användes huset under en tid för militära ändamål. 1941 installerades elektrisk belysning.

Verksamheten lades ner i början av 1990-talet och huset såldes till en privatperson 2003.

Byggnadsmaterial

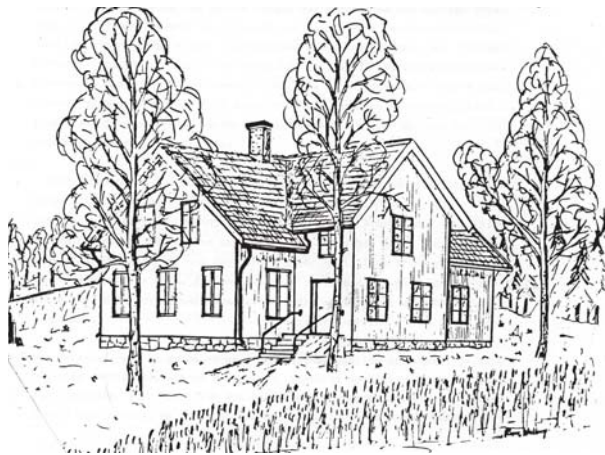
Grund av sten, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av betongtakpannor.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening.

Källor

- *Töftedals mf 100 år* minnesskrift 1986 av Gunnar Holm.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

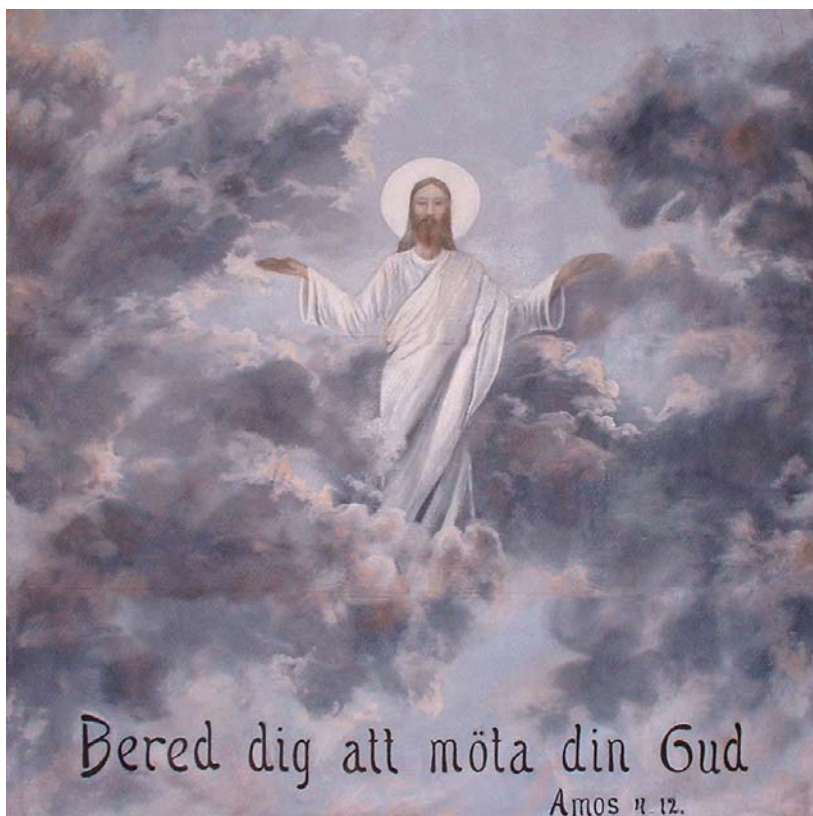

Teckning av missionshuset hämtad från minnesskriften *Töftedals missionsförsamling 100 år*.

Från sydost.

Foto: Olov Hallgren 2003.

Altartavlan i missionshuset.

Foto: Brynte Martinsson.

BÄSTORPS MISSIONSHUS, TÖFTEDAL

Missionshuset sett från nordost.

Läge

Dals-Eds kommun, Töftedals socken, Bästorps, 4,5 km nordväst om Töftedals kyrka.

Fastighetsbeteckning: Bästorp 1:19.

Ägare: Töftedals Missionsförsamling, numera privatperson.

Uppgiftslämnare: Gunnar Olsson, Dals-Ed.

Besök: 2014 07 16.

Trakten kring Bästorp, missionshuset markerat med rött.

Missionshuset från nordväst.

Byggnadens historia

Väckelsen nådde Bästorpstrakten på 1870-talet och möten hölls i hemmen. De troende anslöt sig till missionsförsamlingen i Töftedal som bildades 1882.

1935 startade man en insamling för att kunna bygga ett eget missionshus i Bästorp. En av de kvinnliga medlemmarna skänkte en tomt och en annan kvinnlig medlem skänkte 900 kronor som en grundplåt, varefter det var möjligt att påbörja bygget. Arbetet utfördes huvudsakligen av de egna medlemmarna, men

också av grannar och andra intresserade, och i november 1936 kunde missionshuset invigas. Hela bygget hade då kostat omkring 2200 kronor. 1961 renoverades huset varvid det blev bättre lämpat för ungdomsarbete. När Dals-Eds Missionsförsamling invigde sin nya missionskyrka fick Bästorps Missionshus överta bänkarna från det gamla missionshuset i Dals-Ed.

Bästorps Missionshus har tidvis upplåtits även för andra församlingar såsom Eds Pingstförsamling och Smögens Missionsförsamling. Smögenförsamlingen använde huset i sitt ungdomsarbete och har även praktiskt medverkat till husets underhåll.

Verksamheten är numera nedlagd och huset sålt till en privatperson som fritidshus.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasader klädda med stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet

Gudstjänster, ungdomsarbete.

Källor

Töftedals mf 100 år, minnesskrift 1986 av Gunnar Holm.

En järnkamin svarar för uppvärmningen.

Kyrksalen omvandlad till bostad. Estraden finns fortfarande kvar.

GUNNARSBYNS SAMLINGSLOKAL, TÖFTEDAL

Gården Berget i Gunnarsbyn. Här iordningställdes Gunnarsbyns Samlingslokal 1912.

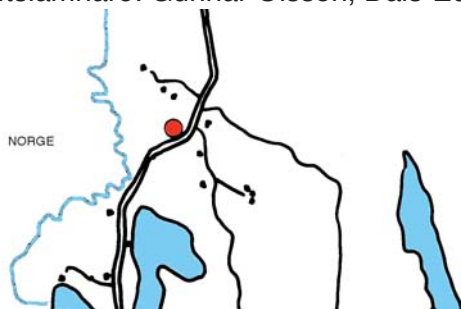
Läge

Dals-Eds kommun, Töftedals socken, Gunnarsbyn, 15 km norr om Töftedals kyrka.

Fastighetsbeteckning: Berget ?

Ägare: Privatperson.

Uppgiftslämnare: Gunnar Olsson, Dals-Ed.

Gunnarsbyn, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

1912 ägde en väckelse rum i norra delen av Töftedals socken och av den anledningen bildades Töftedals Norra Missionsförsamling detta år. Församlingen fick 28 medlemmar

varav några bodde i Norge. Man hade i början sina sammankomster i en sal i gården "Berget" alldeles intill norska gränsen i Gunnarsbyn. Tidvis hade man även samlingar i skolan i Gunnarsbyn som låg i närheten. Skolbyggnaden är numera hembygdsgård och kallas för Grängsgården.

Församlingen bestod till 1982 då de kvarvarande fyra medlemmarna anslöt sig till Töftedals Missionsförsamling.

Byggnadsmaterial

Grund av sten, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av plåt.

Verksamhet

Gudstjänster.

Källor

- *Töftedals mf 100 år* minnesskrift 1986 av Gunnar Holm.

- Foton: Gunnar Olsson.

-

Gamla skolan i Gunnarsbyn som tidvis var samlingslokal för församlingen.

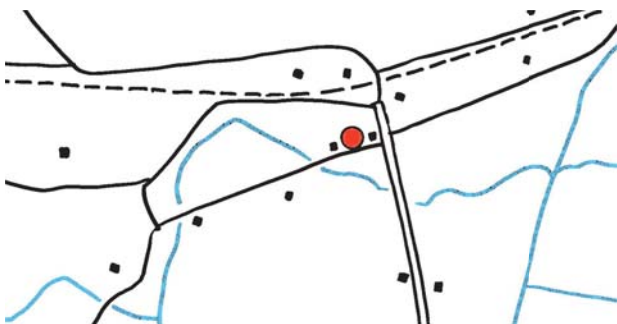
MONS KAPELL, TÖFTEDAL

Missionshuset som bostad.

Läge

Dals-Eds kommun, Töftedals socken, Mon.
Fastighetsbeteckning: Mon 1:31.
Ägare: Dalslands Baptistmission därefter
Töftedals Missionsförsamling, nu privatägt.
Uppgiftslämnare: Gunnar Olsson, Dals-Ed.
Besök: 2014 07 16.

Mon, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Kapellet uppfördes 1930 och om detta berättar Gunnar Holm i minnesskriften utgiven vid Töftedals Missionsförsamlings 100-årsjubileum 1986:

I mitten av 1920-talet diskuterades inom samarbetsorganisationen för de dalsländska baptistförsamlingarna, Dalslands Baptistmission, möjligheten att bygga ett kapell i Mon "för att få framgång och mera självständig

verksamhet, enär vi äro uteslutande beroende av de ofrälsta hemmen och därför endast en och annan söndag får hava möten". Förslaget mognade i sinom tid till ett beslut, och den 9 november 1930 kunde man inviga sitt kapell med plats för cirka 100 åhörare.

Under tiden fram till kriget satsades hårt på verksamheten i Mon, men så småningom blev det alltför tungt för den ganska lilla Baptistmissionen att upprätthålla den, och till slut fann man sig tvungen att ge upp och sälja kapellet. Några enskilda medlemmar i Töftedals norra Missionsförsamling och i Töftedals Missionsförsamling lämnade 1951 ett gemensamt anbud på 3100 kr. De erbjöd dessutom Töftedals Missionsförsamling att stå som köpare fastän de själva betalade köpeskillingen. Så skedde också och sedan bedrevs sporadisk mötesverksamhet och även söndagsskola i kapellet under ytterligare några år. Emellertid drogs järnvägs- och tullstationerna in 1953, varvid en stor del av befolkningen i det lilla samhället flyttade bort. Församlingen fortsatte visserligen arbetet där i ytterligare några år men nödgades till sist konstatera att det inte gick att hålla på. Man fann sig då tvungen att sälja kapellet, vilket skedde 1974 för 8500 kr. Det förändrades därvid till bostadshus.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, utvändig klädsel av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor

- *Töftedals mf 100 år* minnesskrift 1986 av Gunnar Holm
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

RÄVMARKENS MISSIONSHUS

Missionshuset som bygdegård 2014.

Läge

Dals-Eds kommun, Dals-Eds socken, Rävmarken, 15 km norr om Dals-Ed strax väster om vägen mot Nössemark.

Fastighetsbeteckning: Rävlyckan 1:102.

Ägare: Ursprungligen gränspolisen Arnold Molinder numera Rävmarkens Byalag.

Uppgiftslämnare: Gunnar Olsson, Dals-Ed.

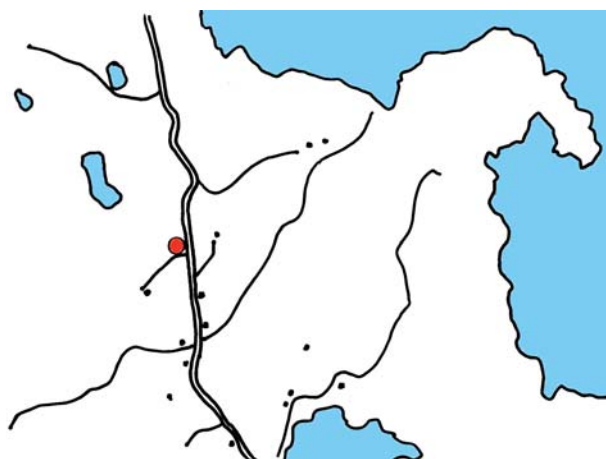
Besök: 2014 07 16.

Byggnadens historia

Missionshuset, eller Betaniakapellet som det också kallades, byggdes 1920 av gränspolisen Arnold Molinder, som bodde i trakten. I missionshuset fick vem som ville komma och anordna samlingar. Från början fanns en viss anknytning till Evangeliska Fosterlandsstiftelsen och senare även baptistsamfundet Örebromissionen.

Missionshuset kom att spela en speciell roll under andra världskriget då Norge var ockuperat av Tyskland. Den norska motståndsrörelsen hade nämligen en av sina hemliga militära baser i missionshuset. På vinden gömdes vapen som engelska flygplan släppt ner över Rävmarken och i köket fanns en vapenverkstad. Vapen och kurirpost smugglades över till norska Hjemmefronten.

Efter freden 1945 blev missionshuset återigen gudstjänstlokal för flera olika frikyrkliga samfund. 1982 övertogs huset av Rävmarkens byalag och gjordes om till bygdegård under namnet Rävlyckan.

Rävmarken, missionshuset markerat med rött.

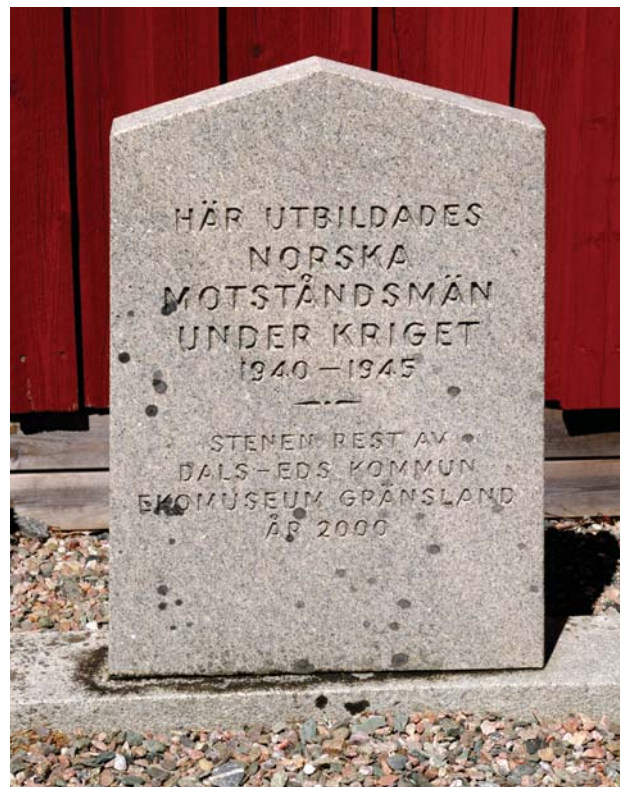
Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, utvändig klädsel av stående träpanel, tak av korrugerad plåt.

Verksamhet
Gudstjänster.

Källor

- *Frid på jorden Fred i Norden* av Gunnar Olsson.
- Informationsskylt utanför missionshuset.

Minnessten utanför huset.

BACKENS MISSIONSHUS, NÖSSEMARK

Nössemarks Missionshus 2014.

Läge

Dals-Eds kommun, Nössemarks socken, 1,1 km nordväst om Nössemarks kyrka.

Fastighetsbeteckning: Nolby 1:95, 1:97.

Ägare: Ursprungligen Nössemarks Missionsförsamling, numera Dals-Eds Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Gunnar Olsson, Dals-Ed och Johnny Olsson, Uddevalla.

Besök: 2014 07 16.

Nössemark, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Väckelsen nådde Nössemarksbygden på 1860-talet bl a genom kolportörer utsända av

Gammal bild av missionshuset.

Evangeliska Fosterlandsstiftelsen. Nössemarks Missionsförening bildades i början av 1870-talet. Till att börja med samlades man till möten i stugorna, men ofta blev det trångt och om förhållandena tillät samlades man utomhus. För att man skulle få en fast punkt för sin verksamhet inreddes någon gång före 1884 en predikolokal i en gammal stuga i Nolby, dessutom byggdes vid denna tid ett missionshus i Björkebekk, på norska sidan gränsen, av metodisten Jens Olsen i Halden. Där samlades under tre, fyra år folk från både

Kyrksalen.

Nössemark och Aremark till söndagsmöten och större samlingar. I Nössemark kände man dock ett behov av ett eget missionshus, och man ansåg att den lämpligaste platsen var på Backens ägor i Nolby. 1884 köpte därför församlingen en tomt å 500 kvadratalnar (176 kvadratmeter), men det dröjde några år innan man var beredd att bebygga tomten. 1887 samlades man i ett hem i Nolby för att diskutera frågan, och efter några timmar beslöt man att bygga ett missionshus. Man beslöt också att starta en insamling till en byggnadskassa, och insamlingen fick en flygande start genom att en av deltagarna vid detta möte skänkte 100 kronor. Under påföljande vinter fraktades sten och timmer till byggplatsen, och under sommaren uppfördes huset. Många bidrog med frivilliga dagsverken. Missionshuset invigdes vid julottan 1888. Byggnaden var dock inte helt färdig, timmerväggarna hade inte fått någon invändig beklädnad. En samtida besökare har beskrivit salen: *”Bänkarna voro utan ryggstöd och fastspikade i golvet. Kaminer voro dock uppsatta varför det blev varmt och hemtrevligt. Talarstolen stod tätt intill fondväggen.”*

Kyrkans fond, altartavlan är målad av prästen och konstnären Erik Nordgren.

Kyrksalen från estraden.

Missionshuset har under årens lopp blivit om- och tillbyggt vid flera tillfällen. Bland annat har huvudingången flyttats från gaveln till långsidan. Tomten utökades till 1000 kvadratmeter 1914.

Ursprungligen bestod missionshuset av en enda samlingssal, men ganska snart byggde man till ett kök och en kammare. För att kunna utnyttja kammaren effektivare öppnade man 1935 stora dörrar mot kyrksalen. Vid en renovering 1941 satte man in dubbelkopplade fönster. 1921 fick huset elektriskt ljus och 1958 elektrisk uppvärmning. 1959 fick fondväggen en altartavla, "Mästaren vid gränsen", av prästen och konstnären Erik Nordgren.

Missionshuset har också tillfälligt hyrts ut till andra föreningar, till exempel till Nössemarks Blåbandsförening, pingstförsamlingen och konsumtionsföreningen. Under andra världskriget blev huset vid flera tillfällen använt av militären som förläggning.

Nössemarks Missionsförsamling har numera gått upp i Dals-Eds Missionsförsamling, men sommartid hålls fortfarande möten i Backens Missionshus.

Byggnadsmaterial

Grund av natursten, stomme av timmer, utvändigt klädd med stående spontad träpanel, tak av korrugerad plåt.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola, söndagsskolans arbetsförening, ungdomsförening, bibelskola, kör, musikförening, syförening.

Källor

- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

- *Nössemarks Missionsförsamling 1881-1981* av Gunnar Holm.
- *Nössemarks Missionsförsamling* av Gunnar Holm i boken *Nössemark - Dalsländsk gränsbygd i ord och bild* 1985.

Estraden.

Lilla salen med en vikkvägg som kan öppnas mot kyrksalen.

Köket.

NÖSSEMARKS KAPELL, BETEL

Kapellet sett från väster.

Läge

Dals-Eds kommun, Nössemarks socken, en km sydväst om Nössemarks kyrka.

Fastighetsbeteckning: Nolby 1:98.

Ägare: Nössemarks Baptistförsamling.

Uppgiftslämnare: Gunnar Olsson Dals-Ed och Johnny Olsson, Uddevalla.

Besök: 2014 07 16.

Nössemark, kapellet markerat med rött.

Byggnadens historia

I början av 1880-talet förekom det att baptister, både predikanter och lekmän, kom till Nössemark på genomresa och predikade om baptismen. Det förekom även att nössemarksbor besökte Halden och Tistedal i Norge och

deltog i baptistförsamlingarnas möten. Det dröjde dock till 1909 innan Nössemarks Baptistförsamling bildades. 1910 beslöt församlingen att bygga ett kapell, som stod klart 1912. Kapellet har varit i bruk under många år men verksamheten är nu nedlagd, och 2012 såldes huset till en privatperson som nyttjar det som bostad.

Kapellet 1921.

Byggnadsmaterial

Grund av natursten, stomme av trä, fasaderna är klädda med stående spontad träpanel, taket är belagt med korrugerad plåt.

Söndagsskolan samlad i kapellet vid församlingens tioårsjubileum 1919.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor

- *Frikyrkoförsamlingar i Dalmland 1963* av Brynte Martinsson.
- Nössemarks Missionsförsamling av Gunnar Holm i boken *Nössemark - Dalsländsk gränsbygd i ord och bild 1985*.

Kapellet från nordost.

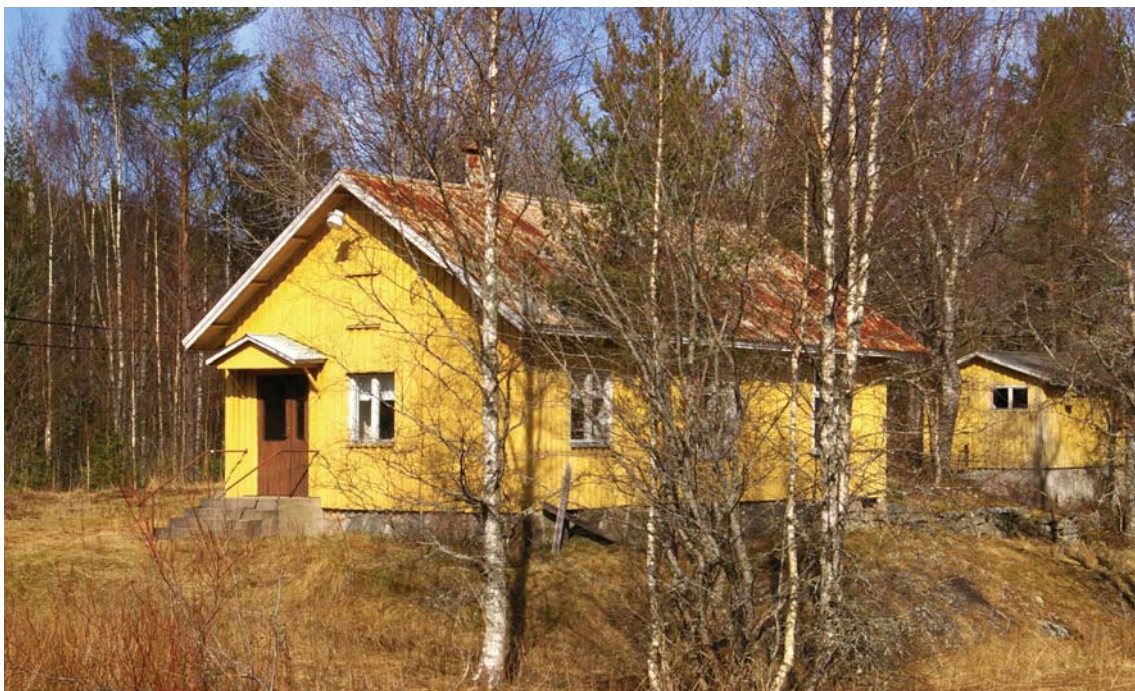

Församlingens 50-årsjubileum 1959.

Från söder.

ÄNGS MISSIONSHUS, HÅBOL

Missionshuset 2014.

Läge

Dals-Eds kommun, Håbols socken, Ång, Risene, 8 km nordväst om Håbols kyrka.

Fastighetsbeteckning: Håbols Ång 1:20, 1:21.

Ägare: Håbols Friförsamling.

Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors och Arne Johansson, Vänersborg.

Besök: 2014 03 31.

Risene, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades 1887. Blåbandsföreningen i Risene påbörjade byggande av en lokal i Ång men fullföljde inte bygget utan överlät det utan kostnad till missionsförsamlingen mot löfte att hyresfritt få ha sina

samlingar i huset. Församlingen byggde huset färdigt 1913, och det kom att nyttjas både av blåbandsföreningen och församlingen.

1968 renoverades huset varvid entrén flyttades och kyrksalens fond flyttades från östra väggen till den västra.

Byggnadsmaterial

Grund av natursten, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av korrugerad plåt.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola och juniorer. Verksamheten är nedlagd sedan flera år och huset är till salu.

Missionshusets entré.

Kyrksalen.

Predikstolen.

Nattvardsbordet.

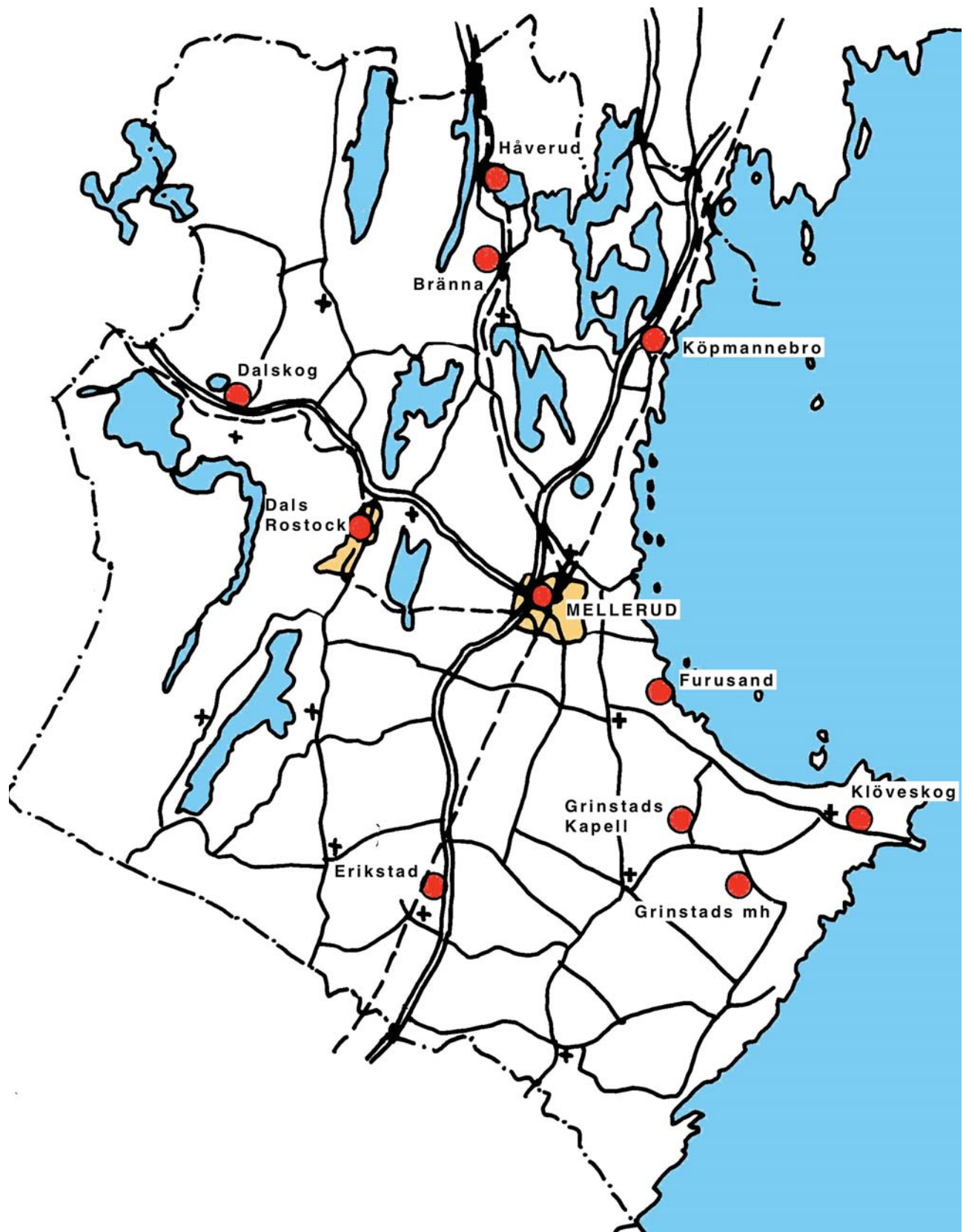
Kyrksalen från estraden.

KAPELL OCH MISSIONSHUS I **MELLERUDS** KOMMUN

Melleruds 1:a Baptistkapell
Melleruds 2:a Baptistkapell
Dals Rostocks Baptistkapell
Melleruds Missionskyrka
Sommarhemmet Furusand
Dalskogs Missionshus
Bränna Baptistkapell
Håveruds Missionshus
Köpmannebro Missionshus
Köpmannebro Baptistkapell
Grinstads Missionshus
Grinstads Baptistkapell
Klöveskogs Missionshus
Erikstads Missionshus

*Byggnadsinventering inom Equmeniakyrkan Region Väst
Stig Florén 2015*

Melleruds kommun
Kapell och missionshus

Melleruds kommun

Kapell och missionshus som är ägda eller har ägts av församlingar anslutna till Equimeniakyrkan eller något av dess bildarsamfund: Svenska Baptistsamfundet, Metodistkyrkan i Sverige eller Svenska Missionskyrkan (tidigare Svenska Missionsförbundet).

Nr	Missionshus -kyrkor och kapell	Byggt år	Nedlagt år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status	Sid nr
1	Melleruds 1:a Baptistkapell	1906	1915		Rivet	6
2	Melleruds 2:a Baptistkapell	1915	1981	100	Rivet	7
3	Dals Rostocks Baptistkapell	1916	2013	75	Bostad	9
4	Melleruds Missionskyrka	1886	-	160	I bruk	11
5	Sommarhemmet Furusand	1936	-	-	I bruk	16
6	Dalskogs Missionskyrka	1911	2013	100	Samlingssal	18
7	Bränna Baptistkapell.	1911		100	Rivet	20
8	Håveruds Missionshus	1911	2013?	100	Bostad	21
9	Köpmannebro Missionshus	1912	1983	100	Står öde	23
10	Köpmannebro Baptistkapell	1904		75	Bostad	25
11	Grinstads Missionshus	1876	-	75	Bostad	26
12	Grinstads Baptistkapell	1934	1960	75	Bostad	29
13	Klöveskogs Missionshus	1927	1971	75	Bostad	30
14	Erikstads Missionshus	1920	1993	100	Bostad	31

(Uppgiften om antalet platser är osäker och bygger i många fall på uppskattningar)

MELLERUDS FÖRSTA BAPTISTKAPELL (BETANIA)

Betania vid Kapellgatan.

Gammelt foto.

Läge

Melleruds kommun, Holms socken, Kapellvägen i Mellerud.

Ägare: Melleruds Baptistförsamling.

Uppgiftslämnare: Kjell Åberg, Mellerud.

Mellerud, Betania vid Kapellgatan markerad med rött.

Byggnadens historia

1881 bildades Örs Baptistförsamling i Lilla Rud sydväst om Mellerud. Första predikolokalen skaffades omkring 1890, och sedan köpte man en stuga nära Erikstads kyrka för att ha som gudstjänstlokal. 1906 flyttade församlingen sin verksamhet till Mellerud, där församlingen uppförde en byggnad med en gudstjänstlokal vid Kapellgatan (gamla Betania). Det var inte ett fristående kapell, utan lokalen ingick i en större byggnad. Församlingens namn ändrades nu till Melleruds Baptistförsamling.

1918 byggde församlingen ett nytt baptistkapell vid Landsvägsgatan och flyttade sin verksamhet dit. Gamla Betel revs senare.

Verksamhet

Gudstjänster.

Källor

- *Mellerud, från gästgiveri till järnvägsknut* av Bror Engvall 1975.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- Melleruds föreningsarkiv.

MELLERUDS ANDRA BAPTISTKAPELL (BETANIA)

Betania vid Landsvägsgatan.

Gammalt foto.

Läge

Melleruds kommun, Holms socken, Landsvägsgatan i Mellerud.

Ägare: Melleruds Baptistförsamling.

Uppgiftslämnare: Kjell Åberg, Mellerud.

Mellerud, Betania vid Landsvägsgatan markerad med rött.

Byggnadens historia

Melleruds första baptistkapell, Betania, låg vid Kapellgatan. 1918 byggde församlingen ett nytt baptistkapell vid Landsvägsgatan mitt emot tingshuset och flyttade sin verksamhet dit. Även detta kapell fick namnet Betania.

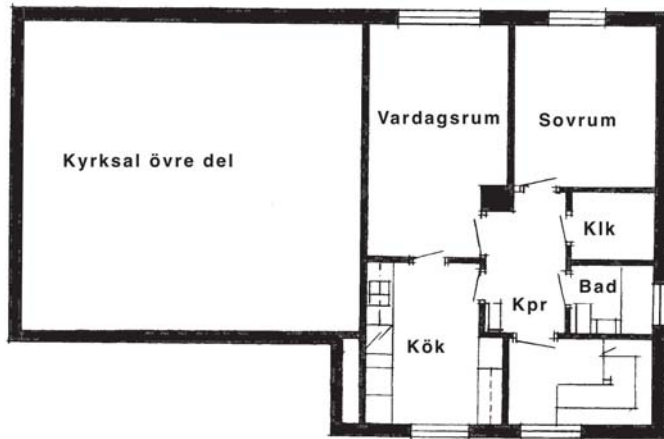
1981 gick församlingen samman med baptistförsamlingen i Dals Rostock, och 1983 revs kapellet vid Landsvägsgatan.

Verksamhet

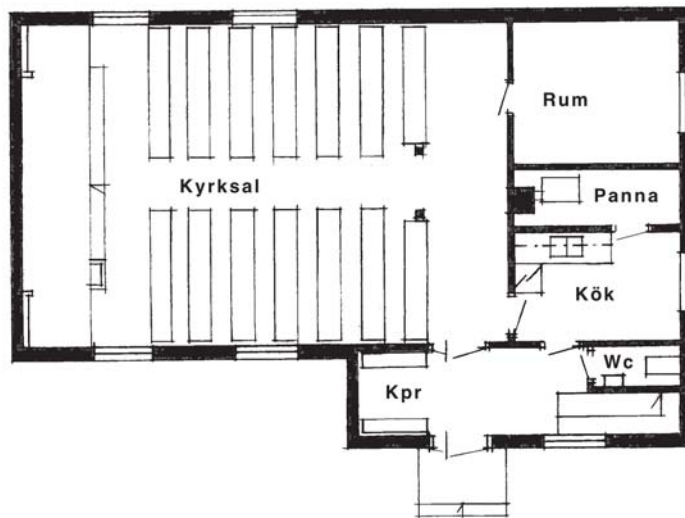
Gudstjänster.

Källor

- *Mellerud, från gästgiveri till järnvägsknut* av Bror Engvall 1975.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- Melleruds föreningsarkiv.

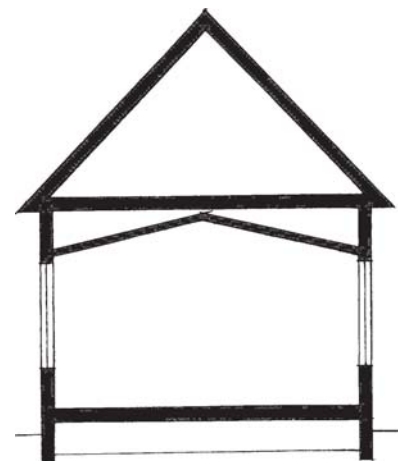
Övervåning

Bottenvåning

Fasad mot öster

Sektion

MELLERUDS ANDRA BAPTISTKYRKA

DALS ROSTOCKS BAPTISTKAPELL, BETEL

Kapellet sett från Brunnsvägen.

Läge

Melleruds kommun, Gunnarsnäs socken, Brunnsvägen 67, Dals Rostock.

Fastighetsbeteckning: Hällan 1:89.

Ägare: Dals Rostocks Baptistförsamling.

Uppgiftslämnare: Kjell Åberg, Mellerud och Bo Sjöquist, Örebro.

Besök: 2015.

Dals Rostock, baptistkapellet är markerat med rött.

Byggnadens historia

Baptistkapellet Betel i Rostock uppfördes 1916 som en utpost till baptistförsamlingen i Melle-

rud. 1923 omvandlades utposten till en egen församling med 23 medlemmar. 1981 bildade församlingarna i Mellerud och Rostock en gemensam församling med verksamheten förlagd till Rostock. 2013 lades verksamheten ner och huset såldes. Det används nu som verkstad.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasader av liggande träpanel, tak av tegel.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola, scouter, lägerverksamhet.

Källor

- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- Melleruds föreningsarkiv.
- Kulturhistorisk byggnadsinventering nr 33 av Älvsborgs länsmuseum 1984.
- *Kroppefjäll, en dalslandsbok* av Hjalmar Åberg 1976.

Kyrkkaffe i kyrksalen.

Pastor Bo Sjöquist i predikstolen.

Försäljning i kyrksalen.

Bilderna på denna sida har ställts till förfogande av Bo Sjöquist.

MELLERUDS MISSIONSKYRKA

Gammal bild av Melleruds Missionshus.

Läge

Melleruds kommun, Holms socken, Storgatan 36, Mellerud.

Fastighetsbeteckning: Kv Astern 4.

Ägare: Melleruds Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Kjell Åberg, Mellerud.

Besök: 2015 07 27.

Mellerud, missionskyrkan markerad med rött.

Byggnadens historia

1882 bildades "Guds Församling i Mellerud" av minst 18 personer som bodde i Melleruds tätort och i Köpmannebro. Samlingen hölls i Ludvig Kirbacks hus på Vattenkullen vid nuvarande Postgatan i Mellerud. Kirbacks hus byggdes 1880 och inrymde en kyrksal. 1884 delades församlingen genom att vännerna i Köpmannebro bildade en egen församling,

1933 byggdes missionshuset till med ett torn och namnet ändrades till missionskyrka.

som var verksam under några år. I Melleruds tätort byggdes ett missionshus med hjälp av kyrkoherde Axel Falk i Kumla som gav medlemmarna ett lån om 2.000 kr. Missionshuset invigdes den 25 mars 1886. Dagen efter hölls ett större möte och då bildades Dalslands Missionsförening. Tyvärr gick det inte att få någon lagfart i namnet "Guds Församling i Mellerud", inte heller under namnet "Melleruds Missionsförening". Först 1912, sedan man ändrat till "Melleruds Missionsförsamling", utfärdade länsstyrelsen lagfarten.

Interiör av kyrksalen från församlingens 50-årsjubiléum 1932.

I missionshuset fanns en vaktmästarbostad om ett rum och kök, där vaktmästaren bodde tillsammans med sin familj.

Träbänkarna i kyrksalen förändrades upprepade gånger för att göra det bekvämare för kyrkbesökarna. Belysningen bestod till att börja med av fotogenlampor. 1903 donerades ett acetylen-gasverk till församlingen för att förbättra belysningen och 1909 installerades elektriskt ljus.

1924 gjordes en renovering och invändig ommålning av kyrkan. I samband med detta ville man även ersätta den ursprungliga fondmålningen i kyrksalen med en ny av konstnären J A Engström från Årjäng. Som motiv valde han Jesu samtal med den samaritiska kvinnan vid Sikars brunn.

1933 gjorde man en omfattande ombyggnad av missionshuset, varvid ett torn uppfördes. När de sex bärande pelarna i kyrksalen togs bort efter en förstärkning av husstommen visade det sig att pelarna inte var bärande utan hängde i taket. Byggnadens namn ändrades till missionskyrka.

1974 revs tornet och gav plats för tillbyggnad av en ungdomsgård. Den hade projekterats av byggmästare Ivar Pettersson och arkitekt Carl Waldenström i Säffle.

1985 byggdes estraden om och sänktes, varvid balustraden togs bort.

Byggnadsmaterial

Grund av sten. Stommen i det ursprungliga missionshuset uppfördes med en metod som

var vanlig i trakten då, genom att man byggde med kubb och lera. Kubben hade blivit över när man anlade järnvägen, och leran hämtades från Sunnanå strax öster om Mellerud. Fasaderna kläddes med stående träpanel. Taket var ursprungligen täckt av falsad slätplåt men senare av korrugerad plåt.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola, SMU-nying, -scout, -junior och -senior, barnkör, flickkör, ungdomskör, blandad kör, musikförening, syförening, bibelskola (konfirmationsundervisning).

Källor

- *Melleruds Missionsförsamling 1882-1982* av Bror Engvall
- *Mellerud, från gästgiveri till järnvägsknut* av Bror Engvall 1975.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- Bildspel vid församlingens 130-årsjubileum av Kjell Åberg.

Ludvig Kirbacks hus, byggt 1880, där församlingen bildades 1882.

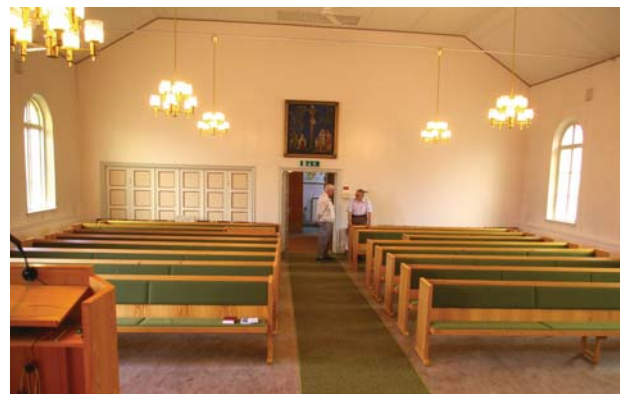
Missionskyrkan 2015.

Kyrksalen.

Missionskyrkan sedd från öster.

Kyrksalen sedd från estraden.

Fondmålning av J A Engström.

Kyrktoget.

Ungdomsgården.

Predikstol med antependium av Karna Olsson.

Ungdomsgården.

Köket.

Bottenvåning

0 10

Källarvåning

MELLERUDS MISSIONSKYRKA
Planritningar

SOMMARHEMMET FURUSAND

Sommarhemmet sett från norr.

Läge

Melleruds kommun, Järns socken, Järns Sannar, 2 km nordost om Järns kyrka.
Fastighetsbeteckning: Västanvägatorp 1:6.
Ägare: Melleruds Missionsförsamling.
Uppgiftslämnare: Kjell Åberg, Mellerud.
Besök: 2015 07 27.

Området sydost om Mellerud, sommarhemmet markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen och dess ungdomar kände behov av en plats för sin verksamhet sommartid, och 1936 uppförde församlingen ett sommarhem på en vacker tomt vid Järns Sannar invid Vänerens strand. Byggnaden innehöll en rymlig sal, ett kök och ett mindre

rum, och utefter långsidan mot sjön sträckte sig en öppen veranda. För ritningarna svarade föreståndare Einar Lindén. Byggnadskostnaden uppgick till 1.852 kronor.

Portalen till Furusand.

Sommarhemmet var en idealisk plats för verksamheten, men problemet var att det saknades väg. Man fick ta sig fram på en gångväg genom skogen för att komma dit. Församlingen beslutade därför på 1950-talet att sälja gården och skaffa en annan gård på en mer lättillgänglig plats, men försäljningen genomfördes aldrig, utan i stället gick man samman med ägarna till de närbelägna sommarstugorna och byggde gemensamt en väg genom skogen 1958.

Samling i Storstugan.

Bild från Kjell Åbergs bildspel.

Sommarhemmet renoverades sedan och byggdes till. Verandan mot sjön glasades in. Hemmet är nu en stor tillgång för församlingens sommarverksamhet.

Byggnadsmaterial

Grund av sten, stomme av trä, fasader av liggande träpanel, tak av korrugerad plåt.

Verksamhet

Gudstjänster, barn- och ungdomsverksamhet, trivselkvällar med program på lördagar, servering.

Källor

- *Melleruds Missionsförsamling 1882-1982* av Bror Engvall.
- *Furusand 70 år*, bildspel av Kjell Åberg.

Glass- och korvkiosken.

Utsikt över Vänern med volleybollplanen i förgrunden.

Sommarhemmet med lägerbålsplatsen i förgrunden.

DALSKOGS MISSIONSHUS

Missionshuset från söder.

Läge

Melleruds kommun, Dalskogs socken, Dalskog.

Fastighetsbeteckning: Dalskogs Prästbol

Ägare: Dalskogs Missionsförsamling.

Besök: 2014 09 23.

Dalskog, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades 1907, under namnet Dalskogs Friförsamling. 1936 ändrades namnet till Dalskogs Missionsförsamling. De

första åren hölls möten i hemmen, men redan 1908 började man sätta av pengar till ett missionshus. 1911 kunde planerna förverkligas och ett missionshus byggdes i Högebo 1 km norr om samhällets centrum. Byggnadskostnaderna uppgick till 1898 kronor.

1917 installerades elektriskt ljus i missionshuset. 1922 flyttades missionshuset till den nuvarande tomten i centrum.

Verksamheten lades ner och huset såldes 2012. Det används tidvis som samlingslokal.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasader av stående träpanel, tak av korrugerad plåt.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola, SMU-junior, SMU-senior.

Källor

- *Dalskogs Missionsförsamling 70 år* minneskrift 1977.
- *Dalskogs Missionsförsamling 80 år* 1987.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

Kyrksalen.

Huset från nordväst.

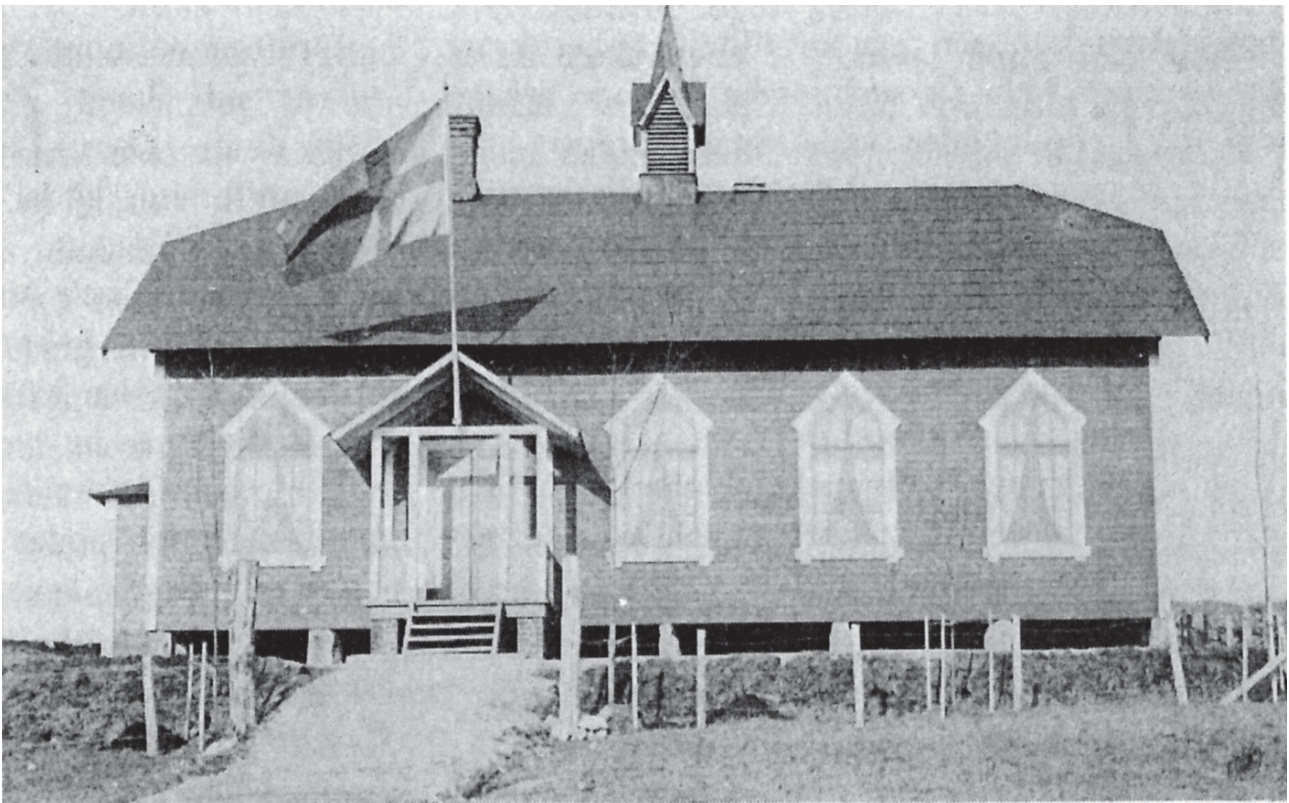

Från sydost.

Kyrkfönster.

BRÄNNA BAPTISTKAPELL

Gammal bild av kapellet, sett från öster.

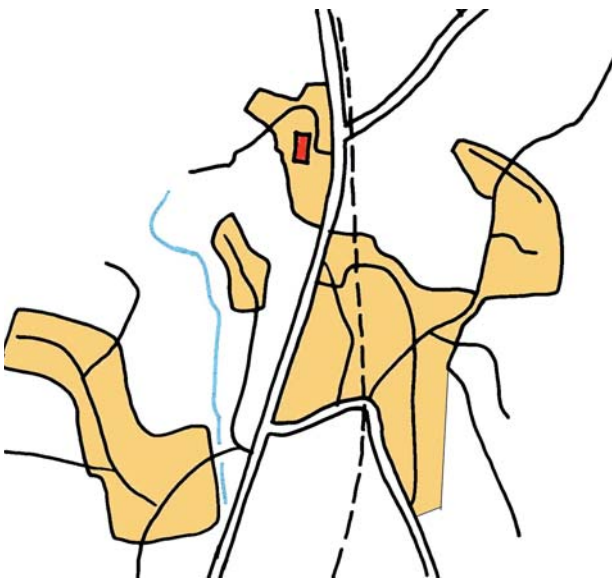
Läge

Melleruds kommun, Skålleruds socken, Bränna.

Fastighetsbeteckning: Bränna 1:173.

Ägare: Bränna Baptistförsamling.

Besök: 2015 07 27.

Bränna, kapellet markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades 1906 (möjligen 1907). Antalet medlemmar var då omkring 50. 1911 byggde församlingen ett eget kapell och antalet medlemmar ökade avsevärt, de flesta var ungdomar. Församlingen lades ner 1920 då Smyrnaförsamlingen bildades och en del av församlingen gick över till denna. Man beslutade i samband härmed att överlämna kapellet i Bränna till Smyrnaförsamlingen, som därigenom kunde lösa sin lokalfråga.

Kapellet är numera rivet, och på tomten har ett bostadshus byggts.

Byggnadsmaterial

Av ett bevarat foto att döma: grund av plintar, stomme av trä, fasad av liggande träpanel, tak av träspån.

Verksamhet

Gudstjänster.

Källor

- *Skållerud, en bok om Skålleruds socken i Dalsland* av Ivar Ohlsson m fl. 1973.

HÅVERUDS MISSIONSHUS

Gammalt foto av missionshuset från väster.

Läge

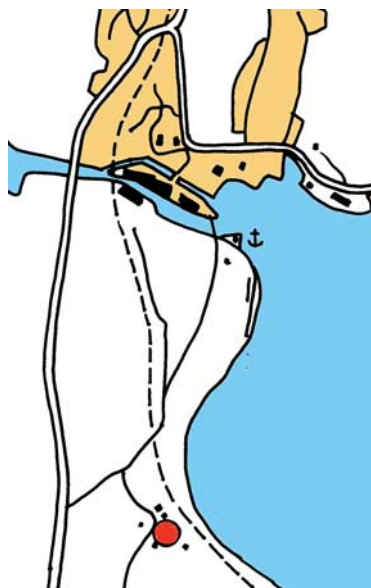
Melleruds kommun, Skålleruds socken, Gamla vägen 63 i Håverud.

Fastighetsbeteckning: Krökersrud 1:215.

Ägare: Håveruds Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Kjell Åberg, Mellerud.

Besök: 2015 07 27.

Håverud, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades i april 1911 och hade från början 15 medlemmar. I maj samma år beslöt man att bygga ett missionshus, men då församlingen saknade pengar startade man en insamling. Den gav ett gott resultat, och redan i oktober var huset klart och kunde invigas för sitt ändamål. Husets yttermått var 14 x 8 m. Byggmästare var Adolf Magnusson från Mustadfors. 1919 fick missionshuset en dopgrav. 1921 installerades elektriskt ljus.

Verksamheten är numera nedlagd och huset är sålt och ombyggt till bostad.

Det nybyggda missionshuset.

Interiör av kyrksalen.

Foto: Kjell Åberg.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasader av eternitskivor, tak av korrugerad eternit.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, ungdomsförening, syförening.

Källor

- *Skållerud, en bok om Skålleruds socken i Dalsland* av Ivar Ohlsson m fl. 1973.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- *Håveruds Missionsförsamling 60 år, 1971*
- *Håveruds Missionsförsamling 100 år, bildspel* av Kjell Åberg, 2011.

Kyrksalen i juletid.

KÖPMANNEBRO MISSIONSHUS

Missionshuset sett från väster.

Läge

Melleruds kommun, Skålleruds socken, Vibergsön, Köpmannebro.

Fastighetsbeteckning: Svankila 1:71.

Ägare: Köpmannebro Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Kjell Åberg, Mellerud.

Besök: 2015 07 27.

Köpmannebro, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades 1907. Den bestod ursprungligen av åtta personer. Församlingen

arrederade en tomt på Vibergsön för 12 kronor om året och där uppfördes missionshuset 1908.

Under andra världskriget togs missionshuset i anspråk som militärförläggning, och i slutet av 1940-talet användes huset som skola under en tid då bygdens skolhus renoverades.

Verksamheten lades ner 1982 och huset såldes året därpå. Det var under en tid bilverkstad, men står nu till synes oanvänt.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasader av liggande träpanel och tak av korrugerad plåt.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, ungdomsförening.

Källor

- Skållerud, en bok om Skålleruds socken i Dalsland av Ivar Ohlsson m fl 1973.
- Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963 av Brynte Martinsson.
- Handskriven odaterad historik.
- SMF:s arkiv.

Missionshuset från öster.

Från väster.

*Gammal bild av missionshuset.
Foto: Olov Hallgren.*

Gaveln mot söder.

Gammal bild av kyrksalen.

KÖPMANNEBRO BAPTISTKAPELL (FRIDHEM)

Kapellet ombyggt till bostad.

Läge

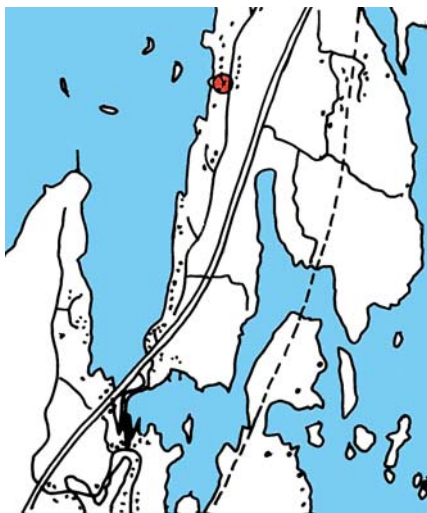
Melleruds kommun, Skålleruds socken, 2 km norr om Köpmannebro.

Fastighetsbeteckning: Ransberg 1:77.

Ägare: Köpmannebro Baptistförsamling.

Uppgiftslämnare: Helena Tisell, Köpmannebro.

Besök: 2015 08 24.

Köpmannebro, kapellet markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades 1892. Under de första åren samlades man till gudstjänster i hemmen, men 1904 hyrde man ett gammalt skolhus, Kulpens Skola, på Tjärkils ägor för sin verksamhet. 1912 kunde församlingen köpa huset

och det har därefter byggts om och renoverats grundligt. Verksamheten är numera nedlagd och huset har sålts och byggts om till bostad.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasader av stående träpanel tak av betongtakpannor.

Verksamhet

Gudstjänster.

Källor

- *Skållerud en bok om Skålleruds socken i Dalsland* av Ivar Ohlsson m fl 1973.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

Gaveln mot vägen.

GRINSTADS MISSIONSHUS

Huset från norr.

Läge

Melleruds kommun, Grinstads socken, 4 km öster om Grinstads kyrka.

Fastighetsbeteckning: Hede 1:21.

Ägare: Grinstads Friförsamling som 1938 ändrade sitt namn till Grinstads Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Teofil Carlsson, Grinstad.

Besök: 2015 08 07.

Trakten kring Klöveskogs kyrka, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Den evangeliska väckelsen nådde Grinstad vid mitten av 1860-talet. Möten hölls i stugorna och även i skolbyggnaderna. 1873 behandlade socknens kyrkostämma frågan om upplåtande av skollokalerna för väckelserörelsen. Många uttalade sig negativt om detta, och resultatet blev att skolorna stängdes för väckelsens

sammankomster. Samma år bildades Grinstads Friförsamling som tog upp frågan om att bygga ett missionshus för sin verksamhet. En lämplig tomt skänktes av nämndemannen A J Eriksson, och 1864 startades bygget, efter att en insamling gett 98 kronor och 35 öre som ett startkapital. 1876 stod missionshuset klart. Byggnaden är det första missionshuset i Dalsland som byggdes för att vara missionshus. Huset hade ursprungligen tak av halm, men 1893 hade det tjänat ut och ersattes med ett tegeltak. Huset har senare renoverats i flera omgångar. Dopgrav fanns som användes vid flera tillfällen.

Verksamheten lades ner år 2000. Huset såldes till privatperson 2006 och togs i anspråk som bostad.

Huset från söder.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasader av eternitskivor, tak av tegelmönstrad plåt.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola, barn- och ungdomsverksamhet.

Källor

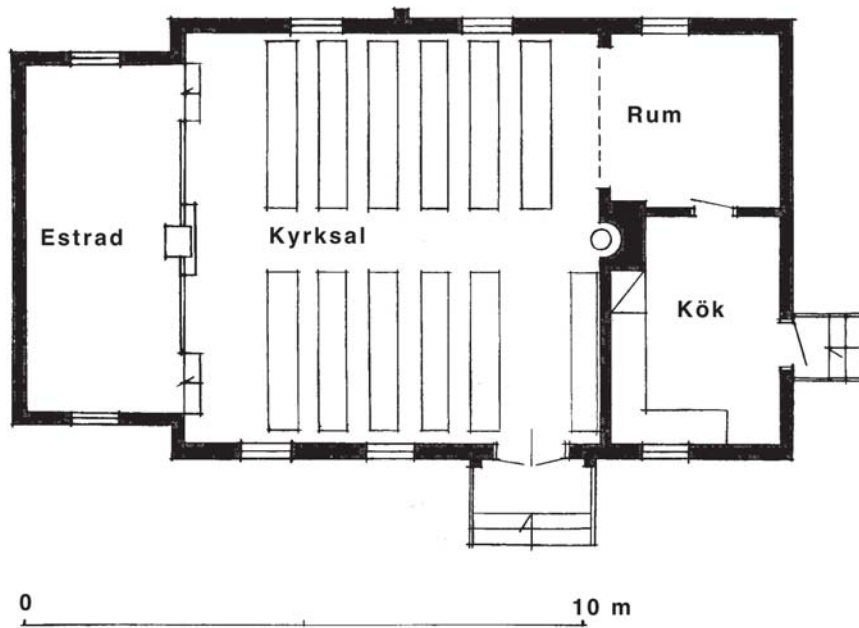
- *Himmel och havrejord* av Bolstads Hembygdsförening 1982.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- *Grinstads Missionsförsamling 100 år* av Alice Carlsson.
- SMF:s matrikel 1964.
- SMF:s arkiv.

Entrédörren.

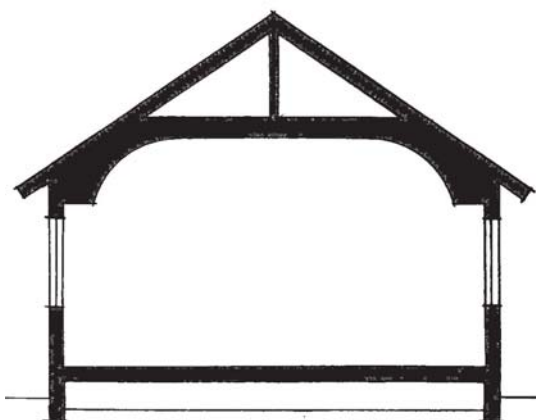
Foto av kyrksalen tagen vid avslutningsgudstjänsten år 2006. Talare är församlingens pastor Sigvard Karlsson. Tavlan på fondväggen är målad av pastor Olof Hall. Den inköptes och skänktes senare till Smyrnakyrkan i Mellerud, där den nu finns som fondtavla.

Plan

Fasad mot norr

Sektion genom kyrksal

GRINSTADS MISSIONSHUS
 Rekonstruktionsritning
 2015 08 10 / Stig Florén

BETELKAPELLET I GRINSTAD

Kapellet från söder.

Läge

Melleruds kommun, Grinstads socken, Grinstad, vid vägen mellan Råskog och Näs.

Fastighetsbeteckning: Sävarebol 1:6.

Ägare: Melleruds Baptistförsamling och därefter Grinstads Baptistförsamling.

Uppgiftslämnare: Teofil Carlsson, Grinstad.

Besök: 2015 08 07.

Trakten kring Klöveskogs kyrka, Betelkapellet markerat med rött.

Byggnadens historia

Melleruds Baptistförsamling bedrev en utpostverksamhet i Betelkapellet i Grinstad. 1944 bildades Grinstads Baptistförsamling som övertog verksamheten. Verksamheten lades ner omkring 1960 och huset såldes till en privatperson och togs i anspråk som bostad.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av korrugerad plåt.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor

- *Himmel och havrejord*, Bolstads Hembygdsförening 1982.

Kapellet sett från öster.

KLÖVESKOGS MISSIONSHUS

Missionshuset från söder.

Läge

Melleruds kommun, Grinstads socken, Klöveskog.

Fastighetsbeteckning: Udden 1:34.

Ägare: Grinstads Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Teofil Carlsson, Grinstad.

Besök: 2015 08 07.

Trakten kring Klöveskogs kyrka, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Grinstads Missionsförsamling, som hade sin huvudsakliga verksamhet i Grinstads Missionshus, byggde 1927 ett missionshus i Klöveskog som en utpost. Tomten hade skänkts av makarna Emma och Anton Gustafsson. När befolkningen i trakten minskade, minskade även verksamheten, och 1971 såldes huset till privatpersoner och används nu som fritidsbostad.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasader klädda med stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor

- *Himmel och havrejord* av Bolstads Hembygdsförening 1982.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

Huset från sydväst.

ERIKSTADS MISSIONSHUS

Missionshuset 2015 sett från vägen.

Läge

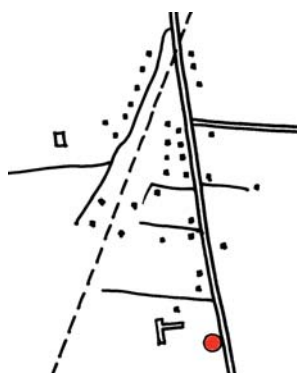
Melleruds kommun, Erikstads socken, 0.8 km söder om järnvägs korsningen i Erikstad.

Fastighetsbeteckning: Skåkerud 1:39.

Ägare: Erikstads Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Margareta Larsson, Mellerud.

Besök: 2015 07 27.

Erikstad, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades 1893 under namnet Erikstads Friförsamling. Det ändrades 1942 till Erikstads Missionsförsamling. 1920 uppförde församlingen ett missionshus till en kostnad av 15.000 kronor. Huset innehöll en större och en mindre sal som kunde sammanföras till en,

som då rymde omkring 250 personer. I övervåningen fanns två bostadsrum. 1947 gjordes en tillbyggnad och förbättring av huset. 1957 renoverades kyrksalen och köket varvid vatten och avlopp installerades. 1983 fick kyrksalen nytt yttertak av plåt.

1993 upplöstes församlingen och medlemmarna anslöt sig till närliggande frikyrkoförsamlingar. Missionshuset såldes till en privatperson. Det används nu som bostad.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasader av stående träpanel. Taket var ursprungligen av tegel, men det byttes senare ut mot korrugerad plåt.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola, SMU-junior och SMU-senior, musikförening och syförening.

Källor

- Historik från 1943.
- Historik från 1983 av Sigward Karlsson.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- *Kulturhistorisk byggnadsinventering 37* av Älvsborgs läns museum 1991.

Huset från nordväst omkring 1975.

Gammal bild av missionshuset från ovan.

Luciafirande i missionshuset omkring 1950.

Fotona på denna sida har ställts till förfogande av Margareta Larsson, Mellerud.

KAPELL OCH MISSIONSHUS I DALSLANDSDELEN AV **VÄNERSBORGS** KOMMUN OCH **FÄRGELANDA** KOMMUN

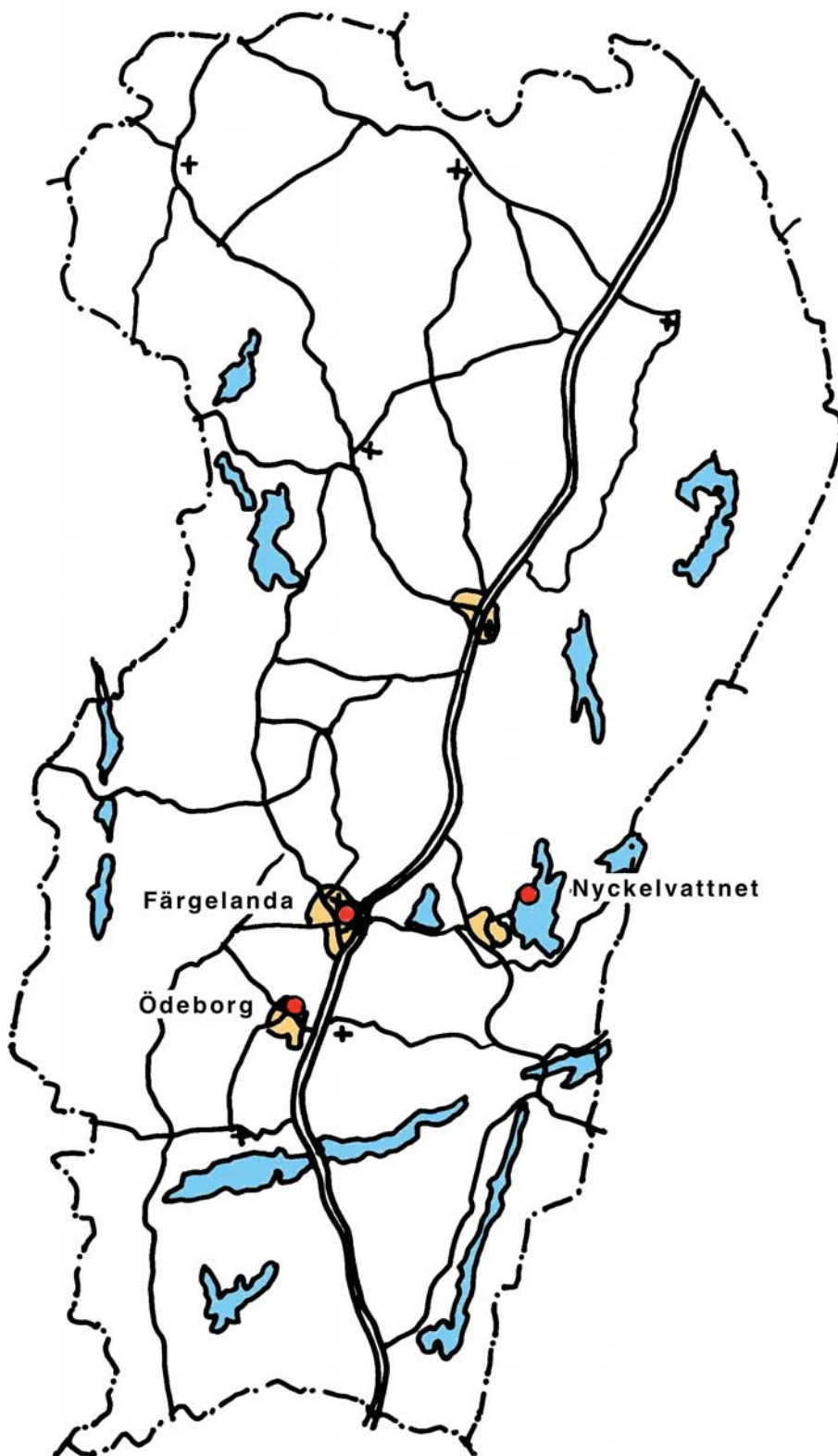
Brålanda Missionskyrka
Betaniakapellet i Brålanda
Bolleruds Missionshus
Gestads Missionshus
Rörviksgården
Bergs Missionshus
Frändefors Missionskyrka
Disingstakans Missionshus

Normanstorpets 1:a Missionshus
Normanstorpets 2:a Missionshus
Fagerskogs Missionshus
Rössebo Missionshus
Ödeborgs Baptistkapell
Färgelanda SMU-gård
Nyckelvattnets lägergård

*Byggnadsinventering inom Equmeniakyrkan Region Väst
Stig Florén 2015*

Dalslandsdelen av
Vänersborgs kommun
Kapell och missionshus

Färgelanda kommun
Kapell och missionshus

Dalslandsdelen av Vänersborgs kommun samt Färgelanda kommun Kapell och missionshus

Kapell och missionshus som är ägda eller har ägts av församlingar anslutna till Equimeniakyrkan eller något av dess bildarsamfund: Svenska Baptistsamfundet, Metodistkyrkan i Sverige eller Svenska Missionskyrkan (tidigare Svenska Missionsförbundet).

Nr	Missionshus -kyrkor och kapell	Byggt år	Nedlagt år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status	Sid nr
----	--------------------------------	----------	------------	----------------------------	------------------	--------

Vänersborg:

1	Brålanda Missionskyrka	1915	-	130	I bruk	7
2	Betelkapellet i Brålanda	1933	1961	100	Nedbrunnet	12
3	Bolleruds Missionshus	1924	1953	100	Bostad	13
4	Gestads Missionshus	1921	-	80	I bruk	14
5	Rörviksgården	1930	-	-	I bruk	18
6	Bergs Missionshus	1934	1986	100	Rivet	21
7	Frändefors Missionskyrka	1986	-	84	I bruk	23
8	Disingstakans Missionshus	1911	1986?	75	Rivet	27
9	Normanstorpets 1a Missionsh	1903	1956	75	Nedbrunnet	28
10	Normanstorpets 2a Missionsh	1956	?	75	Förråd	28
11	Fagerskogs Missionshus	1907	1946	50	Garage	30
12	Rösebo Missionshus	1930	?	75	Bostad	31

Färgelanda:

1	Ödeborgs Baptistkapell			75	Bostad	32
2	SMU-gården i Färgelanda	1984	1991		Riven	34
3	Nyckelvattnets lägergård	1966	2000-talet		Skogsbruk	35

(Uppgiften om antalet platser är osäker och bygger i många fall på uppskattningar)

BRÅLANDA MISSIONSKYRKA

Missionskyrkan från sydväst.

Läge

Vänersborgs kommun, Brålanda socken,
Högagatan 3, Brålanda.

Fastighetsbeteckning: Källeberg 9:15.

Ägare: Brålanda Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Eiron Andersson, Brålanda.

Besök: 2015 08 07.

Brålanda, missionskyrkan markerad med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades 1882 och under de första decennierna hade man sin verksamhet i ett missionshus i Tån strax norr om Brålanda samhälle. I april 1914 beslöt församlingen att uppföra ett missionshus mer centralt i samhället. Soldathemmet i Grunnebohed var

till salu och församlingen köpte detta för för 1.100 kronor. Det gamla missionshuset i Tån, såldes för 1.500 kronor och en lämplig tomt inköptes i samhället. Det gamla soldathemmet

Kyrkan från söder.

fraktades dit och användes vid uppförandet av en missionskyrka till en kostnad av 2.000 kronor. Den invigdes på nyårsdagen 1915. Byggmästare var Edvin Karlsson, Mellerud.

Kyrkan har byggts om och byggts till vid flera tillfällen under årens lopp. 1969 revs kyrkans torn och en ny bostad byggdes. Många ställde upp som frivillig arbetskraft. Bland annat bidrog medlemmar i Lions Club med många arbetstimmar.

Kyrksalen har en altartavla målad av Olof Hall på 1920-talet.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasader av stående träpanel, tak av svarta betongtakpannor.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola, barn- och ungdomsarbete, ungdomskör, konfirmationsundervisning, syförening, studiecirkel, våffelservering. Röda Korset hyr regelbundet lokaler i kyrkan.

Källor

- *Brålandaboken*, kapitlet frikyrklig verksamhet av Anders G Bergström 1975.

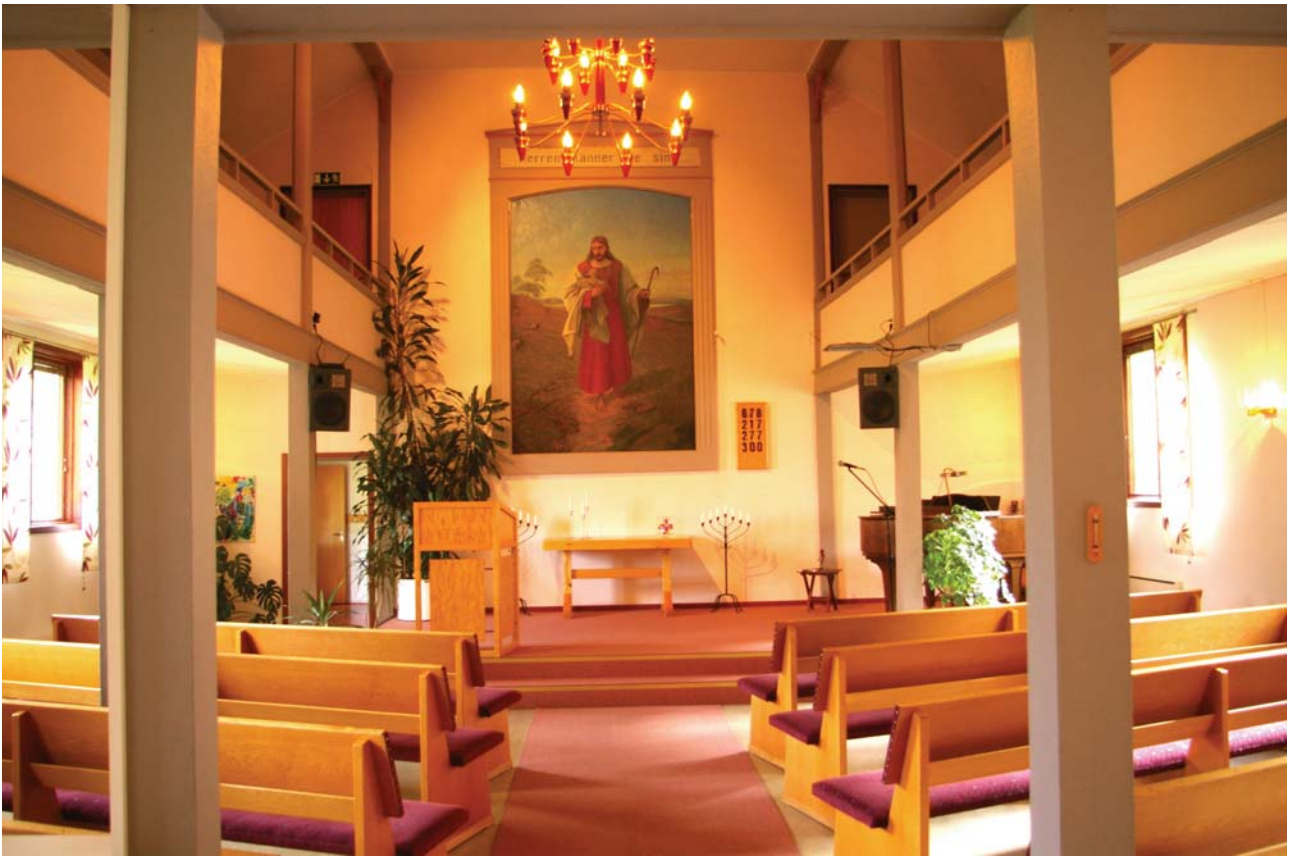
- *Stationssamhället Brålanda 1878 - 1976* av Brålanda Sundals-Ryrs Hembygdsförening.

Fasad mot nordväst.

Gammal bild av missionskyrkan sedd från öster.

Kyrksalen.

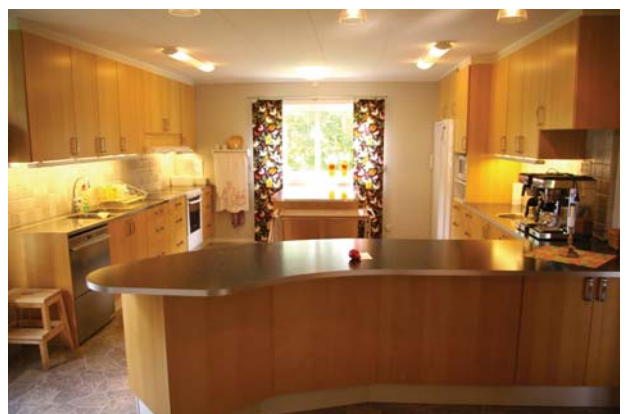
Kyrksalen från estraden.

Gruprum.

Läktaren.

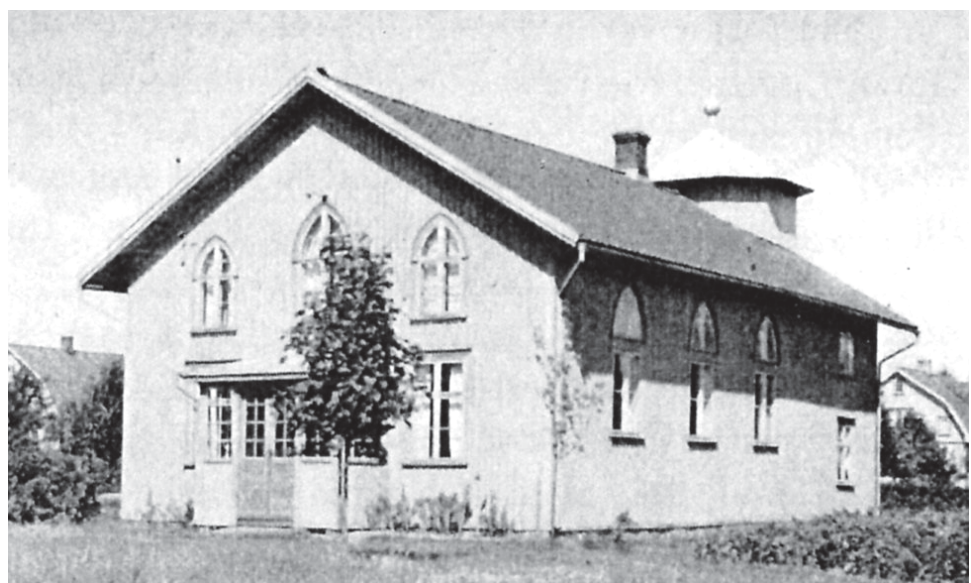
Köket.

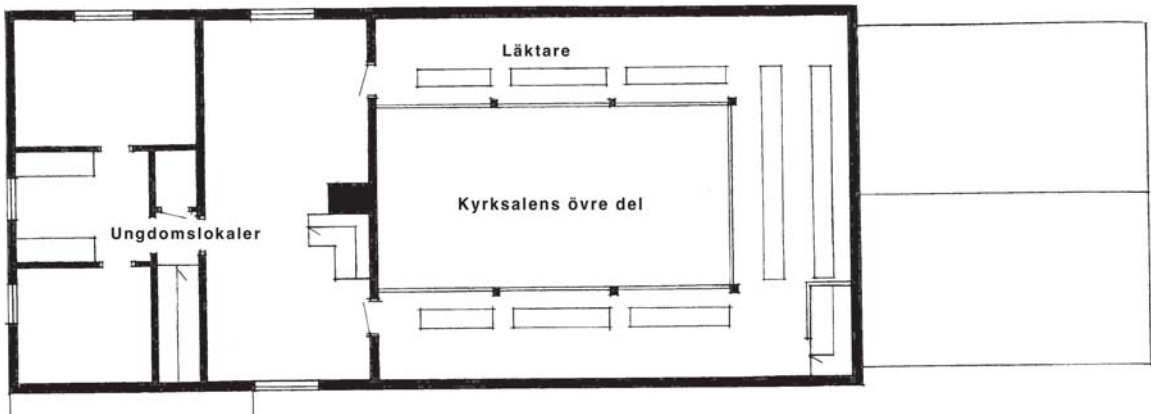
Serveringsrummet.

Kyrktoget.

Gammal bild av kyrkan sedd från söder.

Plan av övervåning

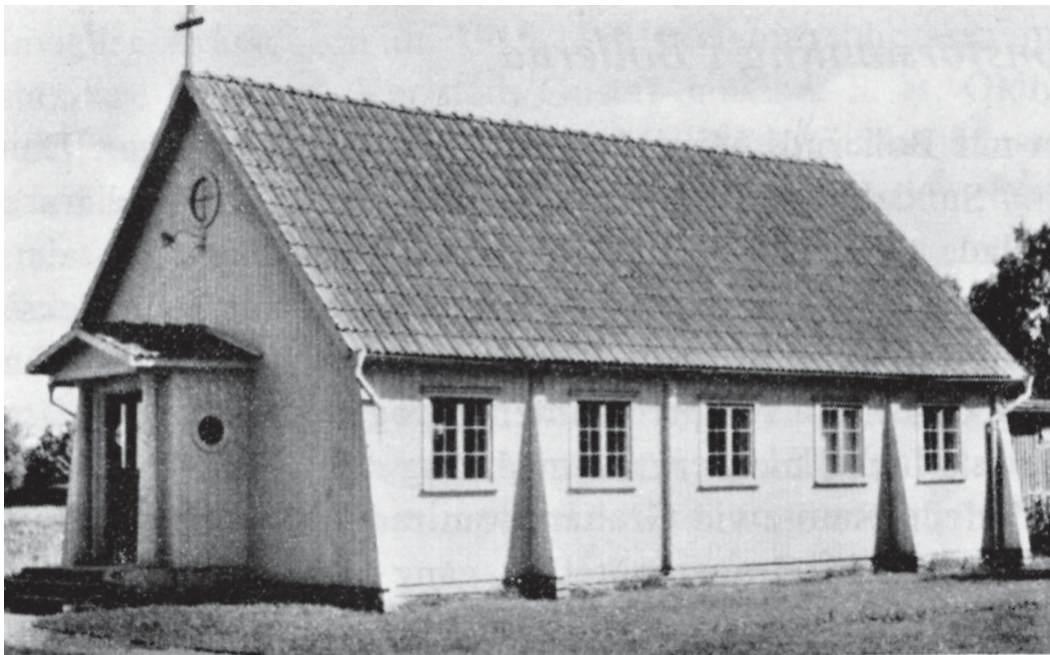
Plan av bottenvåning

Sektion genom kyrksal

BRÅLANDA MISSIONSKYRKA
 Sammanställning av ritningar och uppmätning
 2015 08 11 / Stig Florén

BETELKAPELLET I BRÅLANDA

Betelkapellet.

Läge

Vänerns kommun, Brålanda socken,
Centralgatan 1, Brålanda samhälle.

Ägare: Baptistförsamlingen Betel, Brålanda.

Uppgiftslämnare: Gunvor Linné, Brålanda.

Besök: 2015 08 24.

Brålanda, Betelkapellet markerat med rött.

Byggnadens historia

De första baptistmötena i Brålanda hölls 1907 i Larssons Hotells uppackningssal, dit baptister från Vargön kom på besök. Senare uppläts även enskilda hem för mötesverksamheten.

1915 bildades Baptistförsamlingen Betel i Brålanda. 1915 - 1928 hade församlingen sin verksamhet i en butikslokal mitt emot järnvägsstationen i Brålanda, därefter i ett privat hem fram till 1933 då församlingen uppförde Betelkapellet i Brålanda.

Församlingen var verksam i kapellet fram till 1961, (1958 enligt andra källor) då kapellet brann ner i en häftig brand. Samma år upplöstes församlingen, och medlemmarna anslöt sig till andra frikyrkoförsamlingar.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor

- *Brålandaboken*, kapitlet frikyrklig verksamhet av Anders G Bergström 1975.
- *Stationssamhället Brålanda 1878-1976* av Brålanda Sundals-Ryrs Hembygdsförening.

Två predikanter och två målare utanför kapellet.

BOLLERUDS MISSIONSHUS

Missionshuset som bostad 2015.

Läge

Vänersborgs kommun, Sundals-Ryrs socken, 3,5 km norr om Sundals-Ryrs kyrka.

Fastighetsbeteckning: Bollerud 1:30.

Ägare: Sundals-Ryrs Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Ralf Oldin, Frändefors.

Besök: 2015 08 26.

Bollerud, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Folkskollärare Aron Palmqvist samlade intresserade till evangeliska möten i sitt hem vid slutet av 1800-talet. Predikanter från Värmlands Anskarieförening och andra resepredikanter deltog, och många kom till tro. En missionsförsamling bildades, men vilket årtal är obekant. Sommartid samlades man till friluftsmöten i Granan på Kroppefjäll, och stora

skaror åhörare mötte upp. År 1924 uppförde församlingen ett missionshus i Bollerud för sin verksamhet.

Arons son Gunnar ledde verksamheten fram till sin död 1953, varefter verksamheten lades ner och missionshuset såldes till en privatperson. Det är numera en privatbostad.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet

Gudstjänster.

Källor

- *Brålandaboken*, kapitlet frikyrklig verksamhet av Anders G Bergström 1975.

Missionshuset från öster.

GESTADS MISSIONSHUS

Missionshuset från sydost.

Läge

Vänersborgs kommun, Gestads socken, 1,5 km SV om Gestads kyrka.

Fastighetsbeteckning: Torpane 1:24.

Ägare: Gestads Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Marianne Karlsson, Gestad.

Besök: 2015 08 07.

Området vid Gestads kyrka, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Gestads Friförsamling bildades 1873. Fram till 1919 hade församlingen ett missionshus vid Uleberg, nära Gestads kyrka, men det låg på ofri grund och missionshuset måste lämnas när kontraktet sades upp. Församlingen beslöt

då att bygga ett nytt missionshus, och en tomt inköptes för 500 kronor på hemmanet Torpane. Uppförandet av ett nytt missionshus påbörjades 1920 under ledning av församlingens ordförande Amandus Andersson. Församlingens medlemmar och bygdens folk skänkte virke och frivilligt arbete till bygget. I maj 1921 stod huset färdigt och kunde invigas. Under årens lopp har missionshuset renoverats och förbättrats och är fortfarande i bruk.

I början av 1990-talet byggdes entrétrummet om.

Missionshuset från öster.

Byggnadsmaterial

Grund av huggen sten, stomme av timmer, fasader av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola, barn- och ungdomsarbete, sånggrupper, vår- och höstkafé, bibelstudier.

Källor

- *Brålandaboken*, kapitlet frikyrklig verksamhet av Anders G Bergström.

Från nordväst.

Detalj av fönster.

Uthuset.

Gammal bild av det nybyggda missionshuset.

Kyrksalen.

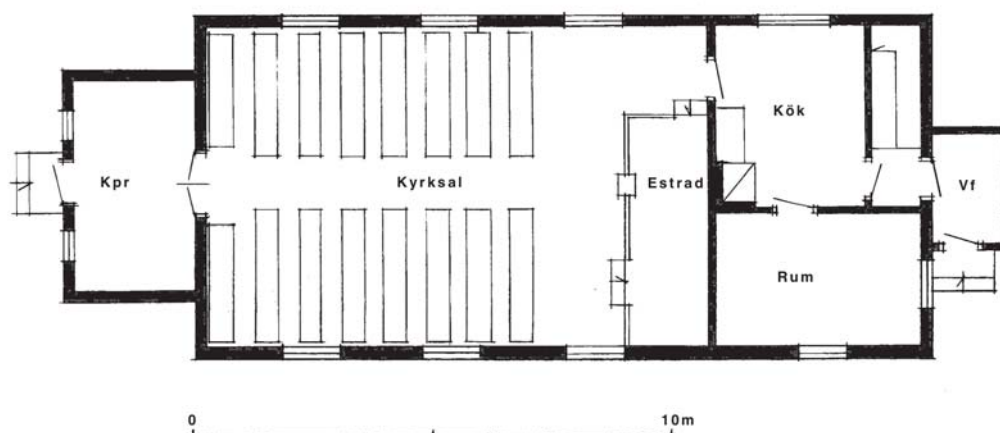
Estraden.

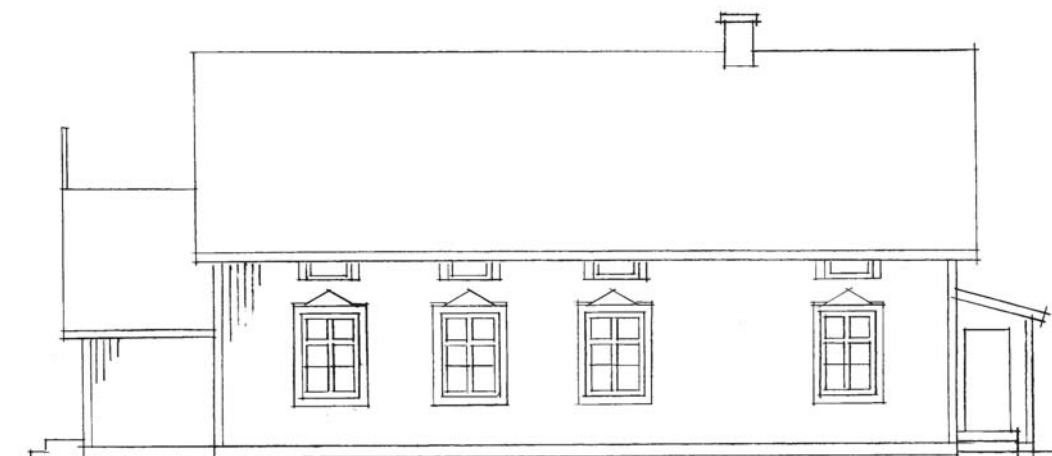
Kyrksalen från fondväggen.

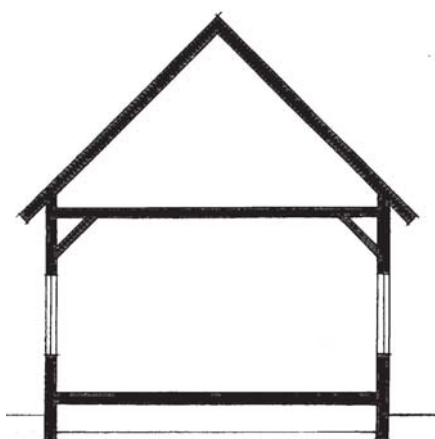
Gammal bild från kyrksalen.

Plan av bottenvåning

Fasad mot nordost

Sektion genom kyrksal

Fasad mot sydost

GESTADS MISSIONSHUS
Uppmättningsritning
2015 08 10 / Stig Florén

RÖRVIKSGÅRDEN

Huvudbyggnaden sedd från sydost.

Läge

Vänerns kommun, Gestads socken, Rörvik, vid Vänerens strand 13 km öster om Frändefors.

Fastighetsbeteckning: Rörvik 1:8.

Ägare: Equmeniakyrkan på Södra Dal.

Uppgiftslämnare: Kristina Andersson, Brålanda.

Besök: 2015 08 24.

Rörvik, Rörviksgården markerad med rött.

Gården ligger nära stranden.

Samlingssalen / matsalen.

Byggnadens historia

Fastigheten inköptes omkring 1930 av Dalslands Missionsförening, framför allt för att nyttjas vid föreningens arbete bland barn och ungdom. På tomten fanns ett äldre tvåvånings bostadshus, en så kallad dalslandsstuga, som kunde användas som logement vid läger. Som komplement till denna inköptes en militärbarack som iordningställdes till samlingslokal och kök.

1977 såldes dalslandsstugan och flyttades från tomten, och i dess ställe byggdes en logementbyggnad i två våningar med plats för sammanlagt 36 bäddar. 1997 -1998 revs den södra halvan av den gamla militärbaracken och ersattes med en rymlig samlingslokal, som även kan tjäna som matsal. I den kvarvarande halvan renoverades köket. Arbetet genomfördes med en stor frivillig arbetsinsats. På tomten finns också några mindre stugor som används som bostäder för personal och ledare. År 2000 rasade en cirka två meter bred remsa av tomtmarken närmast stranden ut i vattnet och spolades bort. För att förhindra nya ras har en stenmur byggts upp och buskar planterats i slänten mot sjön. På ett närliggande markområde har en plan arrenderats som kan användas som bollplan och ibland som parkeringsplats.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet

Gudstjänster, konfirmationsläger, tonårsläger, barn- och ungdomsverksamhet. Gården hyrs också ut till läger, lägerskolor och olika samlingar.

Samtalsvrån.

Köket.

Logementet med 36 sovplatser.

Pigkammaren med två sovplatser nära köket.

Drängstugan med två sovplatser och skrivbord.

Utsikten över Vänern med Kinnekulle i fjärran.

BERGS MISSIONSHUS, FRÄNDEFORS

Bergs Missionshus.

Läge

Vänersborgs kommun , Frändefors socken,
Berg 1 km söder om Frändefors.
Fastighetsbeteckning: Berg 1:38.
Ägare: Frändefors Missionsförsamling.
Uppgiftslämnare: Ralf Oldin, Frändefors och
Astrid Rasmusson, Frändefors.
Besök: 2015 08 26.

Frändefors, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Den evangeliska väckelsen nådde Frändefors-trakten bl a genom komministern Nils Gustav Clarholm som flyttade till Frändefors 1869. Söndagsförmiddagen predikade han i Svenska Kyrkan, och på söndagseftermiddagen predikade han i sitt eget bönhus som han byggde på sitt prästboställe i Stuveryd.

Missionshuset.

Foto: Ralf Oldin.

Så småningom växte det fram grupper av troende, och en församling bildades 1882 under namnet Frändefors Friförsamling. 1910 delades församlingen och den nedre, södra delen behöll namnet Frändefors Friförsamling, medan den övre norra delen antog namnet Frändefors Missionsförsamling. Mötena hölls i hemmen och inte förrän 1934 skaffade sig församlingen ett missionshus i Berg strax söder om Frändefors samhälle genom att bygga om en uthuslänga till predikolokal. Bygget startades av församlingens åtta medlemmar med fem öre i församlingskassan och fem kronor i byggnadskassan. Efter sex månader stod lokalen klar för invigning. Distriktsledningen ordnade en insamling för att hjälpa församlingen ekonomiskt, och det medförde att skulden på bygget stannade vid 187 kronor.

Missionshuset byggdes senare om och till och kom att bli ett centrum för bygden. 1986 ersattes missionshuset av den nybyggda Frändefors Missionskyrka. Missionshuset revs senare.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, putsade fasader, tegel på taket.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, ungdomsförening, musikförening, syförening.

Källor

Frändeforsboken av Erik Grane och Karl Erik Nyvelius 1985.

Nybyggarnytt från SMF 1986.

Sista mötet i Bergs Missionshus med Sune Utter i predikstolen.

Foto: Ralf Oldin.

FRÄNDEFORS MISSIONSKYRKA

Missionskyrkan från söder.

Läge

Vänerns kommun, Frändefors socken,
Muraregatan 2, Frändefors.
Fastighetsbeteckning: Frändefors 1:227.
Ägare: Frändefors Missionsförsamling.
Uppgiftslämnare: Ralf Oldin, Frändefors och
Astrid Rasmusson, Frändefors.
Besök: 2015 08 27.

Frändefors, missionskyrkan markerad med rött.

Byggnadens historia

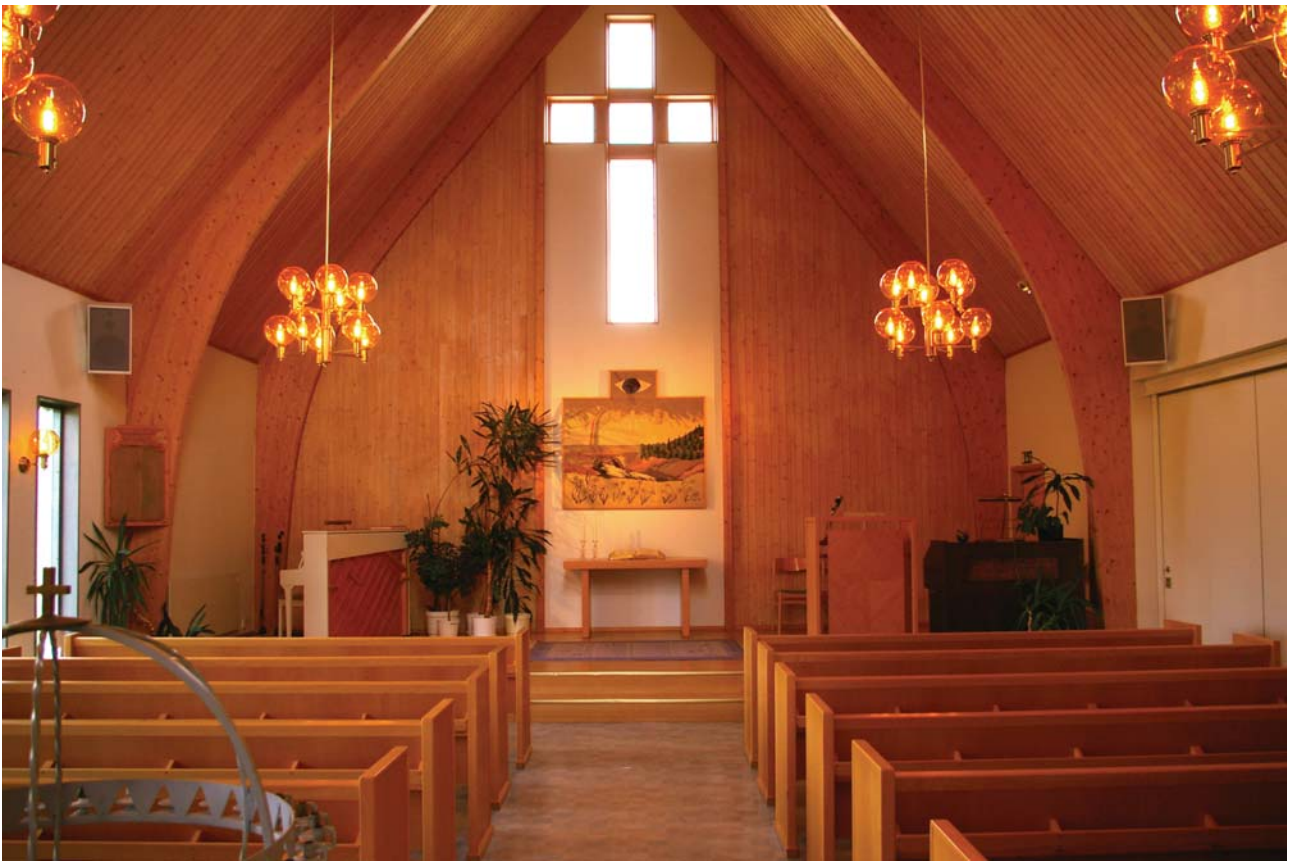
Frändefors Friförsamling bildades 1882 och byggde 1910 ett missionshus i Berg 1 km söder om Frändefors. År 1969 började för-

Kyrkan från nordost.

samlingen planera för att bygga en ny missionskyrka i centrala delen av Frändefors. Först 1986 blev det möjligt att förverkliga planerna. Nordiska Trähus AB i Vrigstad projekterade och byggde kyrkan. Församlingsmedlemmarna bidrog med många frivilliga arbetstimmar. Byggnadskostnaden uppgick till 2 miljoner och inredningen 1 miljon kronor. Bidrag erhöles från Allmänna Arvsfonden, Sveriges Frikyrkoråd och Nybyggarna som är SMF:s insamlingsorganisation för kyrkbyggen. Den nya kyrkan gav församlingen goda förutsättningar för sitt omfattande barn- och ungdomsarbete.

På senare år har barn- och ungdomsverksamheten minskat och en del av lokalerna hyrs numera ut till en förskola.

Kyrksalen.

Byggnadsmaterial

Grund av betong, stomme av trä och limträ, fasader av stående träpanel, tak av betong-takpannor.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola, scouter, tonår, konfirmandundervisning, musikförening, syförening.

Källor

- *Frändeforsboken* av Erik Grane och Karl Erik Nyvelius 1985.
- *Nybyggarnytt* från SMF 1986.

Kyrksalen från estraden.

Altartavlan är skapad av Kristina Olsson, Frändefors.

Serveringsrummet.

Köket.

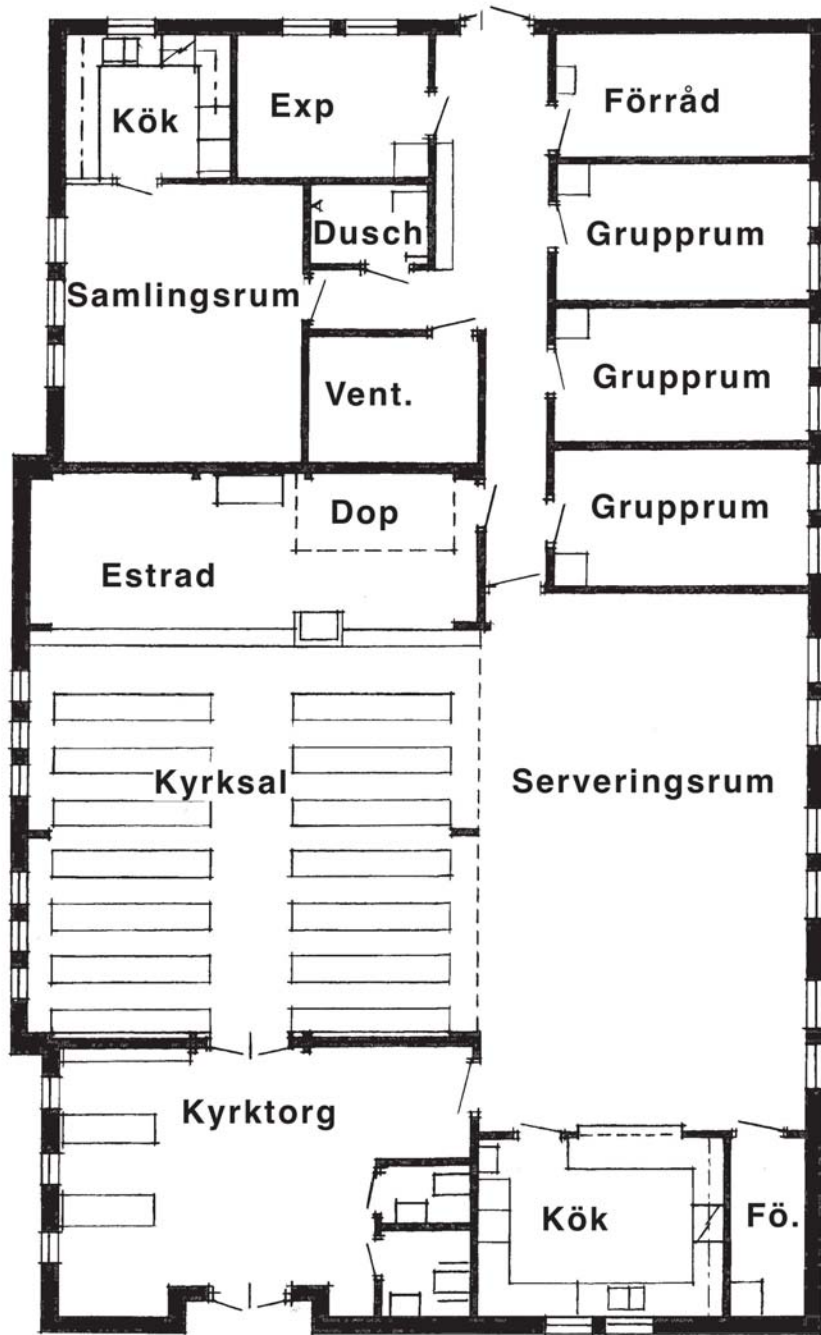
Ungdomsgården är numera förskola.

Kyrktoget.

Grupprum.

Plan av bottenvåning.

FRÄNDEFORS MISSIONSKYRKA
Efter ritning av Svenska Trähus AB

DISINGSTAKANS MISSIONSHUS

Disingstakans Missionshus.

Foto: Brynte Martinsson.

Läge

Vänerns kommun, Frändefors socken, Disingstakan, 6 km söder om Frändefors.

Ägare: Frändefors Friförsamling, därefter Frändefors Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Ralf Oldin, Frändefors.

Disingstakan, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Frändefors Friförsamling bildades 1882. 1910 delades församlingen i två delar varvid den södra delen i trakten av Disingstakan behöll

namnet Frändefors Friförsamling medan den norra delen tog sig namnet Frändefors Missionsförsamling. Under de första årtionena hade möten hållits i hemmen, men efter delningen byggde den södra församlingen ett missionshus i Disingstakan 1911.

1980 bildade missionsförsamlingarna i Disingstakan och Frändefors åter en gemensam församling med sin verksamhet i Frändefors nybyggda Missionskyrka. Missionshuset i Disingstakan användes som scoutlokal fram till 1986 och revs senare.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av tegel.

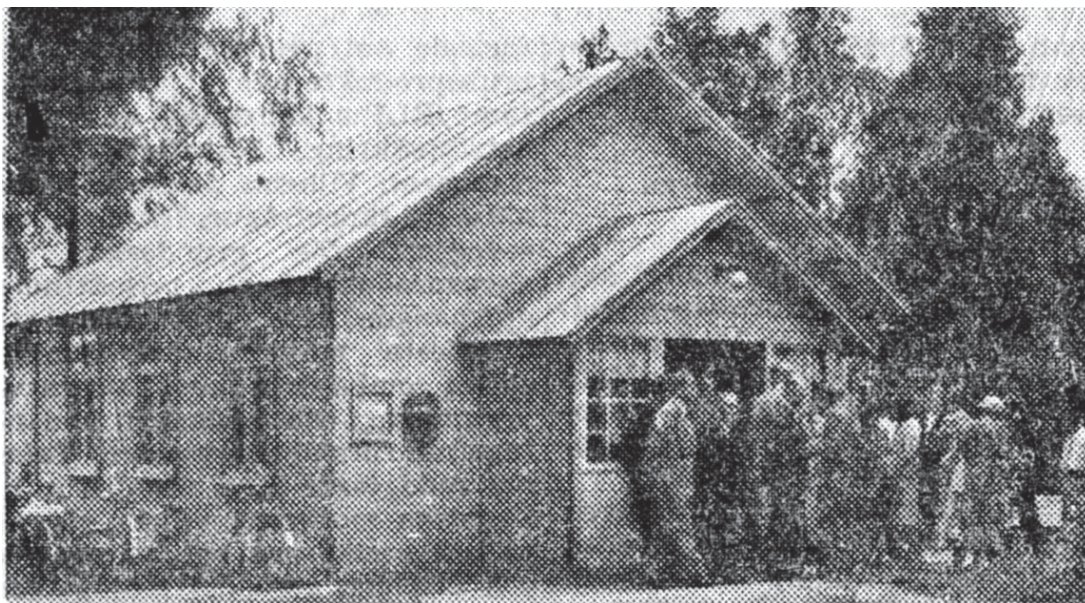
Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola, scouter.

Källor

- *Frändeforsboken* av Erik Grane och Karl Erik Nyvelius 1985.

NORMANSTORPETS FÖRSTA OCH ANDRA MISSIONSHUS

Normanstorpets första missionshus.

Läge

Vänerns kommun, Frändefors socken, Normanstorp, 6,5 km sydost om Frändefors. Fastighetsbeteckning: Dereviken 1:27. Ägare: Normanstorpets Missionsförsamling. Uppgiftslämnare: Ralf Oldin, Frändefors. Besök: 2015 08 24.

Trakten sydväst om S Timmersvik, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Väckelsen nådde trakten vid mitten av 1870-talet och möten hölls i hemmen. Församlingen bildades omkring 1903 och uppförde då ett missionshus för sin verksamhet. Det var i funktion fram till 1956 då det brann ner. Ett nytt missionshus uppfördes utan dröjsmål på samma plats och var i funktion under ett antal år varefter verksamheten lades ner och huset såldes till en privatperson. Det användes numera som förråd.

Byggnadsmaterial

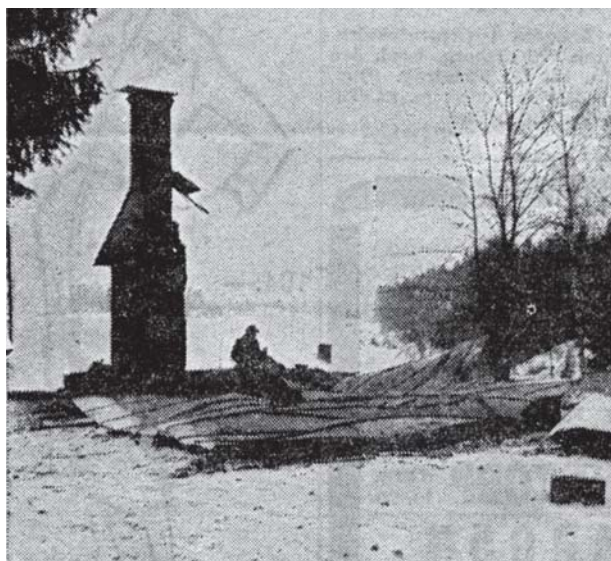
Grund av betongmaterial, stomme av trä, fasader med ytskikt av puts, tak av plåt.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor

- *Frändeforsboken* av Erik Grane och Karl Erik Nyvelius 1985.
- *Missionshusens tillblivelse i Dalsland under 1870- 1880-talen* av Bertil Nordenstig 1975.

Efter branden 1956 fanns bara skorstenen och plåttaket kvar.

Normanstorpets Missionshus efter återuppbyggnaden 1956.

2015 verkar huset vara övergivet.

FAGERSKOGS MISSIONSHUS

Missionshuset ombyggt till garage.

Läge

Vänersborgs kommun, Frändefors socken,
Fagerskog 7 km NV om Frändefors.
Fastighetsbeteckning: Fagerskog 2:12.
Ägare: Fagerskogs Missionsförsamling.
Uppgiftslämnare: Ralf Oldin, Frändefors.
Besök: 2015 08 24.

Fagerskog, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Missionshuset byggdes 1907 på mark som skänkts av markägaren. Huset hade planmåttarna cirka 11 x 4,5 meter. Församlingen bildades omkring 1912.

Verksamheten lades ned och församlingen upplöstes. Tidpunkten är oklar men det kan ha skett omkring 1945- 46 och medlemmarna anslöt sig till andra frikyrkoförsamlingar. Huset,

som var ganska förfallet, återköptes av markägaren och byggdes om till garage.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola,

Källor

- *Frändeforsboken* av Erik Grane och Karl Erik Nyvelius 1985.
- Intervju med Gösta Ekström vid besök 2003 av Brynte Martinsson.

Gammalt foto av "baksidan" av missionshuset.

RÖSEBO MISSIONSHUS

Missionshuset från sydväst.

Läge

Vänersborgs kommun, Frändefors socken, Rösebo 10 km SV om Frändefors, NV om vägkorsningen i Rösebo.

Fastighetsbeteckning: Rösebo 1:12.

Ägare: Ursprungligen Rösebo Missionsförening, därefter Frändefors Missionsförsamling.

Besök: 2015 08 24.

Rösebo, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades 1930 av åtta personer. Tidigare hade det förekommit bönemöten i hemmen och i ordenshuset. En tomt avstyckades från gården Rösebo och ett missionshus uppfördes 1930. Verksamheten i missionshuset var livlig fram till 1960-talet varefter den avtog, och 1980 övertogs huset av Frändefors Missionsförsamling. 1987 såldes huset till grannarna.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av stående panel, tak av betongtakpannor.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor

- *Frändeforsboken* av Erik Grane och Karl Erik Nyvelius 1985.

- *Vår Bygd 1891 - 1991*, Bygdehistoria från sydvästra Frändefors.

*Interiör av missionshuset.
Foto: Roland Magnusson.*

ÖDEBORGS BAPTISTKAPELL

Kapellet sett från söder efter ombyggnad till bostad.

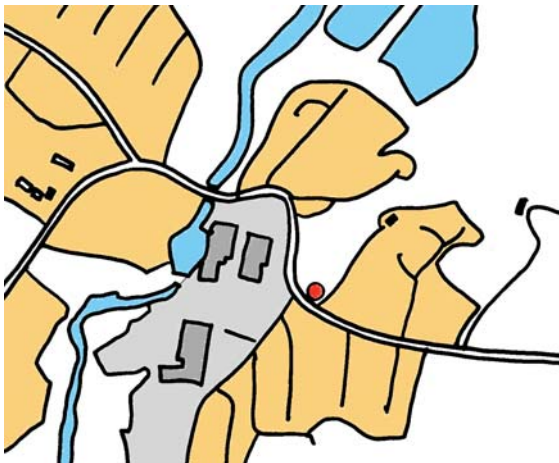
Läge

Färgelanda kommun, Ödeborgs socken, Museievägen, Ödeborg.

Fastighetsbeteckning: Brattefors 1:8

Ägare: Valbo Baptistförsamling, därefter Uddevalla Baptistförsamling.

Besök: 2014 09 23.

Ödeborg, kapellet markerat med rött.

Byggnadens historia

Valbo Baptistförsamling bildades 1897. Församlingen byggde ett eget kapell i Ödeborg och bedrev sin verksamhet där till 1939 då församlingen gick upp i Uddevalla Baptistförsamling. Kapellet i Ödeborg blev då en utpost till Uddevallaförsamlingen. Senare lades verksamheten i Ödeborg ner, kapellet såldes och är numera bostadshus.

Byggnadsmaterial

Grunden är av stenmaterial, husets stomme är sannolikt av tegel, fasaderna är putsade, trapphuset är byggt i trä, taket är belagt med tegel.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor

- Föreningsarkivet i Uddevalla.

Den gamla ingången till kapellet.

Kapellet från öster.

FÄRGELANDA SMU-GÅRD

En grupp ungdomar på SMU-gårdens tak.

Läge

Färgelanda kommun, Färgelanda socken,
Uddevallavägen Färgelanda.

Besök: 2015 07 27.

Färgelanda, SMU-gården markerad med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades 1984 och hade sin verksamhet i en lokal som tidigare hade varit en livsmedelsbutik men nu byggdes om till en SMU-gård med lokaler lämpade för barn- och ungdomsverksamhet. Under en tid hade församlingen samarbete med pingstförsamlingen i Stigen. Varannan vecka hölls gudstjänster i Smyrna-kapellet i Stigen och varannan vecka i SMU-gården i Färgelanda.

1988 inleddes ett samarbete med Frikyrkoförsamlingen i Uddevalla som ledde fram till ett samgående med denna församling 1991. Senare lades verksamheten i Färgelanda ner och SMU-gården revs.

Verksamhet

Gudstjänster, barntimmar, trivselgrupper, nying-scouts, scouts och tonårsgrupper.

Källor

Föreningsarkivet i Uddevalla.

LÄGERGÅRDEN VID NYCKELVATTNET

Nyckelvattnet 2015.

Läge

Färgelanda kommun och socken, Ödegården
2,5 km nordost om Stigens kyrka.

Besök: 2015 08 24

*Området kring Nyckelvattnet, lägergården
markerad med rött.*

Lägergårdens historia

År 1966 hölls det första sommarlägret på Ödegårdens marker, på en udde i sjön Nyckelvattnet. Platsen blev sedan flitigt utnyttjad för läger och utfärder under många år. SMU-scoutkåren i Trollhättan och Vänersborg arrenderade gården från år 1970.

Lägerverksamheten är numera nerlagd och markerna nyttjas för skogsbruk.

Verksamhet

Läger, framför allt scoutläger.

Källor

Ljus och kraft, minnesskrift från 1976 utgiven av Trollhättans Missionsförsamling och Trollhättans Södra Missionsförsamling.

Primitiv matlagning.

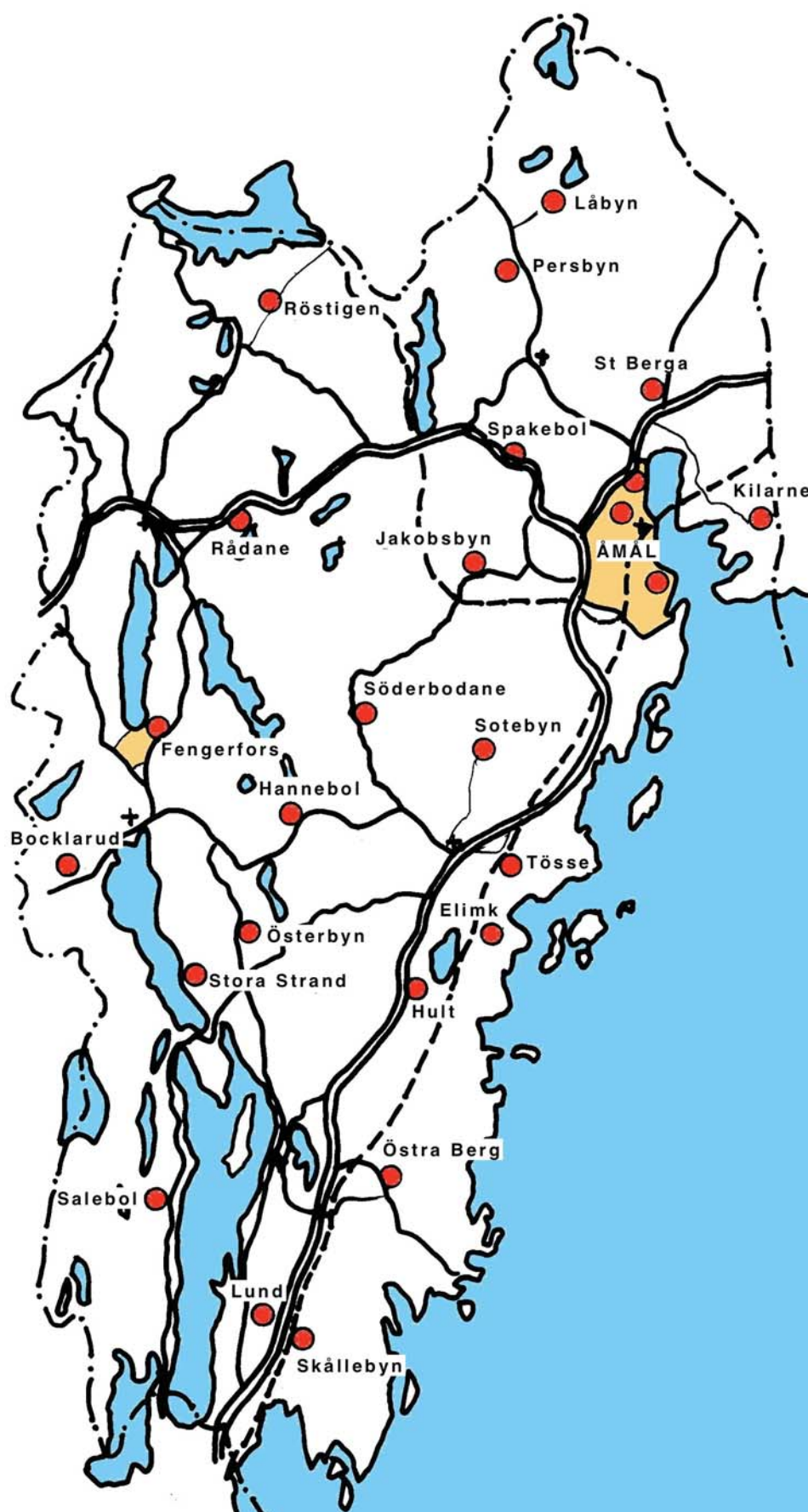
Provsmakning.

KAPELL OCH MISSIONSHUS I **ÅMÅLS** KOMMUN del 1

Åmåls 1:a Metodistkyrka
Åmåls 2:a Metodistkyrka
Åmåls Baptistkyrka
Åmåls 1:a Missionskyrka
Elimkyrkan
Kungsbergskyrkan
Vänersviks sommarhem
Haga Missionssal
Kilarne Missionshus
Jakobsbyns Missionshus
Spakebols Missionshus
Berga Missionshus
Låbyns Missionshus, Mo
Persbyns Baptistkapell, Mo
Röstigens Missionshus
Rådane Missionshus

*Byggnadsinventering inom Equmeniakyrkan Region Väst
Stig Florén 2015*

Åmåls kommun
Kapell och missionshus

Åmåls kommun

Kapell och missionshus som är ägda eller har ägts av församlingar anslutna till Equmeniakyrkan eller något av dess bildarsamfund: Svenska Baptistsamfundet, Svenska Metodistkyrkan eller Svenska Missionskyrkan (tidigare Svenska Missionsförbundet).

Nr	Missionshus -kyrkor och kapell	Byggt år	Nedlagt år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status	Sid
Del 1						
1	Åmåls 1:a Metodistkyrka	1902	1934		Riven	6
2	Åmåls 2:a Metodistkyrka	1935	1991	250	Affärshus	6
3	Åmåls Baptistkyrka	1881	-	300	I bruk	8
4	Åmåls 1:a Missionskyrka	1877	1905	200	Riven	13
5	Elimkyrkan, Åmål	1905	1964	200	Riven	15
6	Kungsbergskyrkan, Åmål	1965	-	265	I bruk	17
7	Vänersviks Sommarhem	1934	2009		Oanvänt	21
8	Haga Missionssal	?	1980-t		Bostad	24
9	Kilarne Missionshus	1936	-	100	I bruk	25
10	Jakobsbyns Missionshus	1907	2000-t	100	Bostad	27
11	Spakebols Missionshus	1910	1973	100	Rivet	28
12	Berga Missionshus	1905	2001	100	Oanvänt	29
13	Låbyns Missionshus, Mo	1893	-	100	I bruk	30
14	Persbyns Baptistkapell, Mo	1937	?	50?	Bostad	33
15	Röstigens Missionshus	1891	-	100	I bruk	34
16	Rådane Missionshus	1907	1950	100	Rivet 1965	37
Del 2						
17	Fengerfors Missionshus	1918	-	100	I bruk	6
18	Bocklaruds Missionshus	1931	?	100	Bostad	6
19	Österbyns Missionshus	1931	?	100	Bostad	9
20	Stora Strands Lägergård	1938	-		I bruk	10
21	Hanebols Metodistkapell	1905	?	100	Står öde	15
22	Söderbodane	1908	1976	100	Bostad	16
23	Sotebyns Missionshus	1886	1980	100	Bostad	17
24	Tösse 1:a Missionskyrka	1922	1942	200	Nedbrunnen	18
25	Tösse 2:a Missionskyrka	1942	1973	100	Nedbrunnen	19
26	Tösse 3:e Missionskyrka	1974	1986	100	Bostad	20
27	Elimkapellet, Tydje	1888	1980 ?	100	Bostad	22
28	Hults Baptistkapell	1940	1980	100	Bostad	24
29	Östra Bergs Missionshus	1880-t	1988	100	Står öde	25
30	Lunds Missionshus	1887	1941	100	Flyttat	27
31	Skållebyns Missionshus	1941	-	100	I bruk	28
32	Salebols Missionshus	1879	1995	160	Sockenstuga	31

(Uppgiften om antalet platser är osäker och bygger i många fall på uppskattningar)

ÅMÅLS 1:A och 2:A METODISTKYRKA

Åmåls 1:a Metodistkyrka vid Torggatan. Kyrkan revs under 1930-talet och ersattes med en ny kyrkobyggnad på samma plats.

Läge

Åmåls kommun, Åmåls socken, vid korsningen av Torggatan och Västerlånggatan.

Fastighetsbeteckning: Börsen 6.

Ägare: Åmåls Metodistförsamling.

Besök: 2015 04 15.

Åmål, metodistkyrkan markerad med rött.

Byggnadens historia

Johannes Wiel, pastor i Metodistsamfundet, besökte Åmål och höll metodistiska möten på

1870- och 1880-talen. 1887 hade en grupp på 10 medlemmar bildats som höll regelbundna möten i en lokal som man hyrt i den s k Wennerbergsgården i Åmål. Under en tid hyrde man lokal i det Rålinska huset vid Hamngatan men flyttade därefter tillbaka till lokalen i Wennerbergsgården. Man fann emellertid att det var svårt att få en livaktig verksamhet i förhyrda lokaler, varför man år 1900 inköpte en tomt vid Torggatan för 2.500 kronor och omedelbart började bygga en egen kyrka. Som arkitekt anlätades pastor Walter Hylpherts. När kyrkan var nästan färdig utbröt en eldsvåda och kyrkbygget brann ner. Snart påbörjades bygget igen och 1902 kunde den nya kyrkan invigas.

I början av 1930-talet var kyrkan i behov av en genomgripande renowing, och församlingen beslöt då att ersätta den gamla kyrkan med en ny. Denna stod klar 1935.

Verksamheten lades ner omkring år 1990 och kyrkan såldes.

Byggnadsmaterial

Grund och stomme av stenmaterial, fasad av slammat tegel, tak av tegel.

Åmåls 2:a Metodistkyrka byggd 1935.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, sångafnarn, söndagsskola, juniorförening, ungdomsförening, systrarförening, fruntimmersförening, symöten.

Källor

- Åmåls Historia 1860-1970 av Allan Brangstad.
- Åmåls Historia II 1860-1970 av Christer Ahlberger.

Gammal bild av kyrkan.

ÅMÅLS BAPTISTKYRKA

Åmåls Baptistkyrka sedd från Kungsgatan.

Läge

Åmåls kommun, Åmåls socken, Kungsgatan 19, Åmål.

Fastighetsbeteckning: Sandlyckan 25.

Ägare: Åmåls Baptistförsamling.

Uppgiftslämnare: Pastor Hans Dahlgren, Åmål.

Besök: 2015 04 09.

Åmål, baptistkyrkan markerad med rött.

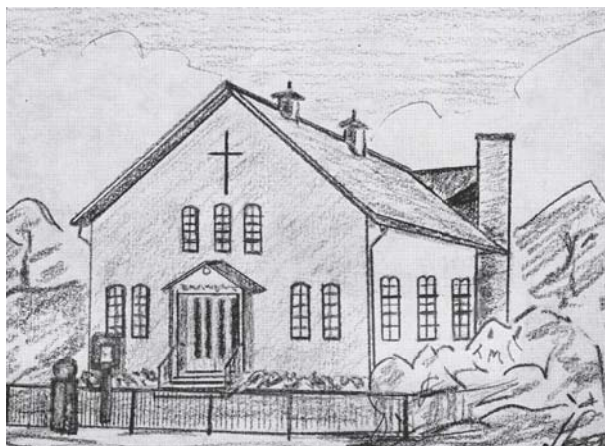
Byggnadens historia

Baptistpredikanten John Hedberg kom till Åmål 1879 och predikade i Lutherska bönhuset. Han talade bl a om dop och församlingsgemenskap, och hans ord tycks ha fallit i god jord, för inom kort kom Hedberg tillbaka och döpte då 10 personer som blev kärnan i den nya baptistförsamling som nu bildades. För-

samlingen saknade till att börja med egen

Gammalt foto av baptistkyrkan.

Teckning från 1979 års minnesskrift.

Kyrksalen 2015.

Predikstol och dopgrav.

lokal, men 1881 skänkte två medlemmar en tomt, medel samlades in, och ett kapell kunde byggas, som stod färdigt i december samma år.

Kapellet har senare blivit om- och tillbyggt vid flera tillfällen. 1898-1899 gjordes en tillbyggnad innehållande en mindre samlingslokal och bostad för vaktmästaren. 1957 - 1958 gjordes en ny ombyggnad varvid den gamla estraden togs bort och en ny öppen estrad anordnades. Arkitekt var Janne Feldt, Karlstad. Byggnaden som ursprungligen kallades Betelkapellet fick nu namnet Åmåls Baptistkyrka.

1973 gjordes en renovering varvid vaktmästARBOSTADEN iordningställdes till ungdomsvåning. 1991 gjordes en tillbyggnad med kyrktorg, entréutrymmen m m. Kyrksalen renoverades och vändes 180 grader. Utrym-

men för kök, servering m m förbättrades. Arkitekt var Stig Florén, Uddevalla.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av träpanel, yttertak av korrugerade skivor.

Verksamhet i byggnaden

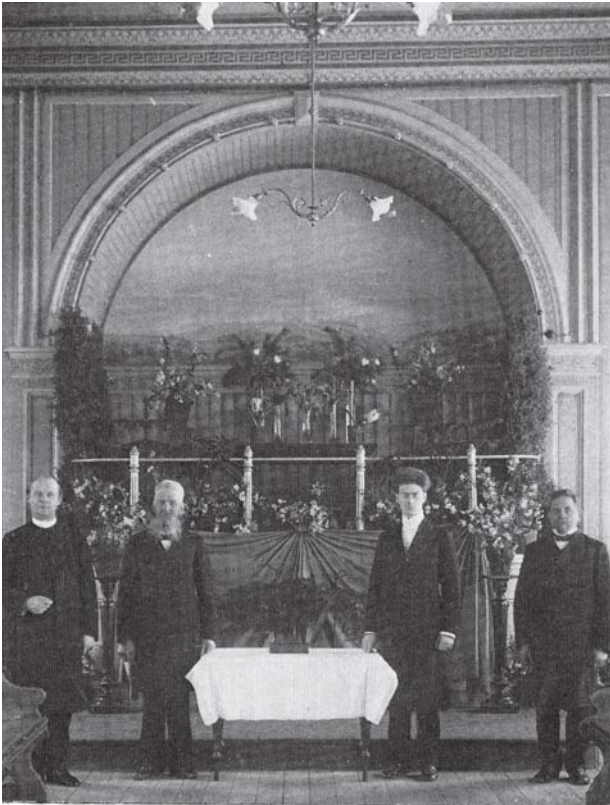
Gudstjänster, söndagsskola, scouter (Goda Kamrater), Onsdax (för barn åldrarna 6-12 år), ungdomsverksamhet, musikförening, barnkör, bibelstudier, kvinnoförening, herrträff.

Källor

- *Fyllda av iver för Guds rike... Minnesskrift* vid hundraårsjubileet 1979.
- *Åmåls Baptistkyrkas Historia.*
- *Åmåls Historia 1860 - 1970* av Allan Brangstad.
- *Åmåls Historia II 1860 - 1970* av Christer Ahlberger.

Kyrksalen sedd från estraden.

Fotot är från 1979 års minnesskrift. Det visar den ursprungliga fonden i kyrksalen och är sannolikt tagen 1914.

Kyrksalens fond efter 1958 års ombyggnad.

I kyrksalens bakre del fanns en läktare.

Serveringsutrymme som kan öppnas mot kyrksalen med en vikkvägg. Foto från 2015.

Kyrksalens nattvardsbord. Över bordet hänger en triptyk av Karna Olsson.

Kyrksalens ljuskronor kommer från metodistkyrkan i Åmål som lades ner samtidigt som baptistkyrkan renoverades 1991.

Kaprummet.

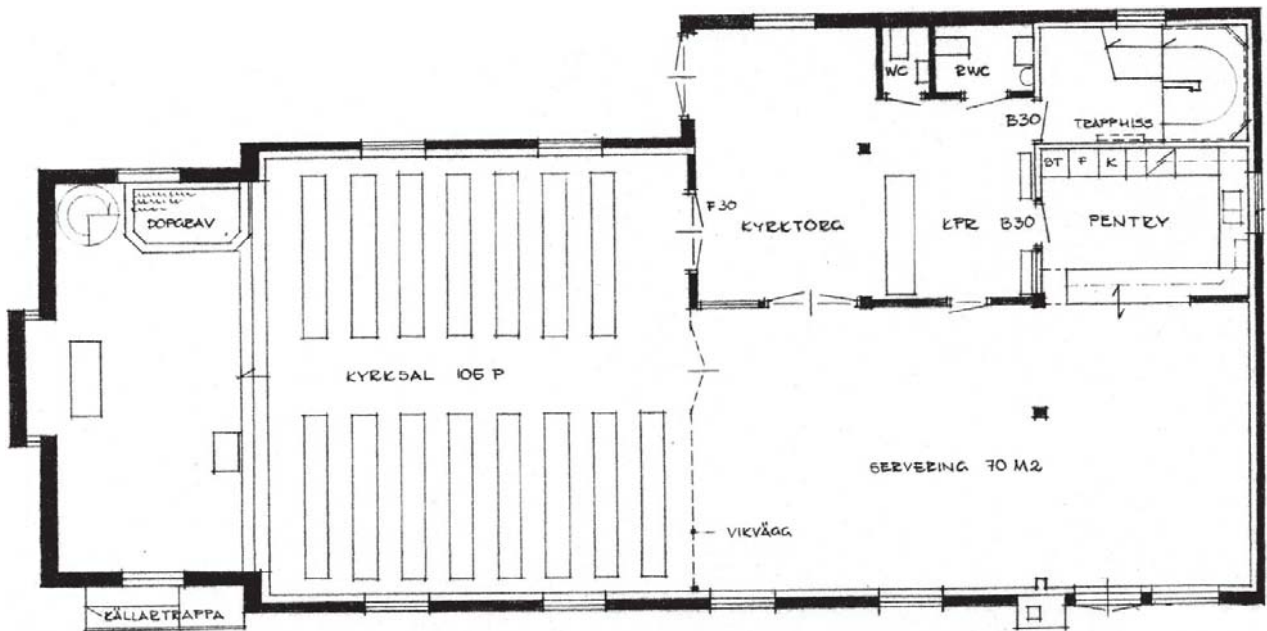
Barnens lekrum i övervåningen.

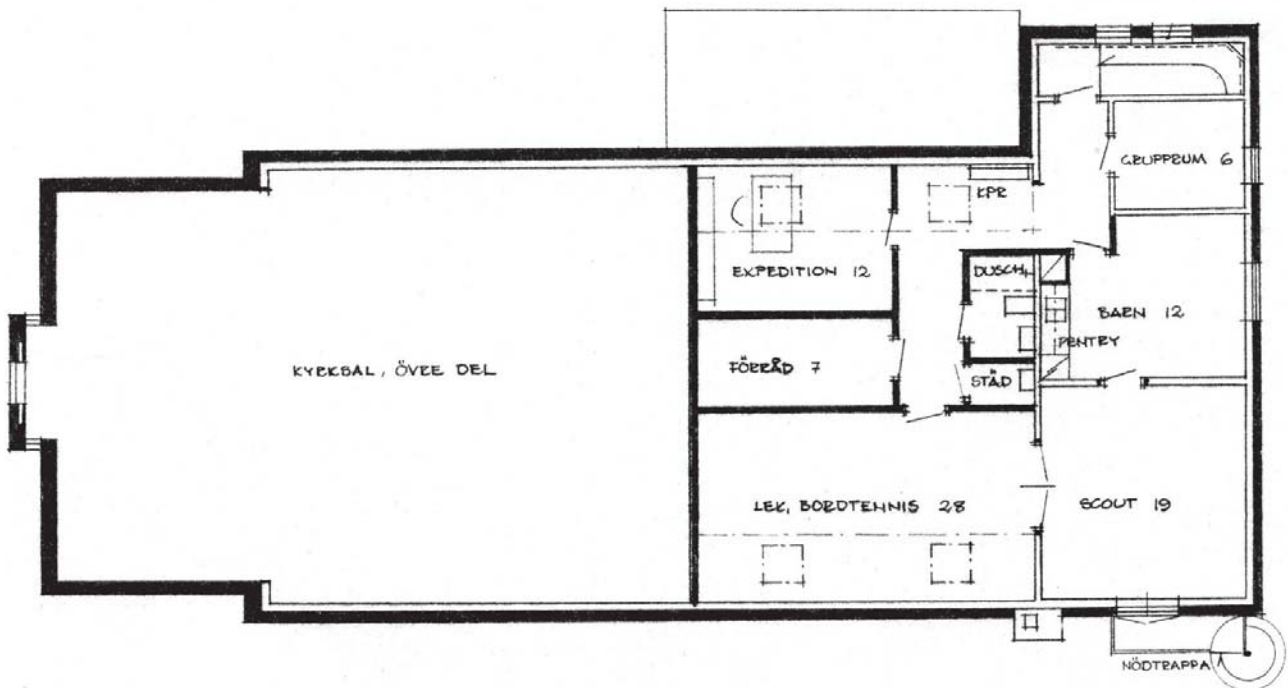
Köket.

Ungdomarnas mysvrå i övervåningen.

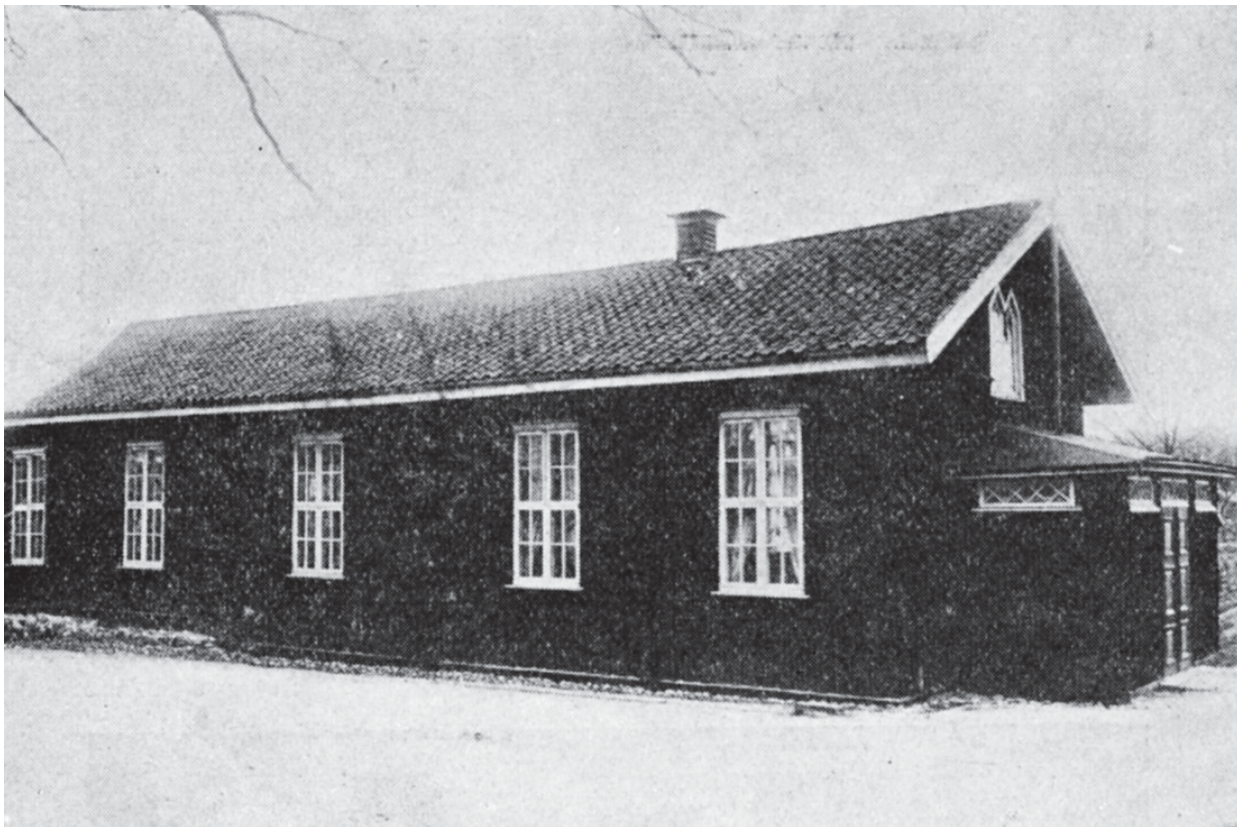
Bottenvåning

Våning 1 tr

Ombyggnad av
ÅMÅLS BAPTISTKYRKA
BBK 1990 / S Florén

ÅMÅLS FÖRSTA MISSIONSKYRKA

Missionsföreningen fick sin första egna lokal 1877. Den hade tidigare varit danssalong och teater och byggdes nu om till missionskyrka.

Läge

Åmåls kommun, Åmåls socken, Stegsgatan 8, Kungsberget, Åmål.

Fastighetsbeteckning: Seglet 25.

Ägare: Åmåls Missionsförening.

Uppgiftslämnare: Ruben Hammarberg, Åmål.

Besök: 2015 04 09.

Åmål, missionskyrkan markerad med rött.

Byggnadens historia

Norra Dals Missionsförening bildades 1871. Som framgår av namnet omfattade den inte enbart Åmål utan hela norra Dalsland med

som mest 20 missionsförsamlingar. De första missionsmötena hölls i folkskolans lokal, den så kallade Lancasterskolan, men när en ny kyrkoherde tillträdde stängdes skolan för missionsmöten. En tid hölls möten i en liten fastighet vid Lunnegatan och därefter i en lokal vid Norra Ågatan. Antalet medlemmar ökade emellertid och en rymligare lokal krävdes. 1877 fick missionsföreningen sin första egna lokal i Åmål då man köpte en byggnad uppförd 1863 på Kungsberget. Den hade tidigare innehållit en danssalong och teater som rymde 250 personer. Den byggdes nu om till missionskyrka.

1879 lämnade en grupp av medlemmar föreningen för att istället ansluta sig till den nybildade Baptistförsamlingen. 1887 lämnade återigen en grupp föreningen och bildade Lutherska Missionsföreningen i Åmål. Den kvarvarande missionsföreningen fick därigenom ekonomiska svårigheter men arbetade vidare, sparade och planerade för att kunna bygga en ny kyrka. Planerna kunde så småningom förverkligas, den gamla kyrkan revs för att ge plats för en ny kyrka, Elimkyrkan, som stod klar 1905.

Byggnadsmaterial

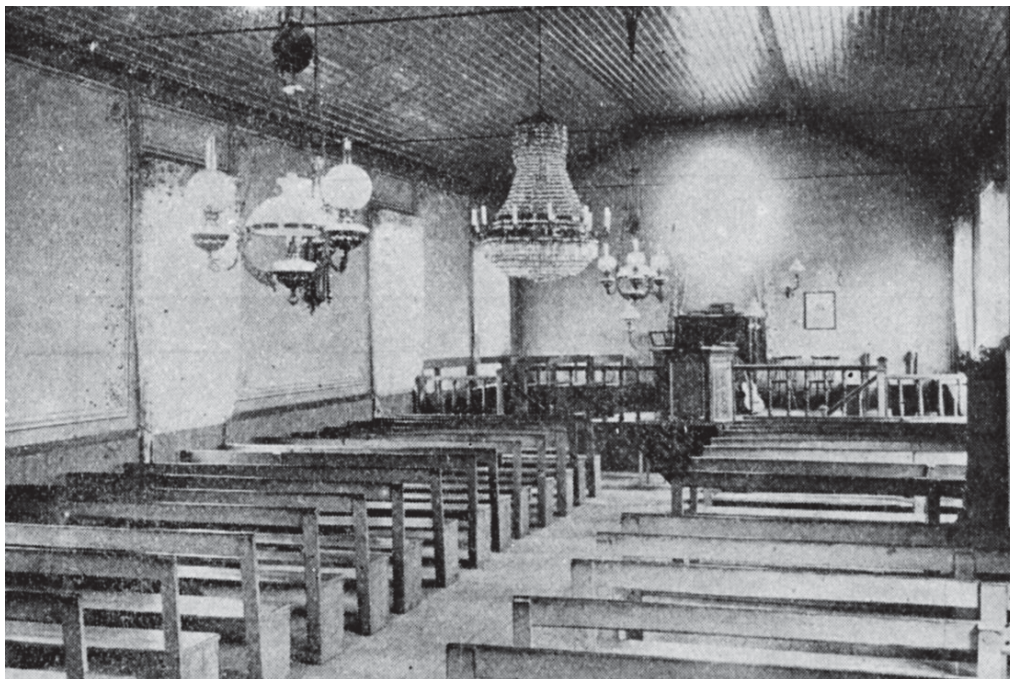
Grund av sten, stomme av trä, fasader av träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola.

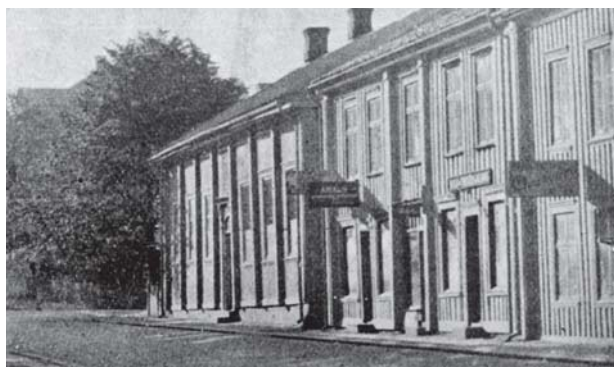
Källor

- *Åmåls Historia 1860 - 1970* av Allan Brangstad.
- *Åmåls Historia II 1860 - 1970* av Christer Ahlberger.
- Minnesskrift från 50-årsjubileet 1931.

Interiör av den första missionskyrkan.

Missionsvännernas samlingslokaler i Åmål före 1905:

Lancasterskolan.

"Bykvistkyrkan" på Lunnegatan.

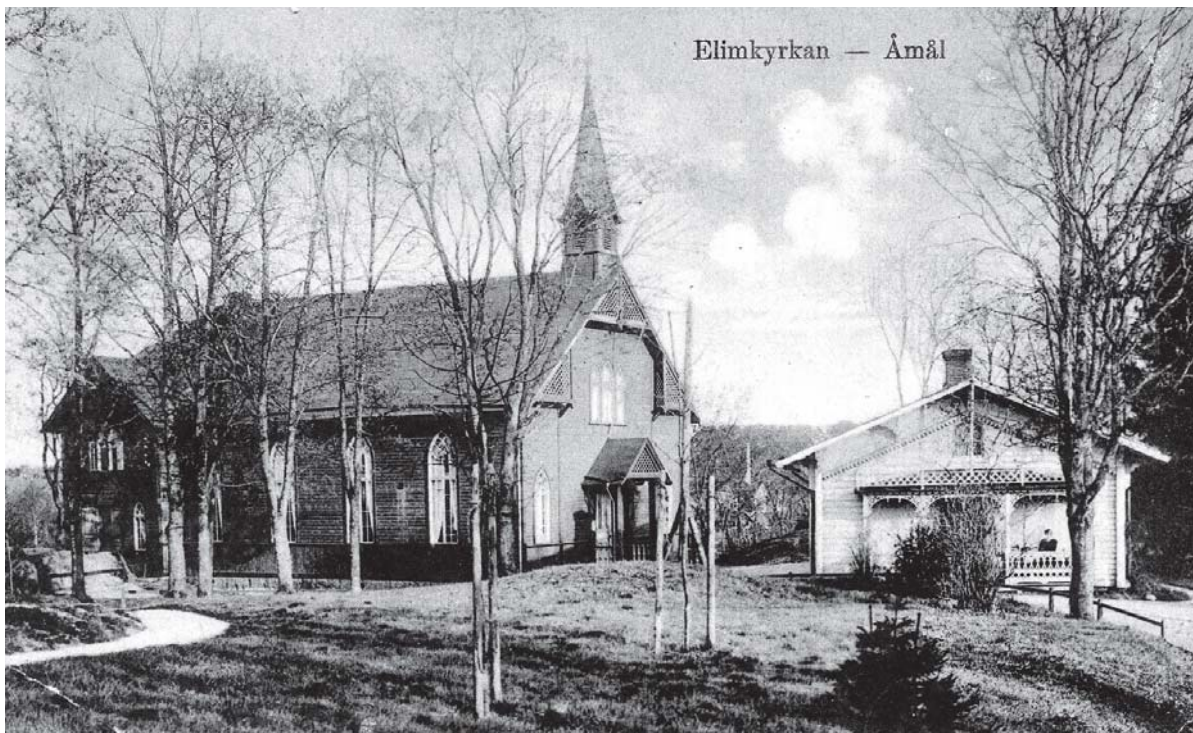

Garvaregården vid Norra Ågatan.

Första Missionskyrkan t v och Alphyddan t h.

ELIMKYRKAN

Elimkyrkan byggdes 1905 på samma plats som den äldre missionskyrkan.

Läge

Åmåls kommun, Stegsgatan 8, Åmål.

Fastighetsbeteckning: Seglet 25.

Ägare: Åmåls Missionsförening som senare ändrade namn till Åmåls Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Ruben Hammarberg, Åmål.

Besök: 2015 04 09.

Åmål, Elimkyrkan markerad med rött.

Byggnadens historia

Åmåls Missionsförening ägde Åmåls första missionskyrka, som låg uppe på Kungsberget, men hyste planer på att bygga en ny rymligare kyrka på samma plats. Efter omfattande förberedelser kunde planerna förverkligas och den nya kyrkan, som fick namnet Elimkyrkan, stod klar 1905. Kyrkan innehöll även en vaktmästarbostad. 1911 målades kyrkan och samma år bekostade församlingens ungdomsförening inmontering av elektriskt ljus i kyrkan. 1915 fick kyrkan sin fondtavla med en bild av Kristus som den gode herden.

1942 byggdes vaktmästarbostaden om till lokaler för församlingens ungdomsarbete.

Kyrkan kom att betjäna församlingen fram till 1964 då församlingen uppförde en ny kyrka, Kungsbergskyrkan, på samma plats.

Församlingen bedrev även verksamhet vid utposter i Berga, Haga, Jakobsbyn, Spakebol, Kilane, sommarhemmet i Vänersvik och lägergården Stora Strand. Byggnaderna på dessa platser redovisas i egna avsnitt nedan.

Byggnadsmaterial

Grund av sten, stomme av trä, fasader av stående och liggande träpanel, tak av falsad slätplåt.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola, VP-kår (scouter), juniorförening, bibelskola, ungdomsförening, kvinnoförening, syförening, kör, manskör, musikförening, hornmusikkår.

Källor

- *Åmåls Historia 1860 - 1970* av Allan Brangstad.

- *Åmåls Historia II 1860 - 1970* av Christer Ahlberger.

- Minnesskrifter från 50-årsjubileet 1931 och 75-årsjubileet 1956.

Församlingens kör samlad på Elimkyrkans estrad.

Elimkyrkans huvudingång.

KUNGSBERGSKYRKAN

Kungsbergskyrkan sedd från sydväst.

Läge

Åmåls kommun, Åmåls socken, Stegsgatan 1, Åmål.

Fastighetsbeteckning: Seglet 25.

Ägare: Åmåls Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Ruben Hammarberg, Åmål.

Besök: 2015 04 09.

Åmål, Kungsbergskyrkan markerad med rött.

Byggnadens historia

Kyrkan ersatte den äldre Elimkyrkan på samma plats. 1956 tog församlingen upp frågan om att bygga en ny kyrka eftersom den gamla kyrkan inte längre svarade mot församlingens behov av ändamålsenliga lokaler för sin verksamhet. Projektet var kostsamt och krävde ett omfattande förberedelsearbete, varför det dröjde några år innan det kunde realiseras. Arkitekt Janne Feldt utarbetade ett förslag till utformningen av kyrkan 1962 och erforderligt

Kyrkan sedd från nordväst.

Kyrkporten.

markområde köptes in för en utökning av kyrktomten. 1964 togs första spadtaget och 1965 stod kyrkan klar. Åmåls Byggaktiebolag svarade för byggnadsarbetena.

Kyrksalen sedd från läktaren.

Byggnadskostnaderna uppgick till 1,2 miljoner kronor varav Allmänna arvsfonden bidrog med 60.000 kronor och Åmåls stad med 15.000 kronor. Frivilliga krafter inom församlingen svarade för omfattande inomhusarbeten.

Byggnadsmaterial

Grund av betong, stomme av tegel och limträ, fasader av rött tegel, tak av rektangelplattor av eternit.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola, miniorer, scouter, tonår, kristendomsskola (konfirmandundervisning), barnkör, ungdomskör, blandad kör, blåsorkester, syförening, kvinnoförening, social kommitté, pensionärsträffar, second hand-butik.

Källor

- *Åmåls Historia 1860 - 1970* av Allan Brangstad.
- *Åmåls Historia II 1860 - 1970* av Christer Ahlberger.
- Skrift från invigningen av Kungsbergskyrkan 1965.
- Minnesskrift från 100-årsjubileet 1981.

Predikstolen.

Församlingssalen sedd från scenen.

Pastorns arbetsrum.

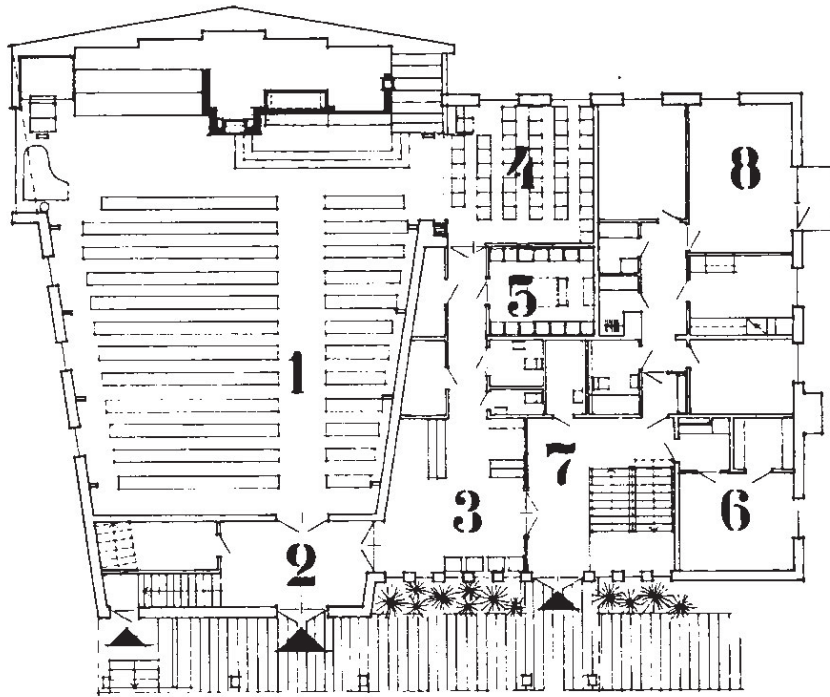
På kyrkatorget finns en inbjudande soffgrupp.

Andaktsrummet.

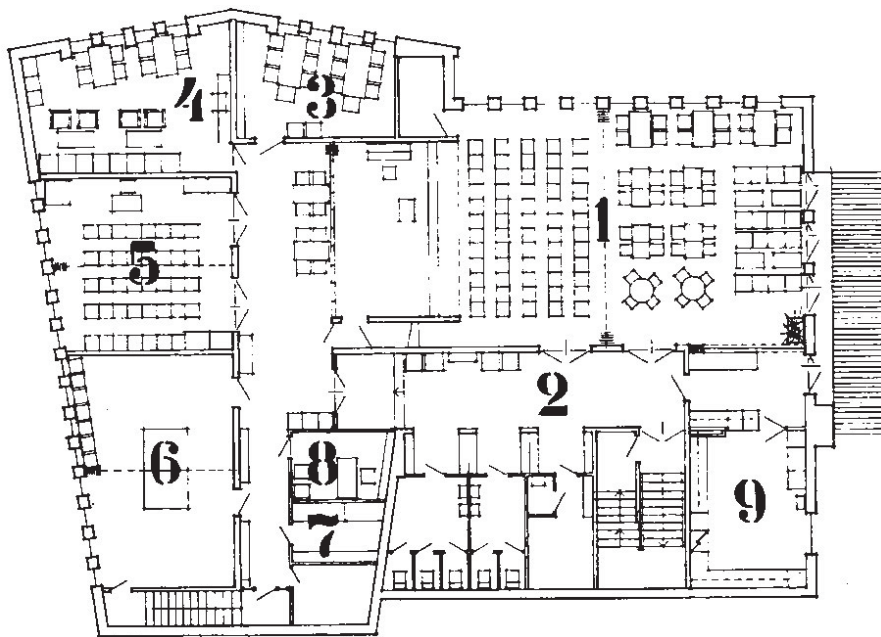

Församlingen bedriver en omfattande second hand-försäljning.

- 1 Kyrkorum
- 2 Entréhall
- 3 Kapprum
- 4 Mindre sal
- 5 Andaktsrum
- 6 Expedition
- 7 Entré
- 8 Bostad

Entréplan

- 1 Samlingssal
- 2 Kapprum
- 3 Bibliotek
- 4 Sällskapsrum
- 5 o 6 Grupprum
- 7 Mörkrum
- 8 Expedition
- 9 Kök

Undervåning

KUNGSBERGSKYRKAN ÅMÅL Arkitekt Janne Feldt Karlstad.

VÄNERSVIKS SOMMARHEM

Sommarhemmet sett från sydost.

Läge

Åmåls kommun, Åmåls socken, Vänersviksgatan, Åmål.

Fastighetsbeteckning: Stora Berga 1:56.

Ägare: Ungdomsföreningen i Åmåls Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Willy Johansson, Åmål.

Besök: 2015 04 09.

Åmåls norra del, sommarhemmet markerat med rött.

Sommarhemmet ligger nära Vänerns strand.

Byggnadens historia

Ungdomsföreningen hade redan 1923 känt behovet av ett sommarhem för sin verksamhet bland stadens ungdomar. 1932 blev det möjligt för föreningen att köpa in en dansbana vid Vänersvik i norra delen av Åmåls stad. Dansbanan revs och på platsen uppfördes, med många frivilliga arbetsinsatser, ett sommarhem som kunde invigas 1934. Ungdomsföreningen fick genom detta en ny möjlighet att samla människor, framför allt ungdom, kring kristna livsvärden. Sommarhemmet hade också stor betydelse för församlingens arbete med barn, scouter och juniorer. År 2009 lades verk-

samheten ner och fastigheten såldes till Åmåls kommun.

Byggnadsmaterial

Grund av natursten och betong, stomme av trä, fasad av liggande träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden

Offentliga möten, barn- och ungdomsverksamhet.

Källor

- *Åmåls Historia 1860 - 1970* av Allan Brangstad.

- Åmåls Missionsförsamlings minnesskrifter.

Ett av husets vackra fönster.

Entrédörren.

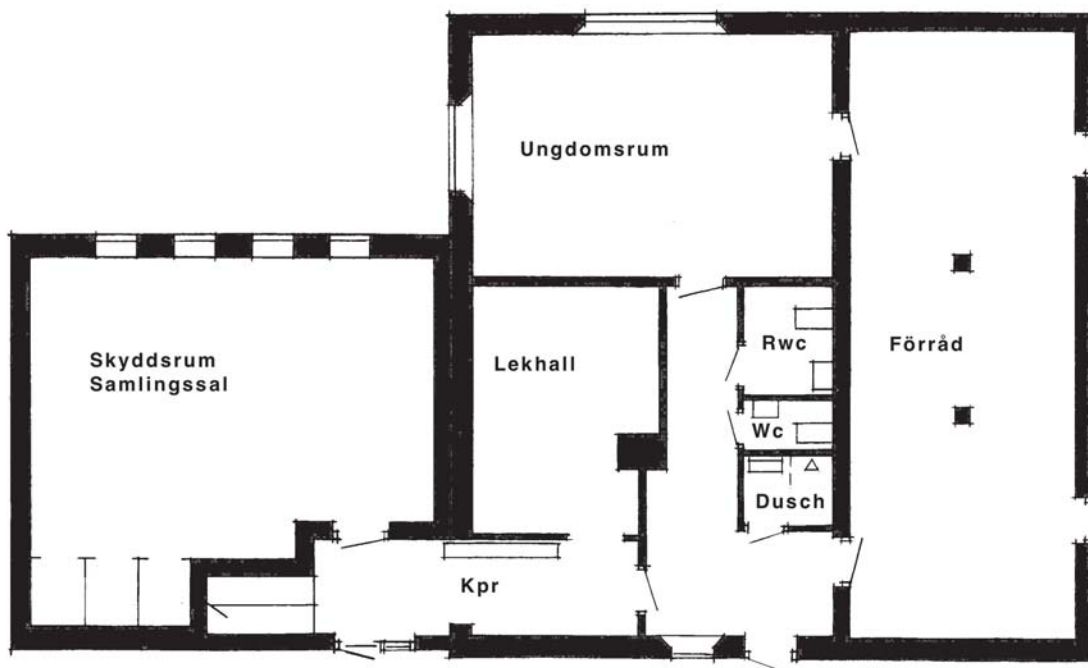

Vänersvik, samlingsplatsen för alla åldrar, enligt församlingens minnesskrift 1981.

Plan av bottenvåning.

0 5 10 m

Plan av källarvåning.

VÄNERSVIKS SOMMARHEM
Efter bygglovritning

HAGA MISSIONSSAL

Huset ombyggt till bostad, sett från sydväst.

Läge

Åmåls kommun, Karlstadsvägen 41 , Åmål.

Ägare: Åmåls Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Willy Johansson, Åmål.

Besök: 2015 07 08.

Åmål, missionssalen markerad med rött.

Byggnadens historia

Huset uppfördes av Haga byggnadsförening, som bildats av medlemmar i missionsförsamlingen, i första hand för att få lokaler för barn- och ungdomsarbete i stadsdelen Haga. 1957 överlämnade föreningen byggnaden till Åmåls Missionsförsamling. 1972 gjordes en omfattande om- och tillbyggnad av huset. Lokalerna för barn- och ungdomsverksam-

heten i bottenvåningen utökades, liksom en bostadslägenhet i husets övervåning. I slutet av 1980-talet lades verksamheterna ner och huset såldes. Det är numera ombyggt till bostadshus.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden

Söndagsskola, juniorförening, syförening.

Källor

- Minnesskrift från församlingens 100-årsjubileum 1981.

Huset sett från nordost.

KILARNE MISSIONSHUS

Missionshuset sett från söder.

Läge

Åmåls kommun, Åmåls socken, Sjövik 3 km öster om Åmåls centrum.

Fastighetsbeteckning: Kilarne 1:36.

Ägare: Åmåls Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Willy Johansson, Åmål.

Besök: 2015 04 09.

Trakten kring Sjövik, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Missionshuset byggdes 1936 av Åmåls Missionsförsamling i första hand för att tillgodose behovet av lokal för söndagsskolan. Tomten skänktes av markägarna, och traktens bönder skänkte virke.

Byggnaden innehåller en större och en mindre sal samt kök. Byggnadskostnaderna uppgick till omkring 5.500 kronor. Missionshuset är fortfarande i bruk.

Byggnadsmaterial

Sockel av betongsten, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av korrugerad eternit.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor

- *Åmåls Historia 1860 - 1970* av Allan Brangstad.
- Åmåls Missionsförsamlings minnesskrifter.
- Dalslands Missionsblad 1936 09 01.

Missionshuset från öster.

Stora salen.

Stora salen sedd från fondväggen.

Lilla salen.

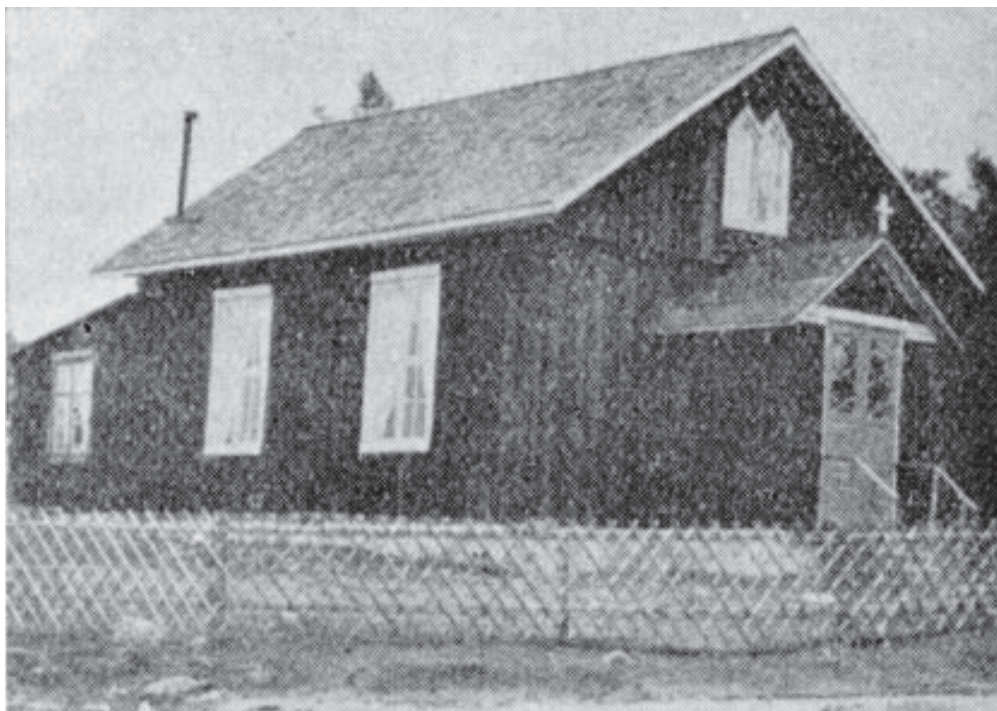

Nattvardsbordet.

Köket.

JAKOBSBYNS MISSIONSHUS

Gammal bild av missionshuset.

Läge

Åmåls kommun, Åmåls socken, fem kilometer väster om Åmåls centrum.

Fastighetsbeteckning: Jakobsbyn 1:22.

Ägare: Ursprungligen Åmåls Missionsförsamling, numera en privatperson.

Uppgiftslämnare: Willy Johansson, Åmål.

Besök: 2015 04 09.

Jakobsbyn, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Missionshuset byggdes 1907 av medlemmarna i Jakobsbykretsen inom Åmåls Missionsförsamling och överlämnades till församlingen. Tomten skänktes av bröderna Jansson, Jakobsbyn, och byggnadsarbetena utfördes i huvudsak av medlemmarna själva, varför kostnaderna för bygget kunde begränsas till cirka 1.300 kronor.

Missionshuset har varit en utpost till Åmåls Missionsförsamling under många år, men verksamheten är nu nedlagd och huset har sålts till en privatperson.

Byggnadsmaterial

Grund av sten, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av korrugerade plattor.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster.

Källor

- *Åmåls Historia 1860 - 1970* av Allan Brangstad.
- Åmåls Missionsförsamlings minnesskrifter.

Missionshuset 2015 ombyggt till bostad.

SPAKEBOLS MISSIONSHUS

Gammal bild av Spakebols Missionshus.

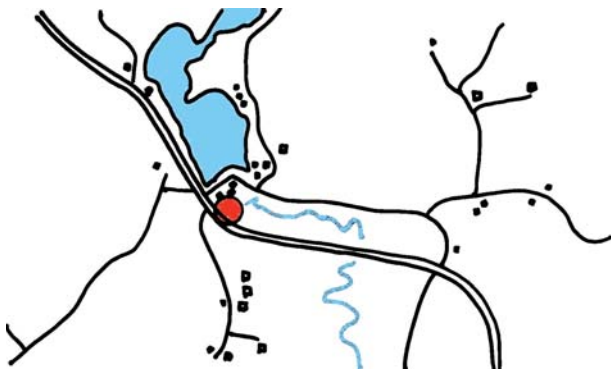
Läge

Åmåls kommun, Åmåls socken, Spakebol, fyra km nordväst om Åmåls centrum.

Ägare: Åmåls Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Willy Johansson.

Besök: 2015 04 09.

Spakebol, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Spakebols krets inom Åmåls Missionsförsamling samlades i hemmen för möten och söndagsskola. Men utrymmena i hemmen var begränsade, och under en tid samlades man i stället i en förhyrd lokal. Men även lokalen

visade sig vara trång och det var lågt i tak. Därför skrev kretsens medlemmar 1908 till församlingsstyrelsen och föreslog att ett missionshus skulle byggas i Spakebol. En tomt skänktes av Anders Andersson i Spakebol, och pengar och timmer till bygget samlades in i trakten. 18 mars 1910 kunde bygget påbörjas, och redan i början av augusti stod missionshuset klart. De kontanta utgifterna för bygget kunde begränsas till omkring 2.300 kronor.

Missionshuset fungerade som en utpost till missionsförsamlingen i Åmål under många år. På grund av ett vägbygge kunde inte missionshuset stå kvar varför Vägverket köpte in missionshuset 1973 och rev det.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor

- *Åmåls Historia 1860 - 1970* av Allan Brangstad.
- Åmåls Missionsförsamlings minnesskrifter.

BERGA MISSIONSHUS

Berga Missionshus sett från nordost.

Läge

Åmåls kommun, Åmåls socken, Stora Berga, 8 km norr om Åmåls centrum.

Fastighetsbeteckning: Stora Berga 1:16.

Ägare: Åmåls Missionsförsamling, nu privatperson.

Uppgiftslämnare: Willy Johansson, Åmål.

Besök: 2015 04 09.

Stora Berga, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Medlemmarna i Berga krets inom Åmåls Missionsförsamling begärde 1900 att ett

missionshus skulle byggas inom kretsen. Församlingsstyrelsen ställde sig positiv till detta, men det blev problem att finna en lämplig tomt. 1905 löstes dock tomtrågan genom att hemmansägare Gustav Johansson i Berga erbjöd sig att skänka en lämplig tomt. Pengar samlades in och snart stod missionshuset klart. Det fungerade sedan som en utpost till Åmåls Missionsförsamling.

Verksamheten lades ner 2001 och huset såldes till privatperson, men står fortfarande kvar, tillsynes oförändrat.

Byggnadsmaterial

Sockel av huggen sten, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor

- *Åmåls Historia 1860 - 1970* av Allan Brangstad.
- Åmåls Missionsförsamlings minnesskrifter.

Hugo Olsson i predikstolen.

Kyrkporten.

Från söder.

Från sydväst.

LÅBYNS MISSIONSHUS, MO

Missionshuset sett från söder.

Läge

Åmåls kommun, Mo socken, Låbyn, 9 km norr om Mo kyrka.

Fastighetsbeteckning: Låbyn 1:7

Ägare: Mo Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Willy Johansson.

Besök: 2015 04 09.

Låbyn, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades 1882 av 10 medlemmar. Man samlades till möten i hemmen, men 1891 beslöt man att bygga ett missionshus med planmått 42 x 30 fot. En tomt för missionshuset skänktes av Johannes Jansson och Nils Jansson vid den så kallade Smideskullen. 1893 uppfördes huset till en

kostnad av 2.500 kronor. 1908 byggdes huset till med en liten sal, ett kök och en bostadslägenhet. Huset är fortfarande i bruk.

Byggnadsmaterial

Grund av sten, stomme av trä, utvändig klädsel av stående träpanel, tak av plåt.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola, juniorverksamhet, ungdomsförening, sång- och musikgrupp.

Källor

- *Mo socken del 1* av Ernst Hansson, utgiven av kulturnämnden i Åmål 1978.
- SMF:s arkiv.

Gammal bild på missionshuset.

Från sydväst.

Estraden med predikstol och balustrad finns kvar.

Gammalt foto av kapellet sett från väster.

Läge

Åmåls kommun, Mo socken, Persbyn, 2,5 km norr om Mo kyrka.

Fastighetsbeteckning: Persbyn 1:24.

Ägare: Åmåls Baptistförsamling.

Uppgiftslämnare: Willy Johansson, Åmål.

Besök: 2015 04 09.

Persbyn, kapellet markerat med rött.

Byggnadens historia

Kapellet togs i bruk 1937. Verksamheten är numera nedlagd och huset såldes 1963 till en privatperson och har därefter byggts om till bostad.

Byggnadsmaterial

Grund av sten, stomme av trä, utvändig klädsel av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster.

Källa:

- Åmåls Baptistförsamling 100 år.

Kapellet ombyggt till bostad.

RÖSTIGENS MISSIONSHUS, EDSLESKOG

Röstigens Missionshus från sydost.

Läge

Åmåls kommun, Edsleskogs socken, Röstigen.
7 km nordost om Edsleskogs kyrka.
Fastighetsbeteckning: Röstigen 1:5.
Ägare: Edsleskogs Missionsförsamling.
Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors
och Rigmor Larsson, Åmål.
Besök: 2014 04 28.

Röstigen, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades 1878, missionshuset byggdes 1891 och är fortfarande i bruk.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av timmer, fasad av stående locklistpanel, tak av tegelmönstrad plåt.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening.

Källor

- *Edsleskogs Socken från medeltid till nutid* av Torsten Fransson 2006
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- SMF:s årsberättelser.

Missionshuset från sydväst.

Från nordost.

Kyrksalen.

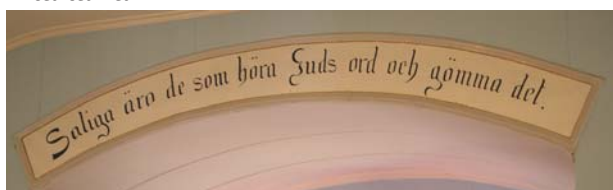
Altartavlan.

Köket.

Lilla salen.

Bibelspråket över estraden.

Gammal tavla i kyrksalen.

Kristusbild i lilla salen.

Foto av Röstigens Missionshus tagen under tidigt 1900-tal. Sannolikt är det Lovisa Gustavsdotter som står vid ingången. Hon flyttade in i missionshuset 1903 sedan hon gift sig med Johannes Pettersson som bott där sedan 1901. Barnen är sannolikt söndagsskolbarn.

RÅDANE MISSIONSHUS, EDSLESKOG

Missionshuset 1965 strax före rivningen.

Foto: Olle Thorstensson.

Läge

Åmåls kommun, Edsleskogs socken, Rådane.
Ägare: Edsleskogs Missionsförsamling.

Edsleskog, Rådane Missionshus markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen som bildades 1878 uppförde ett missionshus i Röstigen i norra delen av socknen 1891, men det fanns behov av ett missionshus även i trakten av Rådane, och en man vid namn Petter Pettersson i Torpane tog initiativet och skänkte 1000 kronor som en grundplåt till ett missionshus, som uppfördes

1905. Verksamheten i missionshuset pågick fram till 1950 och 1965 revs huset.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor

- *Edsleskogs Socken från medeltid till nutid* av Torsten Fransson 2006.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- SMF:s årsberättelser.

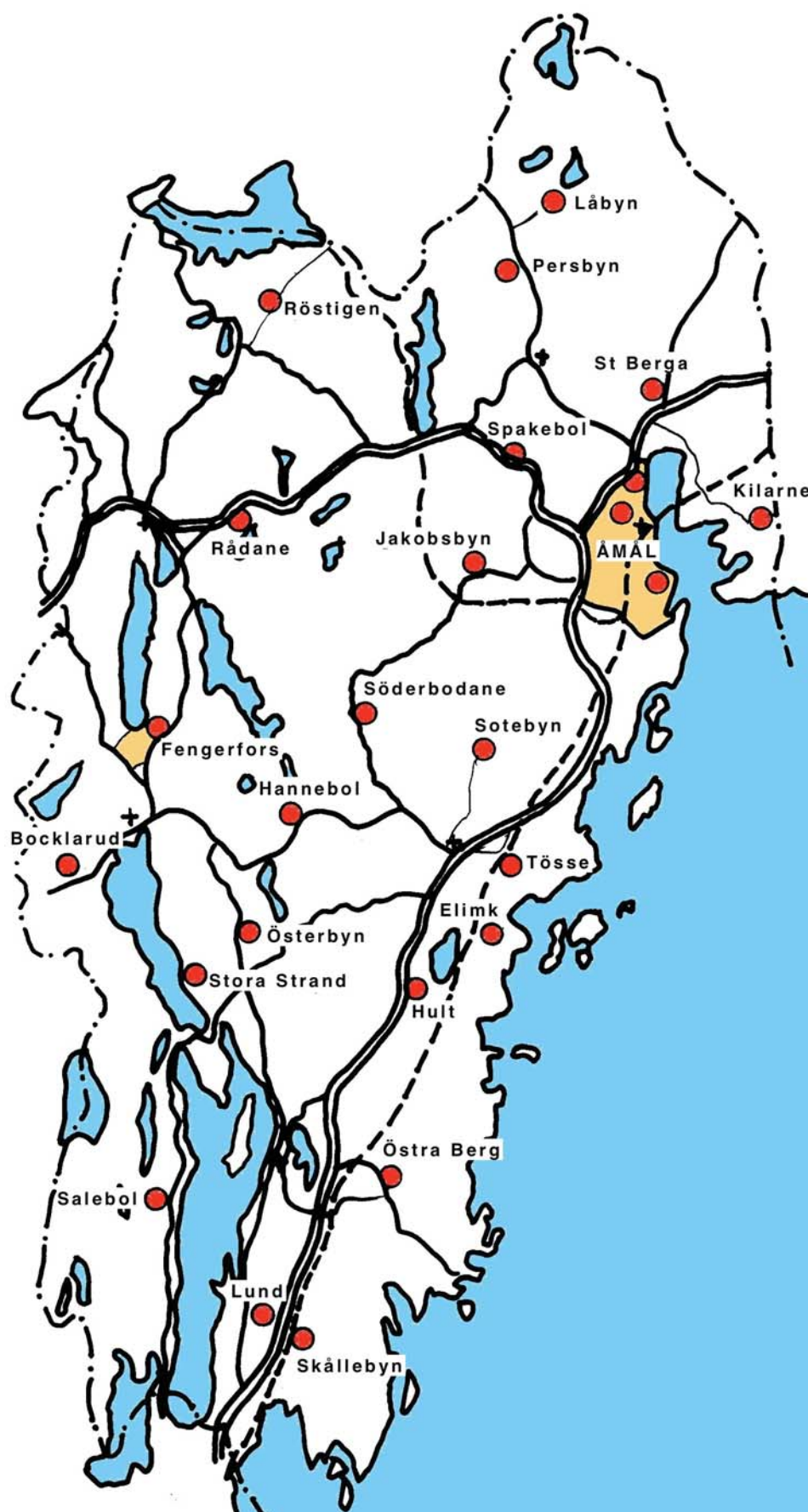
Luciafest i missionshuset omkring 1940.

KAPELL OCH MISSIONSHUS I **ÅMÅLS** KOMMUN del 2

Fengerfors Missionshus
Bocklaruds Missionshus
Österbyns Missionshus
Stora Strands Lägergård
Hanebols Metodistkapell
Söderbodane Missionshus
Sotebyns Missionshus
Tösse 1:a Missionskyrka
Tösse 2:a Missionskyrka
Tösse 3:e Missionskyrka
Elimkapellet i Tydje
Hults Baptistkapell
Östra Bergs Missionshus
Lunds Missionshus
Skållebyns Missionshus
Salebols Missionshus

*Byggnadsinventering inom Ekumeniakyrkan Region Väst
Stig Florén 2015*

Åmåls kommun
Kapell och missionshus

Åmåls kommun

Kapell och missionshus som är ägda eller har ägts av församlingar anslutna till Equmeniakyrkan eller något av dess bildarsamfund: Svenska Baptistsamfundet, Svenska Metodistkyrkan eller Svenska Missionskyrkan (tidigare Svenska Missionsförbundet).

Nr	Missionshus -kyrkor och kapell	Byggt år	Nedlagt år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status	Sid
Del 1						
1	Åmåls 1:a Metodistkyrka	1902	1934		Riven	6
2	Åmåls 2:a Metodistkyrka	1935	1991	250	Affärshus	6
3	Åmåls Baptistkyrka	1881	-	300	I bruk	8
4	Åmåls 1:a Missionskyrka	1877	1905	200	Riven	13
5	Elimkyrkan, Åmål	1905	1964	200	Riven	15
6	Kungsbergskyrkan, Åmål	1965	-	265	I bruk	17
7	Vänersviks Sommarhem	1934	2009		Oanvänt	21
8	Haga Missionssal	?	1980-t		Bostad	24
9	Kilarne Missionshus	1936	-	100	I bruk	25
10	Jakobsbyns Missionshus	1907	2000-t	100	Bostad	27
11	Spakebols Missionshus	1910	1973	100	Rivet	28
12	Berga Missionshus	1905	2001	100	Oanvänt	29
13	Låbyns Missionshus, Mo	1893	-	100	I bruk	30
14	Persbyns Baptistkapell, Mo	1937	?	50?	Bostad	33
15	Röstigens Missionshus	1891	-	100	I bruk	34
16	Rådane Missionshus	1907	1950	100	Rivet 1965	37
Del 2						
17	Fengerfors Missionshus	1918	-	100	I bruk	6
18	Bocklaruds Missionshus	1931	?	100	Bostad	8
19	Österbyns Missionshus	1931	?	100	Bostad	9
20	Stora Strands Läggergård	1938	-		I bruk	10
21	Hanebols Metodistkapell	1905	?	100	Står öde	15
22	Söderbodane	1908	1976	100	Bostad	16
23	Sotebyns Missionshus	1886	1980	100	Bostad	17
24	Tösse 1:a Missionskyrka	1922	1942	200	Nedbrunnen	18
25	Tösse 2:a Missionskyrka	1942	1973	100	Nedbrunnen	19
26	Tösse 3:e Missionskyrka	1974	1986	100	Bostad	20
27	Elimkapellet, Tydje	1893	1980 ?	100	Bostad	22
28	Hults Baptistkapell	1940	1980	100	Bostad	24
29	Östra Bergs Missionshus	1880-t	1988	100	Står öde	25
30	Lunds Missionshus	1887	1941	100	Flyttat	27
31	Skållebyns Missionshus	1941	-	100	I bruk	28
32	Salebols Missionshus	1879	1995	160	Sockenstuga	31

(Uppgiften om antalet platser är osäker och bygger i många fall på uppskattningar)

FENGERFORS MISSIONSHUS, FRÖSKOG

Fengerfors Missionshus, fasad mot söder.

Läge

Åmåls kommun, Fröskogs socken, Fengerforsvägen, Fengerfors samhälle.
Fastighetsbeteckning: Sannerud 1:13.
Ägare: Fengerfors Missionsförsamling.
Uppgiftslämnare: Bengt Dåverhög, Bengtsfors.
Besök: 2014 04 28.

Fengerfors, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades 1916, missionshuset byggdes 1918 och är fortfarande i bruk.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av timmer, fasad av asbestcementskivor, tak av pannplåt.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster.

Källor

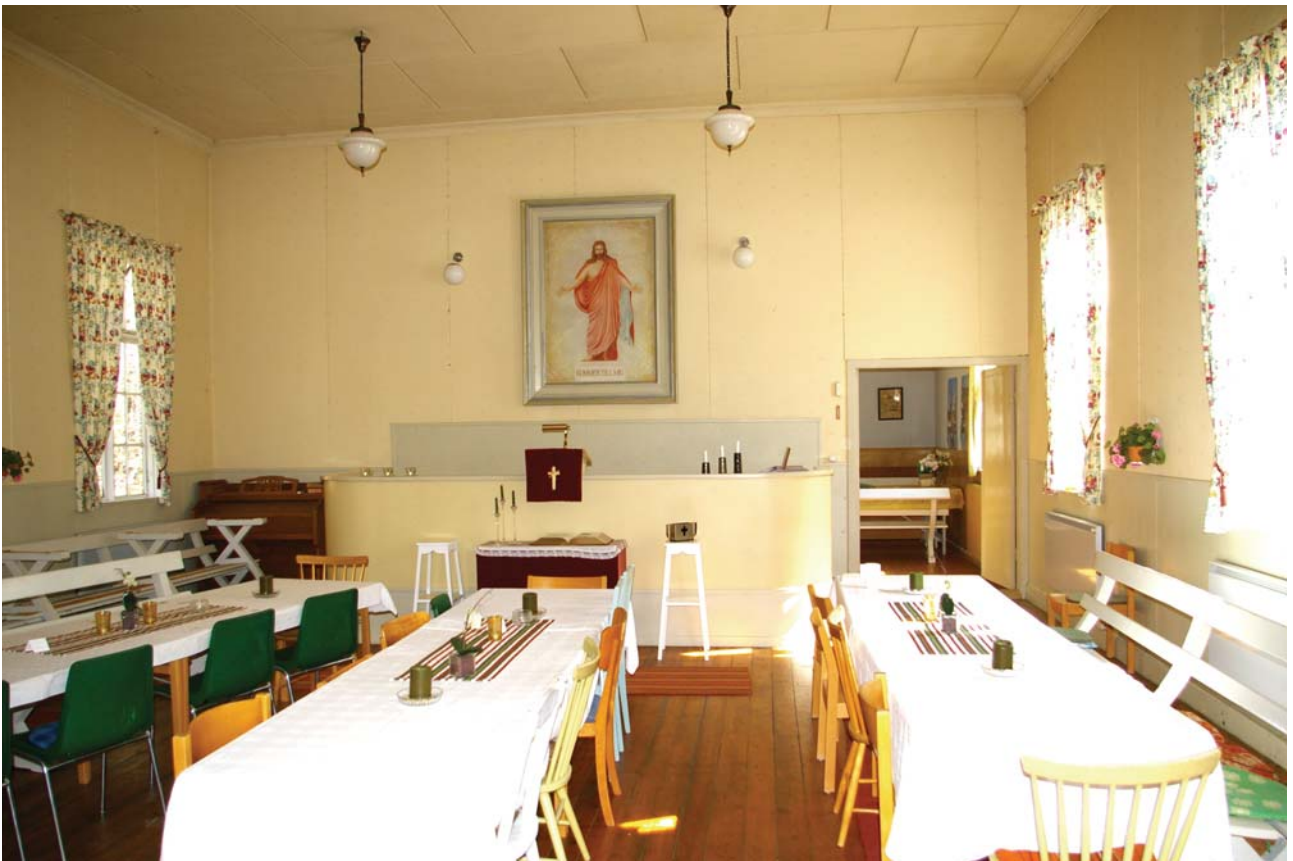
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- SMF:s årsberättelser.

Fasad mot öster.

Fönster.

Kyrksalen möblerad för servering.

Altartavlan.

Lilla salen.

Köket.

BOCKLARUDS MISSIONSHUS, FRÖSKOG

Missionshuset sett från sydväst.

Läge

Åmåls kommun, Fröskogs socken, Bocklarud, 3 km sydväst Fröskogs kyrka.

Fastighetsbeteckning: Bocklarud 1:21.

Uppgiftslämnare: Hugo Olsson, Åmål.

Besök: 2015 06 08.

Bocklarud, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

1882 bildades en missionsförsamling i Fröskog. Enligt anteckningar från församlingsföreståndaren M Berglund skaffade sig församlingen egna lokaler genom att bygga om ett garveri till missionshus. Huset förföll så småningom, och 1930 såldes det för 1000 kronor och ett nytt missionshus byggdes 1931 i Bocklarud. Verksamheten är numera nedlagd och huset har sålts till en privatperson som byggt om det till bostad.

Byggnadsmaterial

Grund av betong, stomme av trä, fasad av liggande träpanel, tak av betongtaktegel.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster.

Källor

- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- *Missionshusens tillblivelse i Dalsland 1870 -1880-talen* av Bertil Nordenstig.

Missionshuset från söder.

ÖSTERBYNS MISSIONSHUS

Missionshuset från sydväst.

Läge

Åmåls kommun, Fröskogs socken, Österbyn, Lyckan, 4 km sydost om Fröskogs kyrka.

Fastighetsbeteckning: Österbyn 1:20.

Ägare: Österbyns Missionsförsamling, tidigare Fröskogs Östra Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Hugo Olsson, Åmål.

Besök: 2015 06 08.

Österbyn, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades 1912 (enligt annan uppgift 1910), Under en tid fick församlingen möjlighet att samlas i bygdens skola, men plötsligt stängdes skolhuset för församlingen och man satsade då på att bygga ett eget missionshus som invigdes 1914 (enligt annan uppgift 1912). Huset renoverades 1955.

Verksamheten numera nedlagd och huset har sålts till en privatperson och används till bostad.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av stående, spontad träpanel, tak av kor-rugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsföre-ning.

Källor

- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

- Handskriven historik om församlingen för åren 1912 till 1926 av Johan Karlsson.

Missionshuset från nordväst.

STORA STRANDS LÄGERGÅRD

Huvudbyggnaden från sydväst.

Läge

Åmåls kommun, Ånimskogs socken, Stora Strand, Öster om sjön Ärr.

Fastighetsbeteckning: Nedre Strand 2:11.

Ägare: 1969 - 1995 SMU i Åmål, därefter SMU i Ånimskog.

Uppgiftslämnare: Maria Tisell, Köpmannebro.

Besök: 2015 06 08.

Byggnadens historia

Sommaren 1938 anordnade Åmåls SMU det första lägret på gården Stora Strand, och sedan dess har läger anordnats där så gott som varje år. Till att börja med lånades gården, men 1969 blev det möjligt för SMU att köpa gården och det skedde med stor dramatik. Gården omfattade 20.150 m² och priset var

satt till 1:- /m². När sista dagen för att genomföra affären var inne, fanns de sista av de 20.150:- kronorna tillgängliga först 20 minuter innan banken stängde.

Huvudbyggnaden från norr.

Den gamla huvudbyggnaden som brann ner 1978.

Förläggingsbyggnader.

På lägergården finns välskötta bollplaner.

Lekplatsen.

När gården nu var i föreningens ägo kändes det mer motiverat att genomföra underhållsarbeten och förbättringar. 1970 -1971 installerades el i huset och 1972 - 1973 gjordes omfattande förbättringsarbeten på huvudbyggnaden. Uthus med toaletter och förråd byggdes och avlopp anlades. Vidare anordnades planer för fotboll och volleyboll på åkermarken. Arbetena kunde genomföras

genom omfattande bidrag från AMS.

1978 brann den gamla huvudbyggnaden ner till grunden. 1979 uppfördes en ny huvudbyggnad och nya logementsbyggnader. Markområdet utökades med 13 hektar. Bidrag erhöles från AMS och Allmänna Arvsfonden, och totalt investerades 3,8 miljoner kronor. Stora frivilliga arbetsinsatser gjordes både av SMU-are från Åmål och av folk i alla åldrar och från många orter. En drivande kraft i arbetet med gården har Olle Tisell från Åmål varit.

Efter 1995 har en fortsatt utbyggnad av gården skett, bland annat har en lägerkyrka byggts vid scoutområdet 800 meter nordväst om gårdens huvudbyggnad.

Byggnadsmaterial

Grund av betongmaterial, stomme av trä, fasader av stående träpanel, tak av korrugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden

Läger för barn och ungdomar, konfirmandläger, församlingsläger. Gården hyrs även ut till föreningar för lägerverksamhet.

Källor

Minnesskrift från Åmåls Missionsförsamlings 100-årsjubileum 1981.

Samlingssalen.

Entréhallen.

Köket.

Matsalen.

Dubbelrum.

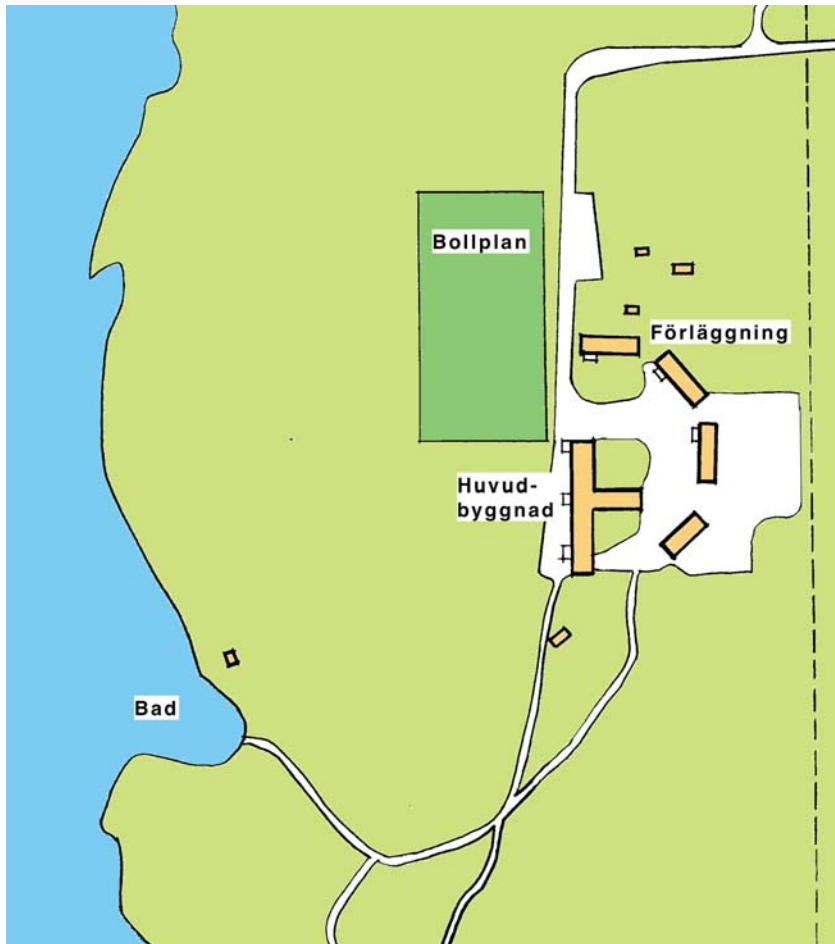
Dagrum.

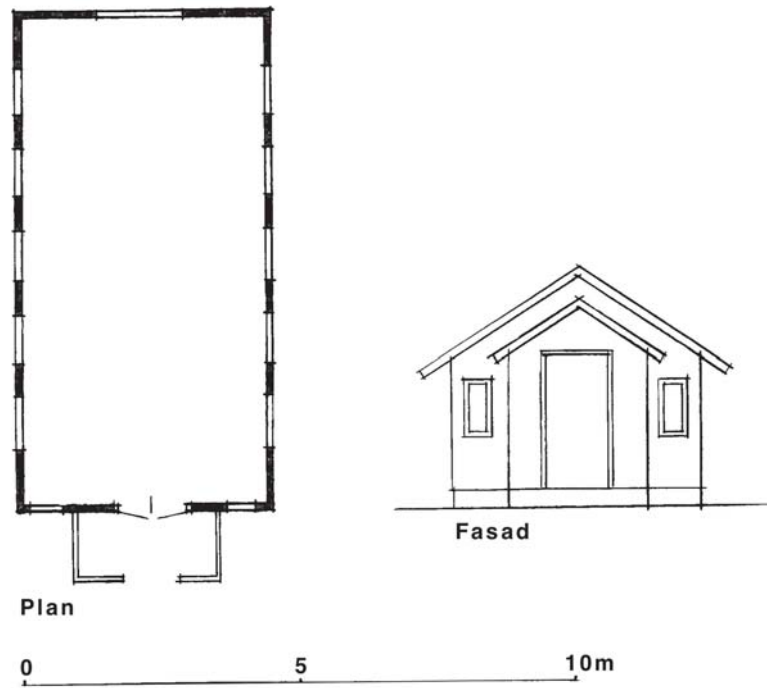
Lägerkyrkan.

Kyrkans inre.

Stora Strands Lägergård.

Lägerkyrkan.

HANNEBOLS METODISTKAPELL

Kapellet från söder.

Läge

Åmåls kommun, Tösse med Tydje socken, Hannebol, 4 km väster om Tösse kyrka.

Fastighetsbeteckning: Hannebol 1:9.

Ägare: Ursprungligen Hannebols Metodistförsamling.

Uppgiftslämnare: Hugo Olsson, Åmål.

Besök: 2015 06 08.

Hannebol, missionshuset markerat med rött

Byggnadens historia

Kapellet byggdes 1905. Det står numera öde och verkar vara förfallet.

Byggnadsmaterial

Grund av natursten, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av korrugerad låt.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster.

Källor

- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

Missionshuset från sydväst.

SÖRBODANE MISSIONSHUS

Missionshuset ombyggt till bostad.

Läge

Åmåls kommun, Tösse med Tydje socken, Söderbodane, 4,5 km nordväst om Tösse kyrka.

Fastighetsbeteckning: Söderbodane 1:16.

Ägare: ursprungligen Tösse Brödräfsamling namnändrat till Tösse Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Ingvor Henriksson, Åmål.

Besök: 2015 06 08.

Söderbodane, kapellet markerat med rött.

Byggnadens historia

Missionshuset byggdes 1908. Verksamheten är numera nedlagd och huset såldes 1976 till en privatperson och byggdes om till bostad.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster.

Källor

- *Frikirkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

Huset sett från väster.

Den gamla missionshuskaminen finns kvar.

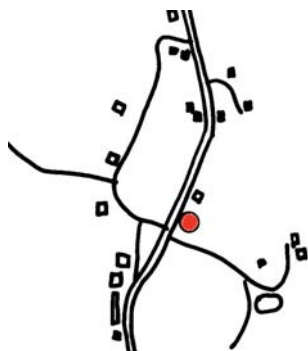
SOTEBYNS MISSIONSHUS

Gammal bild på Sotebyns Missionshus.

Läge

Åmåls kommun, Tösse med Tydje socken, Sotebyn, 3 km norr om Tösse kyrka.
Fastighetsbeteckning: Sotebyn 1:34.
Ägare: Tösse Brödrarförsamling namnändrat till Tösse Missionsförsamling.
Uppgiftslämnare: Hugo Olsson, Åmål.
Besök: 2015 06 08.

Sotebyn, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Tösse Missionsförsamling bildades vid ett bönemöte i Gunnebyn 1878. Till att börja med samlades man i hemmen, men så småningom aktualiserades frågan om att bygga ett missionshus, och 1886 uppförde församlingen ett missionshus i Sotebyn. Verksamheten är numera nedlagd. Huset såldes 1980 och byggdes om till bostadshus.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av tegelmönstrad plåt.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster.

Källor

- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- *Missionshusens tillblivelse i Dalsland under 1870- och 1880-talen* av Bertil Nordenstig 1975.

Huset 2015 ombyggt till bostad.

FÖRSTA MISSIONSKYRKAN I TÖSSE

Första missionskyrkan i Tösse byggdes 1922 och brann ner 1942.

Läge

Åmåls kommun, Tösse med Tydje socken, vid Vänsbergsvägen i Tösse samhälle.
Fastighetsbeteckning: Gustavsberg 1:10.
Ägare: Tösse Brödra församling, namnet ändrades senare till Tösse Missions församling.
Uppgiftslämnare: Ingvor Henriksson, Åmål.
Besök: 2015 06 08.

Tösse, missionskyrkan markerad med rött.

Byggnadens historia

Tösse Brödra församling bildades 1878. Församlingens första samlingslokal var missionshuset i Soteby som uppfördes 1886.

När Tösse växte till en tätort vid den nya järnvägsstationen beslöt församlingen att bygga en missionskyrka där. Inspirerade av en svenskamerikan satsade man stort och byggde en imponerande kyrka 1922. Byggmästare var Johannes Bohlin.

Enligt en tidningsnotis i Svenska Morgonbladet den 6 okt 1941 gjordes en genomgripande renovering, varvid byggnaden fick ett nytt yttertak och ett nytt fondparti i kyrksalen med ett konstverk av konstnären Ragnar Högman från Åmål. Några månader senare, i februari 1942, brann kyrkan ner till grunden men byggdes upp igen samma år. Enligt andra uppgifter skulle branden skett redan 1941.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster.

Källor

- Årsbok för Värmlands och Dalslands distrikt av SMF 1953.
- Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963 av Brynte Martinsson.
- Missionshusens tillblivelse i Dalsland under 1870- och 1880-talen av Bertil Nordenstig 1975.
- Notis i Svenska Morgonbladet 1941 10 06.

ANDRA MISSIONSKYRKAN I TÖSSE

Tösse andra missionskyrka byggdes 1942 och brann ner 1973.

Läge

Åmåls kommun, Tösse med Tydje socken, vid Vänsbergsvägen i Tösse samhälle.
Fastighetsbeteckning: Gustavsberg 1:10.
Ägare: Tösse Missionsförsamling.
Uppgiftslämnare: Ingvor Henriksson, Åmål.
Besök: 2015 06 08.

Tösse, missionskyrkan markerad med rött.

Byggnadens historia

Missionsförsamlingen bildades 1878. Församlingens första lokal i Tösse samhälle var en missionskyrka som brann ner 1942. Enligt andra uppgifter skulle branden skett redan 1941. Samma år som branden byggdes en ny missionskyrka upp på samma plats, men 1973 brann även denna ner. En ny missionskyrka byggdes återigen upp på platsen 1974.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening.

Källor

- Årsbok för Värmlands och Dalslands distrikt av SMF 1953.
- Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963 av Brynte Martinsson.
- Missionshusens tillblivelse i Dalsland under 1870- och 1880-talen av Bertil Nordenstig 1975.

TÖSSE TREDJE MISSIONSKYRKA

Tösse tredje missionskyrka byggd 1974.

Foto: Olov Hallgren.

Läge

Åmåls kommun, Tösse med Tydje socken, vid Vänsbergsvägen i Tösse samhälle.

Fastighetsbeteckning: Gustavsberg 1:10.

Ägare: Tösse Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Ingvor Henriksson, Åmål.

Besök: 2015 06 08.

Tösse, missionskyrkan markerad med rött.

Byggnadens historia

Missionsförsamlingen bildades 1878. Församlingens första missionskyrka i Tösse samhälle uppfördes 1922, men brann ner 20 år senare. En ny missionskyrka byggdes därefter upp på

samma plats, men 1973 brann även denna ner. Tösse tredje missionskyrka byggdes därefter upp 1974. Den projekterades av Olov Hallgren och Ingvar Axelsson, Åmål.

Enligt protokoll från SMF:s generalkonferens 1986 upplöstes församlingen. Missionskyrkan såldes senare och fungerar nu som bostad.

Byggnadsmaterial

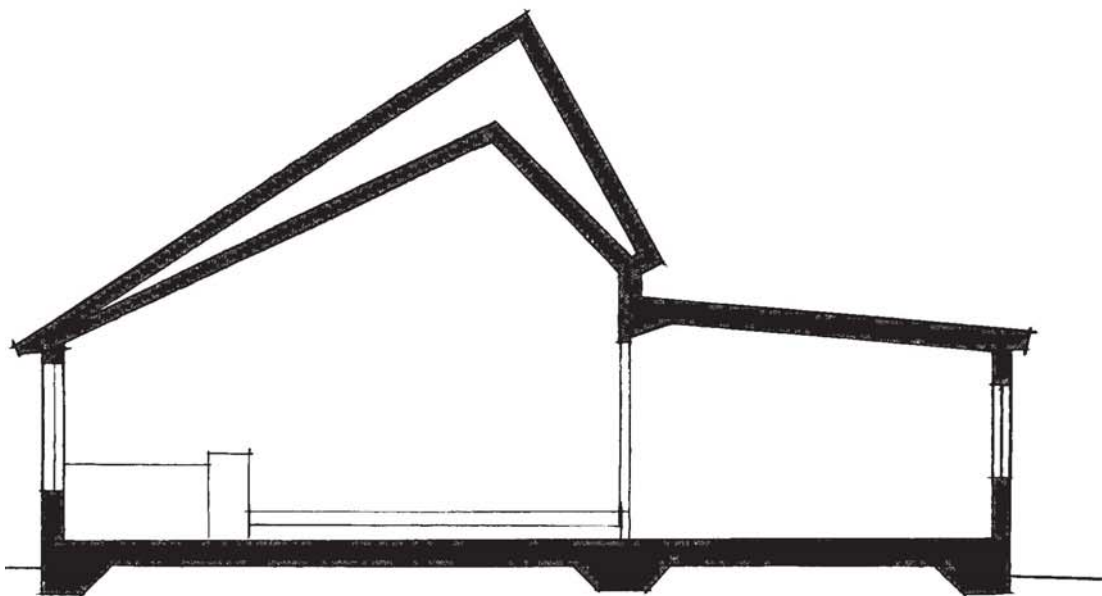
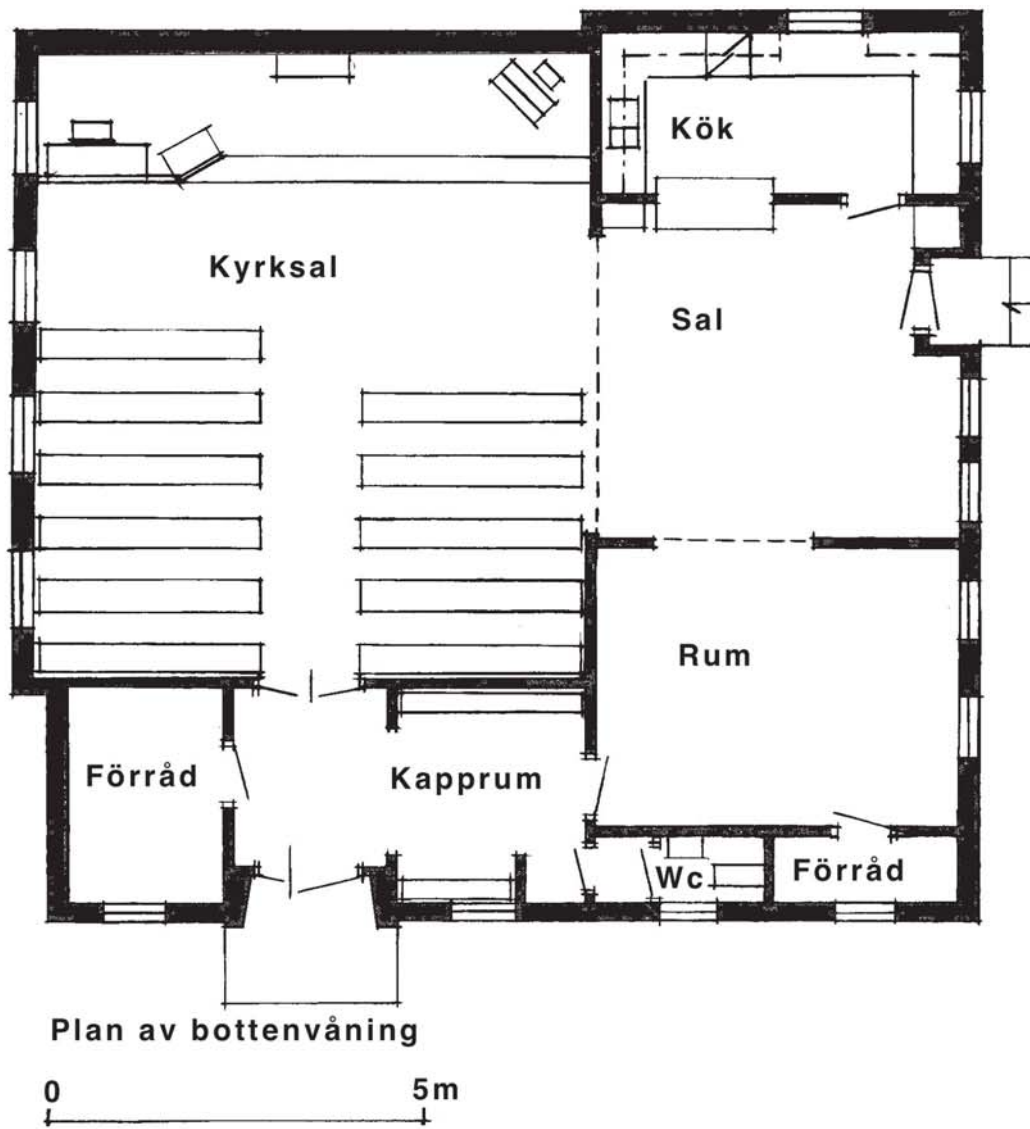
Grund av betong, stomme av trä, fasad av kalksandsten och stående träpanel, tak av rektangelplattor av eternit och korrugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola, nying, scouter, juniorförening, trivselträffar för daglediga.

Källor

- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- *Missionshusens tillblivelse i Dalsland under 1870- och 1880-talen* av Bertil Nordenstig 1975.

Sektion

TÖSSE TREDJE MISSIONSKYRKA
Efter bygglovritning av Ingvar Axelsson

ELIMKAPELLET I TYDJE

Elimkapellet. Fotot taget omkring 1908.

Läge

Åmåls kommun, Tösse med Tydje socken, Nygård, 2 km söder om Tösse samhälle. Fastighetsbeteckning: Nygård 1:13. Ägare: Åmåls Baptistförsamling. Uppgiftslämnare: Hugo Olsson, Åmål. Besök: 2015 06 08.

Nygård, kapellet markerat med rött.

Byggnadens historia

1891 uppstod en baptistisk väckelse i bygden och 17 personer från Tydje döptes. Enskilda hem uppläts för möten men kunde ej rymma alla som ville delta. Baptistförsamlingen i Åmål beslöt därför att ett kapell skulle byggas i Tydje. Två församlingsmedlemmar, Per och

Ulrika Andersson, skänkte en vackert belägen tomt och arbetet kunde påbörjas. En stor del av byggnadsarbetet utfördes gratis av församlingens medlemmar och vänner. Pengar och byggnadsmaterial skänktes, och 1893 kunde kapellet invigas. I kapellet fanns en uppmärksammande fondmålning framställande den gode Herden målad av Axel Zakrisson.

1954 renoverades kapellet varvid innerväggarna kläddes med släta skivor och fasaderna med eternitplattor.

Verksamheten är numera nedlagd, och huset såldes 1985 till en privatperson. Under en tid har byggnaden använts som båtverkstad, men är numera bostad.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä. Ursprungligen var fasaden klädd med liggande träpanel, senare med eternitplattor. Taket var tidigare belagt med korrugerad plåt, och senare med eternitskivor.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsförening. Kapellet har under många år varit en samlingspunkt för bygden.

Gammal bild av kapellet.

Byggnaden 2015 sedd från norr.

Byggnaden sedd från sydväst.

Källor

- Några erinringar angående Tydje kapellbygge av T Lönnå 1933.
- Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963 av Brynte Martinsson.
- Årsbok för Värmlands och Dalslands distrikt av SMF 1953.
- Tydjeboken utgiven av Tydje byalag år 2000.

HULTS BAPTISTKAPELL (BETANIA)

Gammal bild av kapellet.

Läge

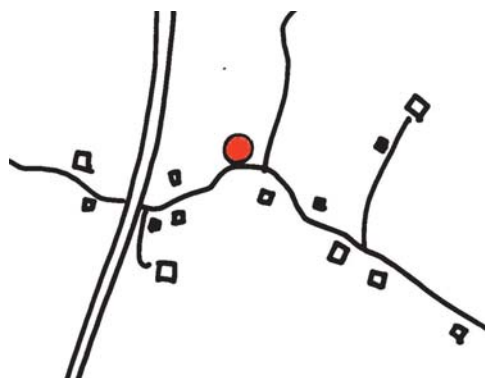
Åmåls kommun, Tösse med Tydje socken, Hult, Gärdesbyn 4,2 km söder om Tösse kyrka.

Fastighetsbeteckning: Gärdesbyn 1:17.

Ägare: Åmåls Baptistförsamling.

Uppgiftslämnare: Hugo Olsson, Åmål.

Besök: 2015 06 08.

Hult, kapellet markerat med rött.

Byggnadens historia

Kapellet uppfördes 1940 av rivningsvirke från systembolaget i Åmål. Fastigheten såldes 1980 och byggdes om till bostad.

Byggnadsmaterial

Grund av betongmaterial, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av betongtakpannor.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor

- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.

- Tydjaboken utgiven av Tydje byalag år 2000.

Kapellet 2015 ombyggt till bostad.

ÖSTRA BERGS MISSIONSHUS (Även kallat Korsbyns Missionshus)

Missionshuset sett från nordväst.

Läge

Åmåls kommun, Ånimskogs socken, Korsbyn.
Fastighetsbeteckning: Östra Berg 1:16.
Ägare: Ånimskogs Östra Missionsförsamling.
Uppgiftslämnare: Kerstin Kaså, Åmotfors.
Besök: 2015 06 08.

Trakten kring Ånimskog, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades av ett 40-tal medlemmar 1882. Möten hölls i hemmen de första åren, men det var svårt att bereda plats för alla som ville delta. Församlingen uppförde därför

två missionshus i mitten av 1880-talet, ett i Lund på fastigheten Listetorp och ett på Östra Berg.

Östra Bergs Missionshus bestod av en sal och ett pentry, och uppfördes på en tomt som skänkts av markägarna. I slutet av 1940-talet byggdes huset till med en bostadsdel.

Verksamheten är nu nedlagd och huset såldes till privatpersoner 1988.

Byggnadsmaterial

Grundplintar av betong, stomme av trä, fasader av stående träpanel, tak av korrugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsförening.

Källor

- *Missionshusens tillblivelse i Dalsland under 1870- och 1880-talen* av Bertil Nordenstig 1975.
- *Vårt Land* hembygdsbok om Ånimskogs socken del 1, sid 111.
- *Frikyrkoverksamheten i Ånimskogs socken* av Nikolaus Adrian Johansson.

Gammal bild av missionshuset.

Huset sett från söder 2015.

Sett från norr.

Uthuset.

LUNDS MISSIONSHUS

Gammal bild av missionshuset.

Foto från B Martinsson

Läge

Åmåls kommun, Ånimskogs socken, Lund, 4,5 km söder om Ånimskogs kyrka.

Fastighetsbeteckning: Listetorp 1:5.

Ägare: Ånimskogs Östra Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Kerstin Kaså, Ånimskog.

Besök: 2015 06 08.

Lund, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades av ett 40-tal medlemmar 1882. Möten hölls i hemmen och i det fria när så var möjligt. Intresset för verksam-

heten var stort, och för att bereda plats för alla byggde församlingen ett missionshus i Lund. Det bestod av en sal och ett kök och stod klart 1887. Vid första mötet i missionshuset, sågs det att det var fullpackat med folk, nästan 300 personer deltog. 1940 revs huset för att flyttas till Skållebyn.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, ungdomsförening. Huset utgjorde samtidigt under många år bostad för en familj om tre personer.

Källor

- *Missionshusens tillblivelse i Dalsland under 1870- och 1880-talen* av Bertil Nordenstig 1975.
- *Frikyrkoverksamheten i Ånimskogs socken* av Nikolaus Adrian Johansson.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- *Vårt Land* hembygdsbok om Ånimskogs socken del 1 sid 113-114.

SKÅLLEBYNS MISSIONSHUS

Missionshuset sett från norr.

Läge

Åmåls kommun, Ånimskogs socken, Skållebyn, 4,5 km söder om Ånimskogs kyrka.
Fastighetsbeteckning: Skållebyn 1:19.
Ägare: Ånimskogs Missionsförsamling.
Uppgiftslämnare: Kerstin Kaså, Ånimskog.
Besök: 2015 06 08.

Skållebyn, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingen bildades 1882. Församlingens första samlingslokal var missionshuset i Lund som byggdes 1887 på fastigheten Listetorp.

1937 skänkte ägarna till gården Skållebyn 1:2 en tomt för uppförande av ett missionshus. 1940 - 1941 flyttades missionshuset i Lund till tomten och byggdes till med en bostadslägenhet. Huset är fortfarande i bruk.

Byggnadsmaterial

Grund av betongsten, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av korrugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsverksamhet, musikförening.

Huset sett från söder.

Kyrksalen.

Källor

- Handskriven historik.
- *Frikyrkoverksamheten i Ånimskogs socken* av Nikolaus Adrian Johansson.
- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- *Vårt Land* hembygdsbok om Ånimskogs socken del 1 sid 113-114.
- *Svensk veckotidning* nr 50 1941.

Kyrksalen från estraden.

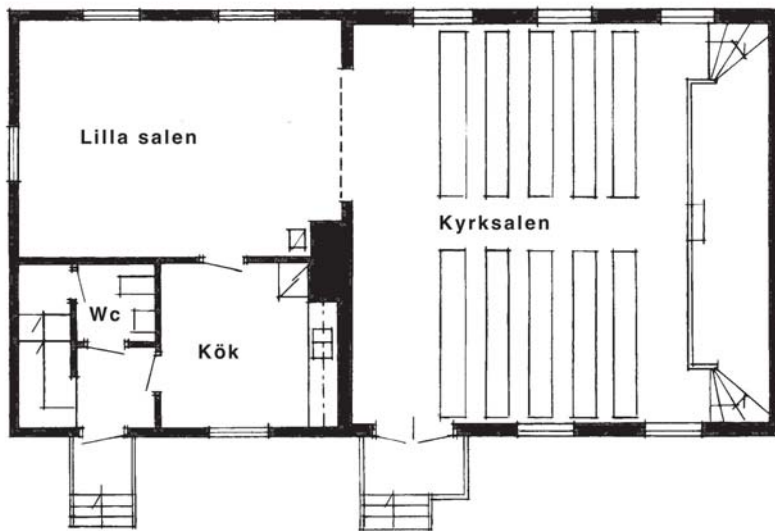

Lilla salen.

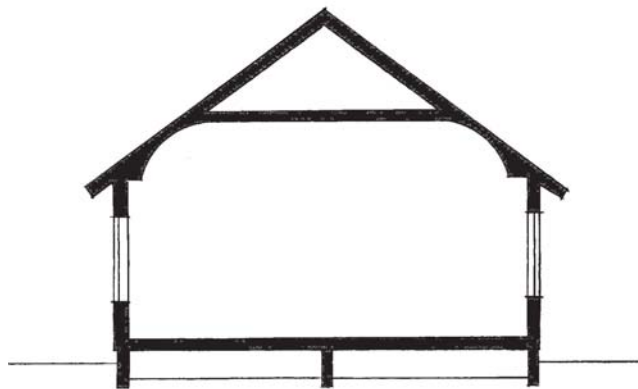
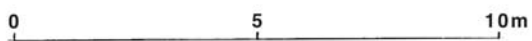
Altartavlan.

Gammelt foto av missionshuset.

Plan av bottenvåningen

Sektion

Skållebyns Missionshus
Efter bygglövrkning / SF

SALEBOLS MISSIONSHUS

Salebols Missionshus som sockenstuga.

Läge

Åmåls kommun, Ånimskogs socken, Salebol, omedelbart väster om landsvägen.

Fastighetsbeteckning: Smedseröd 1:4

Ägare: Friförsamlingen i Salebol senare namnändrat till Salebols Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Gunnel Ekeröth, Salebol.

Besök: 2015 07 27 och 2015 08 24.

Salebol, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Under 1870-talet besöktes bygden av Fosterlandsstiftelsens predikanter som höll möten i stugorna. De troende i Tösse och Ånimskog anslöt sig till en missionsförening som

Byggnaden sedd från söder.

bildades i Åmål. Folk strömmade till och utrymmet i stugorna räckte inte till, varför missionsvännerna började planera för att bygga en egen lokal för sin verksamhet. Trots att man saknade både pengar och tomtplats beslöt man ändå att bygga och började med att starta en insamling, men med ringa resultat. Emellertid uppläts en tomt till bygget och grunden lades till ett rymligt missionshus. Folket i bygden skakade på sina huvuden och trodde inte att läsarna skulle kunna fullfölja sitt stora bygge. Byggnadsarbetet gick dock snabbt framåt och missionshuset kunde invigas 1879.

Huset bestod av en enda sal utan eldstad eller murverk. Entrédörren fanns på södra

Kyrksalen används regelbundet till gudstjänster.

Altartavlan är utförd i lappteknik av textilkonstnärinnan Kersti Andersson. Gåva från Kersti och Sam Andersson 1995.

gaveln och predikstolen vid salens norra vägg. Det fanns fasta bänkar i salen som rymde cirka 100 personer.

1899 byggdes huset till med ett rum och ett kök samt en skorstensmur. 1913 restaurerades huset, det gamla spåntaket ersattes med ett tegeltak och ungdomsföreningen skänkte en stor vedkamin till kyrksalen. I början av 1950-talet gjordes en ombyggnad av missionshuset. Entrédörren flyttades till östra långsidan, och estraden med predikstol och orgel flyttades till södra väggen.

I anslutning till missionshuset uppfördes kyrkstallar där gudstjänstbesökarna kunde placera sina hästar, i första hand vintertid.

Julnatten 1989 exploderade oljekaminen i kyrksalen och ett tjockt lager sot lade sig över hela lokalen. Julottan fick ställas in och hela

Predikstolen.

Rummet innanför kyrksalen.

Bibelspråkstavla i kyrksalen tillverkad av Fredrik Andersson-Grönqvist 1896 och såld till församlingen för 1 krona. Den var altartavla i kyrksalen fram till 1995.

Jesustavla i kyrksalen.

Sammanträdesrummet.

kyrkan fick genomgå en omfattande renovering. 1995 såldes missionshuset till Västsidans Intresseförening, som är en sammanlutning av bygdens folk. Huset kallas nu sockenstuga, men kyrksalen har bibehållits och används som gudstjänst- och samlingslokal för bygdens folk.

Byggnadsmaterial

Grund av natursten, stomme av trä, utvändig klädsel av stående panel, tak av korrugerad plåt.

Verksamhet

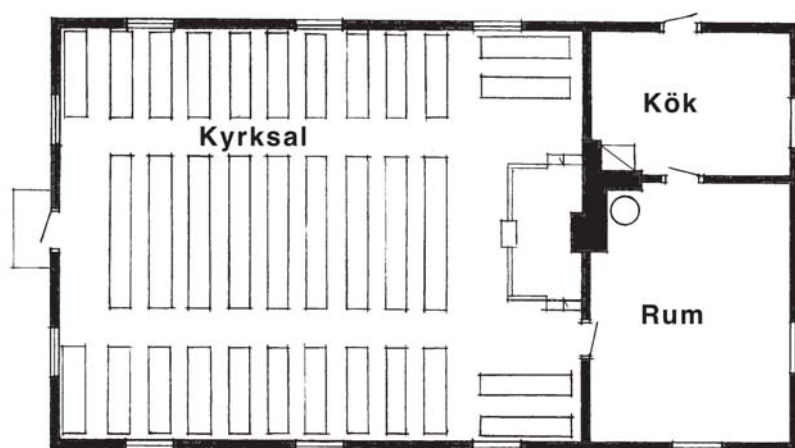
Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsförening. Traktens Blåbandsförening hyrde huset för sina samlingar.

Källor

- *Frikyrkoförsamlingar i Dalsland 1963* av Brynte Martinsson.
- *Frikyrkoverksamheten i Ånimskogs socken* av Nikolaus Adrian Johansson.
- *Vårt Land* hembygdsbok om Ånimskogs socken, del 1.

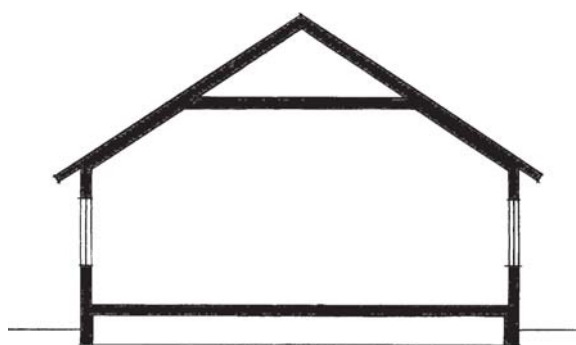

Stallarna för kyrkobesökarnas hästar.

0 10m

Plan

Sektion genom kyrksalen.

*Försök till rekonstruktion av byggnaden efter
1899 års tillbyggnad av rum, kök och skorsten.*

SALEBOLS MISSIONSHUS
Rekonstruktionsritning
2015 08 29 / SF

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN